

მამული

№6 (28).
2006 წლის
აპრილი

მანუჩარ კაჭახიძე

სად მთავრდება სამშობლოს სიყვარული?!

სად მთავრდება სამშობლოს სიყვარული?! ჰირველად იგი ბასალეთთან დამთავრდა! სადაც ურთიერთქმედებაში გამოგვეპარა დრო ქვეყნის გაერთიანების. მოგებული ერთი დარჩა, წაგებული მეორე, გამარჯვებული არცერთი, დამარცხებული კი ყველა.

ბასალეთში იმ დღეს აუცილებლად იქნებოდა თავსხმა წვიმა, რადგან ქართულად აკაშკაშებული მზე სირცხვილისაგან ტალახისფერ ღრუბლებს მოეფარებოდა. იმ დღიდან ველარაფრით დადგა ჟამი ერთიანი საქართველოსი, მტერს რომ ყიჟინას დასცემდა ქართველურად. სხვაც ბევრი იყო თითო-ოროლა მომენტი ურთიერთ გვერდით დგომისა, მაგრამ არა!

ძლიერი იყო ერეკლე, ძლიერი იყვნენ სოლომონებიც, მწიგნობარი იყო ვანტანგი, მწიგნობარნი იყვნენ არჩილ-თეიმურაზებიც, მაგრამ ვერ ზიდეს დავითისა და თამარის დროშა მხოლოდპრობილი სკიპტრით. მერე იყო და ახალდროების სენმა ახლებურად ააჭრელა და ააჭინჭელა ქართველი კაცები. ვიწრო ჰარტიულმა კინკლავობამ შეჭამა მე-20 საუკუნის ქართული აზროვნება, შედარებული ქართული გაუტანლობით.

რაც არ უნდა ყოფილიყო, ვისიც არ უნდა ყოფილიყო, როგორიც არ უნდა ყოფილიყო ჰარტია, ილია ქართველის

ხელმა მოკლა, ამაში იმპერია არ ჩარეულა. აი, კიდევ სად დამთავრდა სამშობლო! და მაინც მოუვდით დღემდე! ესეც ინერციით, მტერი არ გვსწავლობდა კარგად და მიტომ. იქნებ კიდევ გვისწავლა და აღმოაჩინა ჩვენში თვითგადარჩენის უსაზღვრო ინსტიქტი თუ ნიჭი, ძნელი სათქმელია.

ალბათ, ჩვენ რომ შეგვეძლოს ურთიერთგატანა, მსოფლიოს შევჭამდით. ამიტომაც მიგვაკრა ჩვენმა ნათლიამ - ღმერთმა ჰრომეთე-ამირანები კავკასიონზე, რომ არ ავიწყვიტოთ.

როცა აღარავინ გვემუქრებოდა, და ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეუდნოდა, შეგვაწუნა ასეთმა ყოფამ, იჭუნეულობის ჭიამ დაღრღინა კაცების ტვინები და დაუკარგეთ უველანზე ძვირფასი დასაკარგი - გამარჯვება. დავმარცხდით რუსთაველის გამწირსეც, სამახაბლოშიც და აფხაზეთშიც. რუსთაველზე (ბასალეთის არ იყოს) მხეს არ გამოუხედავს, თოვდა თბილისში. ბასალეთში თუ გამარჯვებული არ იყო, აფხაზეთში გადამთიელმა გაიმარჯვა.

სად მთავრდება სამშობლოს სიყვარული?! იქ, სადაც ქართველ კაცებში ჩამოყალიბდა დამარცხებული კაცის კომპლექსი, საიდანაც იწყება გულგრილობა სამშობლოს მიმართ, ნიჰილიზმი რომ ჰქვია სახელად.

შინაარსით!

ხომ შეიძლება გაზეთი შეიძინო და სახლში მისვლამდე დრო არ გქონდეს მის წასაკითხად?! და იმავედროულად ინტერესი გკლავდეს, თუ რისი წაკითხვა გელოდება?

- „მამული“ წყნარად წასაკითხი გაზეთია! მას „გაქცეულად“ ვერ წაკითხავ მეტროში, ან კიდევ საჭეს მართვისას. არადა, როცა იცი, მონატრებული ქართული სული გელოდება გაზეთის კაბადონებიდან, ძნელია მოთმენა!

გახსოვთ, მასწავლებელი, საზეპიროს ნაცვლად შინაარსით რომ დაგავლებდათ გაკვეთილის მომზადებას? როგორ გიხაროდათ, არა?!

- „ამ დროს ავანტიურისტ ქალმა მაღამ ღე პანაღურმა გააბრიყვა მეფე ლუდოვიკ მეოთხემეტე...“ - ამის დაზუთხვას ნამდვილად სჯობდა ის დღლიცვილი სიტყვა „შინაარსით“.

ხოდა, დღეიდან ამ ადვილას გაზეთის 28 გვერდს შინაარსით მოგახსენებთ, თუ დაგანტერესებთ, დაუბრუნდით, თუ არადა, ნება თქვენია, სათოფეზე არ გაეკაროთ!

რედაქტორისაგან:

ამაზე მეტი საშინელება რაა?! „პარი პოტერზე“ იზრდება ამერიკაში დაბადებული ჩვენი მომავალი თაობა, - იმ ერის შვილი, რომელთაც მშვენიერი მულტიპლიკაციური სამყარო გააჩნია, მის წიაღში არსებობს ქართული ზღაპრის გმირები: ნაცარქუჩა, კოკრო-

ჭინა, კომლე, ნახევარწილა, ბატი ტასიკო და ა.შ.

დღეიდან „მამული“ ამერიკაში დაბადებულ ქართველ ბავშვებს თავისი საგაზეთო ფურცლებიდან ერთს ჩუქნის, ამოკვერით და მიეცით ბავშვებს, გააფერადონ, შეუყვარდეთ მანამ, სანამ თავად ფილმებს ნახავენ!

როცა ყვავდა ნუში...

ყველაზე ლამაზი ეპიზოდია ველოსიპედით ტყეში სეირნობა. არაჩვეულებრივად ერწყმის მუსიკა. ამ ეპიზოდს „სიყვარულს“ დავარქმევდი. შთამბეჭდავი მომენტი, როდესაც მე და ზურა ქუჩას მოგუყვებით და სიყვარულზე ვსაუბრობთ. ამ კადრს „სევდას“ დავარქმევ. გაზაფხული, აპრილი, ნუშის პირველი ყვავილები — ეს ყველაფერი საუცხოო და ლამაზია. თუ გახსოვთ პატარა გოგონა აყვავებული ნუშის ტოტებით ხელში — ეს პატარა ლიკა ქაფურაძეა. ეს, ალბათ, მისი დებიუტია კინოში. უდიდესი ნოსტალგიით ვუყურებ ამ ყველაფერს. ახალგაზრდობას ვერასოდეს დაიბრუნებ.

მართალია, თქვენი შვილი სულელი ნამდვილად არ არის, მაგრამ სამაგიეროდ, სხვები ზღონია სულელეები და ისე უტიფრად გვაყურის თვალში ნაცარს, წარბსაც არ შეიხრის.

ადრეც ასეთი იყო, თუ მერე შეეყვარა ეს ცუდი სენი?

ქალბატონო გიული, კარგად გაიხსენეთ, რაიმე ხომ არ გიწყენინებთ ათ თქვენი შვილისთვის ბავშვობაში და იქიდან გამოყოლილ ჯავრს ახლა ჩვენზე ხომ არ იყრის?

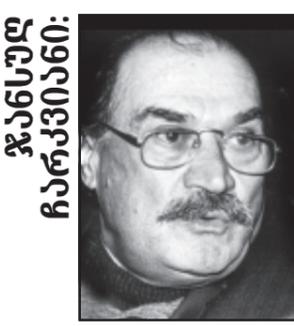
იქნებ ყური აუწიეთ არაფრის გამო, იქნებ კინოში არ გაუშვით, იქნებ ნაყინის ჭამა აუკრძალეთ?

რა მოხდა, ასე რამ ბაბბრასა და ბაბბულისა?

ღია ფიქილი მისიელ საკაუზილის დედას, ქალბატონ გიული ალასანიას

მანუჩარ კაჭახიძე თვინსაწუდა

- მოგიპარავ! თუ ძალიან გაწყობს ქურდობა, - და მაშინ ყველაზე ახლოს ჩემი ნატურით ჩემი წინაპრების სულიერ სიძლიერეს გამოვხატავ და შემოვა ჩემში ქართული თავდავიწყებული სიყვარული, აბა ტყუილ-უბრალოდ ხომ არ დაინარჯა ეს ამოღენა ენერგია და გეტყვი დამცხრალი ყინისაგან, გონებაში აწონილ-დაწონილი რაინდული დიდბუნებოვნებით, - დათანხმდი თუნდაც სამოთხეს ქოხში, თუ სასახლეები და კომპები სხვას ერგო წილად.

გახსოვთ, ყველას გახსოვთ იდიოტური ლოზუნგი - საქართველო ამის და ამის გარეშე... მერე, ნელ-ნელა ზეით-ზეით გაგუტოვებ და

დღეს ხორხიდან ამოგახრიალეთ - „საქართველო რუსთაველის გარეშე“, „საქართველო ილიას გარეშე“, „აკაკის გარეშე“, „ვაჟას გარეშე“, მაშ, ვისთან ერთად? საქართველო სოროსთან ერთად, საქართველო მაილსთან ერთად?..

ონე შეხვეწენი კანისი ენაქლე შეჩინეს ენგვა და ენე კუაღენიო ენე მონეხო?

გახთანია, რთა სთინს უზუნესტობაა ენაქლე შეხვეწენი ენგვა ენე კუაღენიო ენე მონეხო?

პრეზიდენტის განკარგულება

შეკარდნაძე ქსეფრეკა „სსკკკლ-დსსკკკლ“

МАНУЧАР КАЧАХИДЗЕ: Я знаю, в конце концов все будет сметено с лица Земли, но я болею за Вас, а не за расцарапанную фреску Руставели. Этим не стереть лицо великого поэта. Если бы не существовала его фреска, он все равно остался бы во мне и в сердце любого грузина. Поэтому и сожалею о Вашей бездуховности, когда Вы мстите неодушевленным предметам. Из-за душевной развращенности погибла Византия и на пути гибели находите и Вы, Россия. Мой враг сказал обо мне, что "Хороша Грузия без грузин", я же скажу: "Хороша Россия без русских", нам больше достанется добра от России, чем России от нас.

როგორ ფიქრობთ, ბატონო მოსამართლე, მე ქართველოლოგიის კაბინეტში ვიჯდე, ვიღებდეთ თამარის ჯვარს, ექვთიმე თაყაიშვილის მიერ გადაცემულ საგანძურს და ვილაცა პოლონელმა ავადმყოფმა ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორის ხელშეწყობით თავზე ჩამოიკიდოს პორნოგრაფიული სურათი?! მე თქვენ გეკითხებით, როგორც მოქალაქე, არის თუ არა ეს უფლებების შელახვა?! ჩემი სამუშაო პირობების დარღვევა, ჩემი ღირსების შელახვა! როდესაც მე, მკითხველ გურამ შარაძეს, რომელიც ეროვნულ სიწმინდეებზე ვმუშაობ, თავზე მიკიდია შიშველი ქალი, რომლის საშოშიც მამაკაცის სატანური თვალია ჩახატული, ასეთ პირობებში ვერ ვმუშაობ.

— ნუ მომკლავ, — სთხოვა, — ნუ მომკლავ, შვიდი წლის ბიჭი მყავს, ცოდვაა ბავშვი... — ძლივს სუნთქავდა.

— ნაძირალები ხართ, — ალაპარაკდა ნილაბი, — სახელმწიფო გადატრიალებას აპირებთ, ქურდები ხართ და მამაძაღლები.

მინეილ გირბაჩივი:

- მთელი ჩვენი ოჯახი მორწმუნე იყო. მე ბავშვობაში მომნათლეს. მიუხედავად იმისა, რომ პაპაც და მამაც კომუნისტები იყვნენ, შინ ხატები და კანდელი ეკიდათ, იქვე, მაგიდაზე კი ლენინის და მარქსის პორტრეტები ედოთ. ასე მაიღწია პარიტეტს ჩვენმა ოჯახმა იდეოლოგიისა და რწმენას შორის.

თავად მე ეკლესიაში არ დავდივარ. ფარისევლობად მიმაჩნია, როცა ადამიანებს ანთებული სანთლები სხვების დასანახავად უკავიათ ტელეკამერების წინ. „პერესტროიკის“ დროს სსრკ-ის ყველა კონფესიის იერარქები შეგკრიბე პოლიტიბიუროს დარბაზში და შეგქმენით კანონი სინდისისა და სარწმუნოების თავისუფლების შესახებ. მისი ანალოგი მსოფლიოში დღემდე არ მოიძებნება..

გაიოზ კერატივილის ახალი რედაქცია ქართული ოთხთავისა

მუხლგანი ჩემი მსჯელობისა და მარტოებისა, განსჯენს კათალიკოს-პატრიარქ მუხრანის ნათელ ხონიანს

სახარება მასობრივი

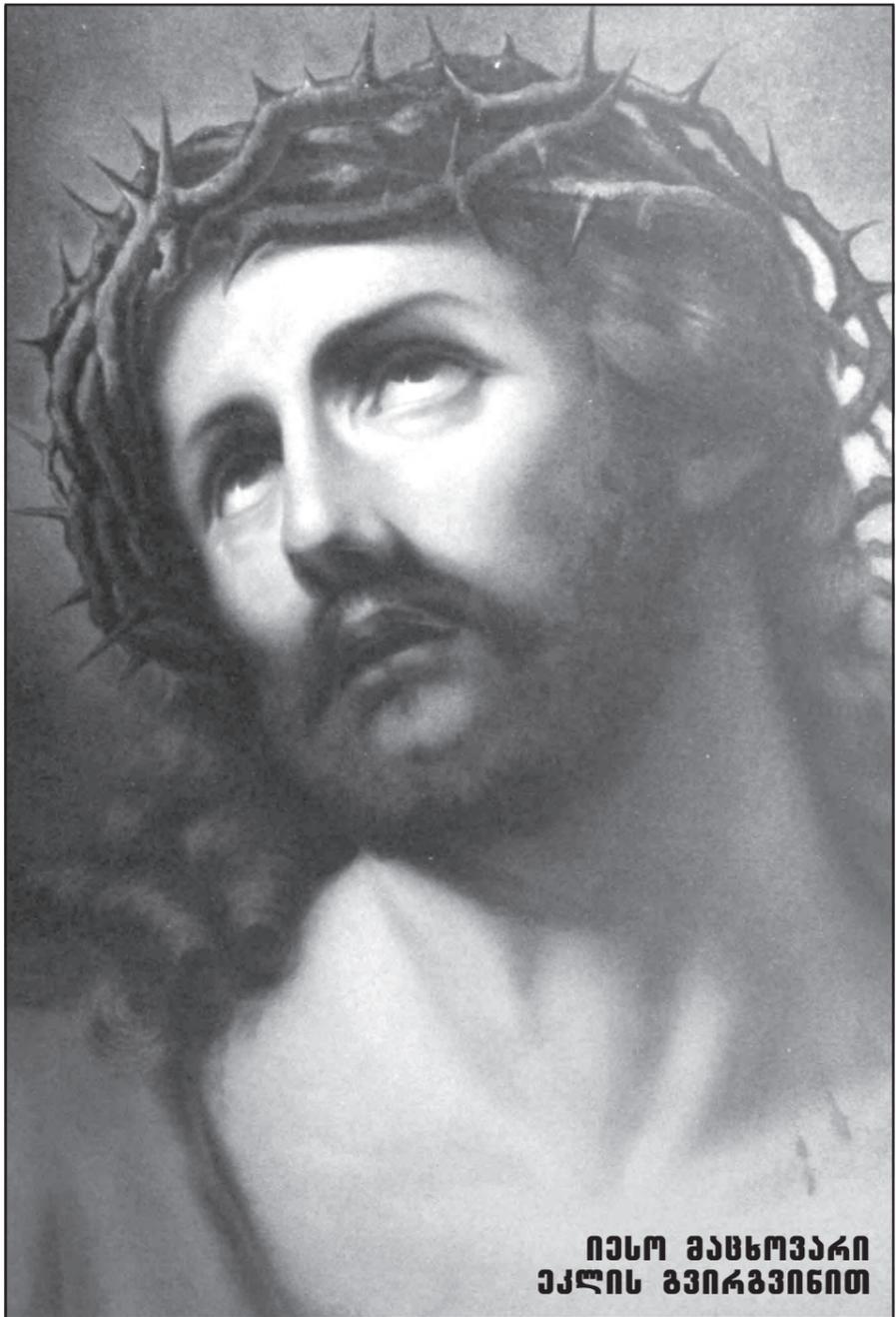
დასაწყისი ნი. „მარტი“ № 14-17, 22-27

თავი 27

1. და ვითარცა განთენდა, ყოველთა მღვდელთ-მთავართა და უხუცესთა ერისათა ბჭობა ჰყვეს იესოზე, რათა მოკლან იგი.
2. და შეჰკრეს იგი და მიიყვანეს და მისცეს მთავარსა მას პილატე პონტიულსა.
3. მაშინ, ვითარცა ნახა იუდაემ, რომელმაც გას-ცა იგი, რამეთუ დაისაჯა, შეინანა და უკან მიუბ-რუნა ოცდაათი იგი ვერცხლი მღვდელთმთავარ-თა მათ და უხუცესთა.
4. და თქვა: შევცოდებ, რამეთუ მოვეცი თ სისხ-ლი მართალი. ხოლო მათ უთხრეს მას: ჩვენდა რაა? შენ იქითხე.
5. და დაიბნია ვერცხლი იგი ტაძარსა მას შინა და განემორა და წარვიდა და თავი ჩამოიხრჩო.
6. ხოლო მღვდელთმთავრებმა აიღეს ვერცხლი იგი და თქვეს: არ ვგებთ ტაძრის სიწმიდენი და-ღება ამისი, რამეთუ საფასური სისხლისაი არს.
7. და ბჭობა ჰყვეს და შეისყიდეს იმით მიწა იგი მეთუნისა, უცხოთა სასაფლაოდ.
8. ამისთვის ეწოდება მიწასა მას მიწა სისხ-ლისა, დღევანდელ დღემდე.
9. მაშინ აღესრულა თქმული იგი იერემია წი-ნასწარმეტყველისა, რომელიც ამბობს: და აიღეს ოცდაათი იგი ვერცხლი, საფასური გაყიდულისა, რომელი იგი შეფასდა ძეთაგან ისრაელისათა.
10. და მისცეს იგი მიწისათვის მეთუნისა, ვი-თარცა მიბრძანა მე უფალმან.
11. ხოლო იესო დაღა წინაშე მთავრისა და ჰკითხა მას მთავარმან მან და თქვა: შენ ხარ მეუ-ფე ურიათა? ხოლო იესომ უთხრა მას: შენ ამბობ.
12. და დასმენსა მღვდელთმთავართა და მწიგ-ნობართა — არაბი მიუგო.
13. მაშინ უთხრა მას პილატემ: არ გვეყურება რამდენ რამეში ბრალსა გდებენ შენ?
14. და არაფერი უბასუხა მის არც ერთ სიტყვას, რის გამო გაკვირვებულნი იყვნენ მთავარი ძლიერი.
15. ხოლო დღესასწაულბებში წესდა ჰქონდა მთავარს გაეთავისუფლებინა ხალხისათვის ერთი დაჰერბილი, რომელსაც მოისურვებდნენ ისინი.
16. და ჰყავდათ მაშინ ერთი ცნობილი პერო-ბილი, რომელსაც ერქვა ბარაბა.
17. და როცა შეიკრიბნენ ისინი, უთხრა მათ პილატემ: ვინ გინდათ ორთა ამოგანთა და გა-გინთავისუფლოთ თქვენ: ბარაბა თუ იესო, რომ-ელსაცა ჰქვია ქრისტე?
18. რამეთუ იცოდა, რომ შურით გასცეს იგი.
19. და რაჟამს პილატე სამსჯავრო ადგილზე დაჯდა, ცოლმან მისმან შეუთვალა და უთხრა: არა-ფერი უყო მგ მართალ კაცს, რამეთუ მრავალი მენო ღღეს მე მაგის გამო სიზმრად.
20. ხოლო მღვდელთმთავრებმა და უხუცესებ-მა დააჭერეს ხალხი, რომ გამოეთხოვათ ბარაბა, ხოლო იესო მოეკლათ.
21. მიუგო მთავარმან მან და უთხრა მათ: ვინ გინდათ ამ ორიდან გაეთავისუფლოთ თქვენ? ხოლო მათ უთხრეს: ბარაბა!
22. უთხრა მათ პილატემ: რა ვუყო იესოს, რომ-ელსაც ქრისტე ჰქვია? უთხრეს მათ ყოველთა: ჯვარს ეცვას!
23. ხოლო მთავარმან უთხრა მათ: და რა დანა-შაული აქვს ჩადენილი? ხოლო ისინი კიდევ უფ-რო ყვიროდნენ და ამბობდნენ: ჯვარს ეცვას!
24. ვითარცა ნახა პილატემ რომ ვერაფერს შეე-ლის და შეფათი მატულობს, მოითხოვა წყალი და ხელები დაიბანა ხალხის წინაშე და თქვა: უბ-რალა ვარ მე მაგისი სისხლისაგან. თქვენ იცოდეთ.
25. და მიუგო მთელმა ხალხმა და უთხრეს: მაგი-სი სისხლი ჩვენსა და შეილთა ჩვენთა ზედა იყოს.
26. მაშინ გაუთავისუფლა მათ ბარაბა, ხოლო იესო გააშობლდნენ და მისცა მათ, რათა ჯვარს აცვან იგი.
27. მაშინ მთავრისა მის ჯარისკაცებმა წარიყ-ვანეს იესო ურაკაპარაკში! და თავს დაახვიეს მთე-ლი რაზმი.
28. და განწადეს ტანზე და ძოწეულის მოსას-ხამით შემოსეს იგი.
29. და დაწესეს გვირგვინი ეკალთაგან და და-აღდეს თავსა მისსა და მისცეს ლერწამი მარჯვე-ნასა ხელსა. იყრიდნენ მუხლსა და დასცილოდნენ და ეუბნებოდნენ: გიხაროდენ, მეუფეო ურიათაო!
30. და ავუღრთებდნენ, და აიღეს ლერწამი იგი და ურტყამდნენ თავში.
31. და რაჟამს განვიცხეს, მოხსნეს მოსასხამი და თავისივე სამოსელი ჩააცვეს და წაიყვანეს, რა-თა ჯვარს აცვან იგი.
32. და ვითარცა გამოდიოდნენ ისინი იქიდან, ნახეს კაცი კვირინელი, სახელად სვიმონი. და აიძუ-ლეს გაეყოლოდათ და მოეკიდებინა ჯვარი მისი.
33. და მივიდნენ იმ ადგილზე, რომელსაც ჰქ-ვია გოლგოთა, რაც ნიშნავს — თხემისა ადგილი.
34. და მისცეს მას ძმარი ნაღველში შეზავებუ-ლი, და გემო რომ გაუსინჯა, შესმა არ ინდობა.
35. და ვითარცა ჯვარს აცვეს, განიყვეს სამო-

- სელი მისი და იყარეს წილი, რათა აღესრულოს თქმული იგი წინასწარმეტყველისა, რომელიც ამ-ბობს: განიყვეს სამოსელი ჩემი ერთმანეთში, და კვარტასა ზედა ჩემსა იყარეს წილი.
36. და ისხდნენ იქ და დაარჯობდნენ მას.
37. და დაუდეს თავს ზემოთ წარწერა მისი ბრა-ლდებით: ესე არს იესო ძე მეთუე ურიათა.
38. მაშინ ჯვარს აცვეს მასთან ერთად ორი ავა-ზაკი, ერთი მის მარჯვენა და მეორე მარცხენა.
39. ხოლო გამოვლნი გამოდნენ და თავებს აქნევდნენ.
40. და ამბობდნენ: რომელი ტაძარს ანგრევდი და მესამესა დღესა აღაშენებდი, იხსენი თავი შენი. უკეთუ ძე ხარ ღმერთისა, ჩამოდი მაგ ჯვარიდან.
41. ვერეთვე მღვდელთმთავარი მწიგნობართა და უხუცესთა და ფარისევლთა თანა დასცილო-დნენ და ამბობდნენ:
42. სხვანი აცხოვან, თავისი თავის ცხოვება კი არ შეუძლია. უკეთუ მეუფე ისრაელისა არის, ჩა-მოვიდეს ახლა მაგ ჯვარიდან და ვიწამებთ მას.
43. უკეთუ ესვიდა ღმერთსა, გადაარჩინოს უკე-

- დასკდნენ კლდეები.
52. და საფლავნი განიხსნენ და მრავალნი გვაბ-ნი განსვენებულთა წმიდათანი აღდგნენ.
53. და გამოვიდნენ საფლავთგან მათით და შემდგომად აღდგომისა მისისა, შევიდნენ წმიდა-სა ქალაქსა და გამოეცხადნენ მრავალთა.
54. ხოლო ასისტავებანი და მასთან მყოფთა, რომ-ელნიც იცავდნენ იესოს, იხილეს რაი ძვრად იგი და რაი იგი იქნა, შეეშინდათ ფრიად და თქვეს: ჰეშმარიტად ძე ღმერთისა იყო ესე.
55. იყვნენ იქ დედანიცა მრავალნი, რომლებიც შორიდან უყურებდნენ და გალილეიდან შეუდგ-ნენ იესოს და ემსახურებოდნენ მას.
56. რომელთა თანა იყო მარიამ მაგდალენელი და მარიამ იაკობისა და იესოს დედაი და დედაი ძეთა ზებედესი.
57. და ვითარცა შემწუხრდა, მოვიდა მდიდარი კაცი არიმთილიდან, სახელად ოსებო, რომელიც ასევე ყოფილი მოწაფე იყო იესოსი.
58. იგი მივიდა პილატემ ბრძანა მიეცათ გვა-

იესო მასხოვარი კელის გვირგვინით

- თუ უნდა, რამეთუ თქვა, რომ ძე ღმერთისა ვარ მე.
44. ვერეთვე ავაზაკნი იგი მისთანა ჯვარცმულნი აყვედრიდნენ მას.
45. ხოლო მეექვსეუ ჟამიდან ვიდრე მეცხრემდე ბნელმა მოიცვა ქვეყანა მთელი.
46. და მეცხრესა ჟამისა ახლოს ხმა ჰყო იესომ ხმითა დიდითა და თქვა: ელი, ელი! ლამა საბაქ-თანა? რაც არის: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო, რაისათვის მიმატოვე მე?
47. და ზოგიერთ იქ მდგომარეთაგანს ესმა ესე და თქვეს, რამეთუ ელისა ეძახისო იგი.
48. და მეექვსეულად გაიქცა ერთი იმათგანი და აიღო ღრუბელი და აღავსო ძმრითა და წამოავა ლერწამსა და აღვიწყებდა მას.
49. ხოლო სხვები ამბობდნენ: აცადეთ და ვნახეთ, უკეთუ ელია მოვიდეს გადასარჩენად მისა.
50. ხოლო იესომ კვლავ ხმა-ჰყო ხმითა დიდითა და განუტყვა სული.
51. და აპა, კრეტსაბმელი იგი ტაძრისაი გაიხა ორად ზევიდან ქვემომდე და დედამიწა შეიძრა და

- მი იგი მისი.
59. და აიღო გვაბი იგი ოსებმა და გაახვია არმენაკსა წმიდასა.
60. და დასველა იგი ახალსა მისსა საფლავსა, რომელიც გამოეკვეთა კლდეში, და მიავგორა კარ-სა მას საფლავისასა დიდი ლოდი და წარვიდა.

1. სასამართლო (პრეტორიუმი: „Судилище преторское“). გ. მთაწმინდელი მის — „ტაძრად“ მოიხსენიებს, ხოლო ადიშის ოთხთავი, საიდანაც ეს ტერმინი ავიდეთ — ურაკაპარაკად.
2. ძველ ქართულ რედაქციებშია „წარმოცემი პაპარაკად“, ანუ „აიძულეს მცველი“ (შდრ. ი. აბულაძე). ეს ტერმინი (პაპარაკად) ამოღებულია რუსული და ეკველა ახალი ქართული თარგმანი-დან. ადიშურ ვარიანტშია „წარმოცემი რაითა ადიკიდოს ჯვარი მისი“, სადაც, თუ რაზე აიძულეს, გასაგებია ხდება. არაა გამოიციხული, რომ გ. მთაწმინდელს ეს ტერმინი გაგებულად ჰქონდა არა პირდაპირ — მცველი, არამედ გადატანით, როგორც ზაში მათი გამოვლინა, რომელსაც მათთვის მცველის ფუნქცია ეკისრებოდა.
3. ეს ადგილი, რომელიც ეკველა ძველ ქართულ თარგმანშია, არ გვხვდება არც რუსულ და არც ახალ ქართულ თარგმანებში — გარდა საპატრიარქოს გამოცემისა.
4. სუფთა ტილო.
5. ეს ფრაზა ახალ ქართულ თარგმანში არაა.

61. იყო იქ მარიამ მაგდალენელი და სხვნი მარიამ-ში და ისხდნენ წინაშე საფლავისა.
62. ხოლო მეორე დღეს, რომელიც მოსდევს პა-რასკევსა, შეიკრიბნენ მღვდელთმთავარი და ფა-რისევლნი პილატესთან
63. და უთხრეს: ბატონო, გავგახსენდა, რამეთუ მან მაცლურმან, სანამ ცოცხალი იყო თქვა, რამე-თუ სამისა დღისა შემდგომად აღდგებოდა.
64. აწ უკვე უბრძანე, დაიცვან საფლავი იგი მესამე დღემდე, რათა არ მოვიდნენ მოწაფენი მის-ნი და მოიპარონ იგი და ხალხს უთხრან, რამეთუ: აღდა მკვდრითი და იყოს უკანასკნელი საცლუ-რი პირველზე უარესი.
65. უთხრა მათ პილატემ: გვავთ თქვენი მცველ-ები, წარვდით და დაიცავინ, ვითარცა იცით.
66. ხოლო ისინი წარვიდნენ და დაუყენეს საფ-ლავს მცველები და დაჰბეჭდეს ლოდი მცველებ-თან ერთად.

თავი 28

1. ხოლო შაბათის მწუხრზე, ერთშაბათის გა-თენებისა, მოვიდნენ მარიამ მაგდალენელი და სხვა მარიამი საფლავის სახანავად.
2. და აპა, მიწისძვრა იყო დიდი, რამეთუ ანგე-ლოზი უფლისა გარდამოხდა ზეციდან და ლოდი იგი საფლავის კარისა გადაავგორა და დაჯდა მას ზედა.
3. და სახე მისი იყო ვითარცა ელვა, და სამოსე-ლი მისი სვეტაკი, ვითარცა თოვლი.
4. ხოლო მიწისაგან მისისა შედრკენ მცველ-ები და გახდნენ ვითარცა მკვდარი.
5. მიუგო ანგელოზმან მან და უთხრა დედათა მათ: ნუ გეშინიათ, ვიცი, რამეთუ იესო ნაზარე-ველსა, ჯვარცმულსა ეძიებთ.
6. არა არს აქა, რამეთუ აღსდგა, ვითარცა თქვა. მოდი და იხილეთ ადგილი, სადაც ესვენა უფა-ლი იგი.
7. და წადით სწრაფად და უთხარით მოწაფე-თა მისთა, რამეთუ აღსდგა მკვდრითი და აპა, წინამიგიძღვით გალილეას, და იქა ნახოთ იგი. აპა, ეს გითხარით თქვენ.
8. ხოლო ისინი ჩქარა გამოვიდნენ საფლავი-დან და შეინებულნი და გახარებულნი გამოიქც-ნენ, რომ ეამბნათ მოწაფეთა მათთვის.
9. და ვითარცა გამოემართნენ მოწაფებთან გასაგებინებლად, აპა, იესო შემოხვდათ მათ და უთხრა: გიხაროდენ! ხოლო ისინი მივიდნენ და მოეხვივნენ ფეხებზე და თაყვანი სცეს მას.
10. მაშინ უთხრა მათ იესომ: ნუ გეშინიათ, წადით და უთხარით მათა ჩემთა, რათა წავიდე-ნენ გალილეაში და იქ მიხილონ მე.
11. და ვითარცა წავიდნენ ესენი, აპა ესერა მცვე-ლებიდან ზოგიერთნი მივიდნენ ქალაქში და აუწ-ყეს მღვდელთმთავრებს ყოველივე ესე, რაც მოხ-და.
12. ხოლო ისინი შეიკრიბნენ უხუცესთა თანა და მოილაპარაკეს და დიდძალი ვერცხლი მისცეს მცველებს
13. და უთხრეს: ასე თქვით, რამეთუ მოვიდნენ ღამე მოწაფენი მისნი და მოიპარეს, როცა ჩვენ გვეძინა.
14. უკეთუ შეიტყოს ესე, მთავარმან მან, ჩვენ დავაჭერებთ მას და უსიამოვნებს გადაავარჩინთ.
15. ხოლო მათ აიღეს ვერცხლი და ჰყვეს ისე, როგორც დააროგეს მათ და განერცულა სიტყვა ესე ურიათა შორის ვიდრე დღევანდელ დღემდე.
16. ხოლო თერთმეტნი იგი მოწაფენი გალი-ლეას წარვიდნენ, მთასა მას, სადაც უბრძანა მათ იესომ.
17. იხილეს იგი და თაყვანი სცეს მას, ხოლო ზოგიერთები დაეჭვდნენ.
18. მიახლოვდა მათთან იესო და უთხრა: მომე-ცა მე ყოველი ხელმწიფება ცათა შინა და ქვეყა-ნასა ზედა.
19. წარვდით და მოიმოწაფენით ყოველნი წარ-მართნი და ნათელს სცემდით მათ, სახელთა მა-მისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა.
20. და ასწავლეთ მათ დაიცვან ყოველი, რაო-დენიც გამოცნენთ თქვენ. და აპა, ესერა მე თქვენ-თანა ვარ ყოველთა დღეთა და ვიდრე აღსასრუ-ლამდე ქვეყნისა. ამინ.

დასასრული მათეს სახარებისა. მარკოზის სახარების დასაწყისი იხილეთ შემდეგ ნომერში

ТАКАЯ УТОМЛЯЮЩАЯ СВОЕЙ БЕЗНАДЕЖНОЙ НЕСКОНЧАЕМОСТЬЮ ПОВЕСТЬ, КОГДА ГРУЗИНЫ, КТО С РАДОСТЬЮ, А КТО С НАСМЕШКОЙ, НО В РИТМ РУССКОМУ БАРАБАНУ ВОСКЛИЦАЛИ: "РУССКИЕ ИДУТ!!! РУССКИЕ ИДУТ!!!"

т.е.

КОГДА ЖЕ МЫ В ОДИН ГОЛОС С РАДОСТЬЮ ВОСКЛИКНЕМ: "РУССКИЕ УХОДЯТ!!! РУССКИЕ УХОДЯТ!!!"

1.Продолжение заглавия.

Хочу уместить все мои чувства и эмоции в заглавие, чтобы всем был ясен мой настрой... но не получается. Наверное эта статья могла бы быть рекомендована для книги Гиннесов за самое длинное заглавие и самый растянутый и замедленный рассказ. Как я уже сказал, мне хотелось уместить в него все самое сокровенное, но все же не удалось мне до конца выразить все моё негодование и сожаление, которое не может уместить ни одна и ни одна и ни даже две книги. Ничего не говорю уже о тысячу раз пережеванной теме, начиная с Каткова и до Астафьева. Об этом уже писалось много раз и мне нечего добавить нового. До меня Кита Буачидзе в своих замечательных полемических книгах прекрасно описал свое негодование (имею в виду "Такое длинное послание Виктору Астафьеву" и "Черную Книгу").

...И я не перестаю спрашивать себя: "О каком братстве и дружбе может быть речь, когда один народ имеет столько претензий к другому?"

Прощение? Прощаю! Но в таком случае лучше избегать друг друга. Когда ты бранишь меня, лезешь в душу и, потом, как свинья, чистишь об меня свои грязные ноги (точнее копыта), не могу я доверять тебе. О каком миролюбии речь, когда ты меня на дух не переносишь, когда я не доволен тобой. Почему ты должен управлять мной, чем ты лучше и умнее меня, или нравственней?!

Мой разум, моя нравственность и культура, не говоря уже об истории, ничуть не хуже, а может даже лучше твоей.

Наверное знаешь, что Руставели говорит: "длинное слово коротко пишется". Это так, по сравнению с тем как велик гнев, как глубока душевная боль причиненная тобой, согласишься, это длинное, длинное название покажется лишь половиной строки маленького стихотворения.

Будь ты на моем месте, у тебя была бы постоянная

тема для разговора и моя критика стала бы твоей литературной традицией. И, хотя заглавие не смогло уместить всей всей душевной боли, я постараюсь восполнить этот недостаток далее.

Что было сказано, как было сказано, когда было сказано, почему было сказано, где было сказано — мы все хорошо знаем, а если не знаем, то достаточно вспомнить Пушкина ("Путешествие в Арзрум" и его стихи—поэмы), не говорю уже о Лермонтове и Толстом. Прочитайте "Ловлю пискарей..." и убедитесь каких безнравственных и душевно растленных бескультурных представителей имеете Вы.

Русский действительно уходит из моей жизни, уходит сквернослов, собрав свои монетки, со своим войском, газом и нефтью, деньгами и добром. Уходит и хочет заодно забрать с собой моё сокровище — Абхазию и Самачабло, и приэтом меня же и бранит, мол почему мешаешь.

Довольствуйся тем что уже отнял, теперь хочешь отнять и оставшееся?! Не отдам! У тебя ведь и свой дом и добро пропадают к чертям!

Пришел?! Пришел...

Захватил и поработил?! И это было.

Когда ты одолел меня, медведь, назвал я тебя батей?! Назвал...

Что ещё должен был я сделать? Ты влез в мою Душу и копаешься в ней своими грязными руками?! Ну уж нет, извиняюсь, этого я тебе не прощу и подожду пока ты ослабнешь и я смогу одолеть тебя и тогда бесцеремонно прогоню тебя из моего дома.

И вот этот день настал.

Плохо ты поступил со мной, клянусь богом! Назвавшись другом и единоверцем, заключил мои нравственные идеалы в золотые клетки, в золотые, но все-таки клетки и заставил меня смотреть собственными глазами как ты растлевал их постепенно своим нечеловеческим цинизмом.

Не сломилось первое поколение, дрогнуло второе, зато

никуда не годится третье. Достиг ты желанного - отнял у него время, впитал его потенциал, вытянул из него самое ценное — молодость. Если ты питал предыдущие два поколения, я же и подсоблял тебе продовольствием.

И теперь, когда эта огромная империя развалилась как карточный домик, когда тебе уже и не до себя, народ которым я клялся оставлен из-за тебя голодным на волю бога. На память не осталась даже клетка, тем более золотая, и не идолы; остался лишь неприспособленный к этому времени народ.

Чтобы показать вынесенные из-под собственных душевных обломков достоинства, свой приливший потенциал, униженные как азиатские гаремные женщины, идут они опять к тебе и поют а твоих кабаке и барах (и борделях), концертах и фестивалях, развлекают тебя и максимально стараются угодить твоим вкусам. Посмотри на свой шоу-бизнес и увидишь не моё, а своё лицо; как ты обессилен умственно и как низко ты пал.

И это при том, что ты гордился Пушкиным, Есениным и Блоком, имел Чайковского, Рахманинова и Шостаковича, тысячу раз перечитывал Толстого, Достоевского и Чехова, вывешивал на видном месте Репина, Васнецова и Серова. А что теперь?! Вырядился в дорогой костюм как мешок с деньгами и взираешь на "гаремных вакханок" и тянешь в постель ту, которая лучше сотрясает мощи...

2. Углубление в заглавие

И они идут к тебе, а ни кому-нибудь другому, поскольку их песни и дрыганье не имеют другого спроса. Ты превратил их в таких, ты и только ты.

И вот ты уходишь, а я остаюсь у себя дома и воспитаю для страны достойных сынов Родины — и они будут и петь, и танцевать, и писать стихи и песни, рисовать, да еще как. И потом увидишь ты какую духовную культуру создам я без твоего вмешательства. Но для этого ты должен уйти из моей жизни, прише-

дший издадека русский.

Грузия такая страна и в этой стране установилась такая до странности оригинальная этноструктура, что следует задуматься, а не насмехаться. У нас никогда не было рабовладельческого и феодалного общественно-государственного устройства. С самого начала и до окончания грузинской государственности всегда существовали отношения покровителя и крепостного. Во всем мире Вы не найдете страну, где существовала традиция воспитания дворянских детей кормилицами-крестьянками, когда феодал был не господином и повелителем, а покровителем своего крепостного. Царь у нас был не самодержцем, а большим покровителем народа, грузинам была чужда пугачевщина.

Для меня Буйволгод-Георгий тоже достоин оплакивания, поскольку с его потерей мы потеряли Грузию. По этому никогда не скажет грузин "Король умер, да здравствует король!" Если и появилось что-то порочное в грузинском дворянстве и крестьянстве и их взаимоотношениях это только результат влияния русского право-устройства.

Я не говорю, что мы такие единственные и что надо нас за это любить. Любовь и ненависть это Ваше право, одно только важно — каждому народу нужно своеобразие уважение. Нужно оценить его, а в случае необходимости и ценить. Ты же, русский, бранишь и оскорбляешь меня со дня нашего знакомства. Это на всех языках имеет одно название - безнравственность!

"Между нами мост сломан", - говорил Илья Чавчавадзе о дворянах и крестьянах. Этот мост сломался только и только а результате заимствования русского примера. Ничего не говорю уже о принятии правила первой ночи... Это вызвало большое недоумение в народе. Фактически, нашими врагами была поколеблена нравственность и был атакован культ матери и вообще женщины и все это было сделано рука-

ми грузина.

Илью тоже убили социал-демократы, (которые были русской партией) но руками грузин. Русский не поручал грузину — иди и убей Илью. До этого грузин дошел сам, но его мышление направлял русский и только русский.

Самый большой удар русские и самодержавно-жандармская империя нанесли грузинской автокефальной апостольской церкви — присвоили очередность принадлежащей грузинам автокефалии. Первым шагом была отмена высшим синодом Российской церкви 13 вековой автокефалии грузинской православной церкви и запрещение проведения службы на грузинском языке. Следующим шагом было то, что украшенные фресками церкви были побелены, дабы стереть в них грузинский след. Экзархская политика сыграла такую отрицательную роль для грузинской паствы, что сыны многовекового верующего народа угрожали даже самому экзарху. Русское духовенство настолько растлило воспитание и обучение и настолько неприемлемыми были для населения принятые методы, что даже из самой духовной семинарии вместо верующих выходили атеисты и революционеры (для примера достаточно упомянуть Иосифа Сталина и Филиппа Махарадзе).

Грузия издревле была Университетской страной, в ней Академии существовали ещё тогда, когда не только Оксфордский Университет, но и сам Оксфорд не существовал как город. И мне ты не только не принес образование, а, наоборот, повредил его и наполнил мою маленькую страну военными казармами. А потом, довольный своими деяниями, стал бранить и продолжаешь делать это до сегодняшнего дня.

Ты всегда и со всеми демонстрировал только силу, количественно превосходящую силу. Этим и поработил ты одну шестую Земного шара, а не разумом. Хотя, кто дал разум динозавру?! Твои противники стояли на более низ-

кой ступени духовного развития. Поэтому и вырос ты за счет ассимиляции других, более разумные народы, имеющие сильные духовные начала, постоянно соперничали с тобой. В этом соперничестве развивался и ты – как порабощитель, и мы – как порабощенные. До того, развивались культурные взаимоотношения и в едином пространстве укреплялось наше сожительество

Именно поэтому так болезненен процесс разрыва и даже разрушения этих отношений.

Единственными, кто впитал русский дух и вжил в русский народ, были монголы. Агрессия и черный цинизм был вызван смешением различных пород. Именно следствием этого и являются и непобедимость и безголовость России.

Безголовость, сказал я, и вот почему...

"Таймс" от 29 марта 1919 года писал:

"Одним из самых интересных признаков большевистского правления является процентное большинство нерусских элементов в руководящих органах. В составе центрального аппарата большевистского движения, среди комиссаров и лидеров евреи составляют 75%".

"Таймс" ошибался. Это один из интересных признаков не большевистского правления, а в целом Российской государственности. В этом и скрывается именно русский дух. Если пересмотрим историю России, со всей очевидностью увидим одну неотвратимую закономерность, которая была неизвестна "Таймсу".

Россия в течение своей 10-вековой истории была сильной и могучей во времена правления нерусских князей и, затем, царей. Сам же русский для правления своей страны и империи был непригоден. Америка хорошо пом-

нит комичекое выступление тупого Хрущёва на генеральной ассамблее ООН, когда он, сняв потный ботинок, стучал им по столу и нечеловеческим голосом вопил: "Я Вам покажу куськину мать!"

Российская армия тоже была сильной и могучей, когда ею верховодили нерусские главнокомандующие. Управляемая же русскими армия была обречена на гибель. Недаром Акакий пел японскому военкомандующему – "Слава Оаяме". Вы так замучили грузин своим ни на что не похожим поведением во всех сферах, что не победа японцев, а Ваше поражение было радостью. И кто бы ни был на месте японцев, Акакий воспел бы таким же образом, потому что на другой стороне состязания был бы ты.

3.Погрбжение в заглавие.

В 1933г. в фашистской Германии был издан роман Григола Робакидзе "Забитая душа". Одна из глав этого произведения была посвящена Иосифу Сталину. Вот небольшой отрывок из главы "Гороскоп Сталина":

"Погруженный в дела Сталин сидел в кремле, властелин, но не царь, существо, но не человек, электропровод с предупреждающей надписью "смертельно". Даже телефонный разговор с ним угнетал всех. Никто не был застрахован от его опасного влияния. Полный жестокости, могущественно возвышался он как холодная слепая судьба Советов и, возможно, всего мира. Когда иногда таинственный контакт переключался, когда он, непоколебимый, временно выползал из электрической сети, обалдевший и отчужденный, когда испуганный, чувствовал как его покидали силы, вот тогда Сталин был Сосо Джугашвили, простым грузином.

Тогда вспоминал он далекую Грузию, от которой сохранились лишь вкусави и кахетинского вина, звуки песни "долгие лета" и грузинская ругань "... твою мать"

Нет ни одного президента Соединенных Штатов, о котором с такой откровенностью и таким потрясающим восприятием говорили бы его оппоненты и это говорит соотечественник Сталина генами и кровью, хотя и отчужденный. Такое могло случиться только в Советах, Советы же были с головы до ног русским созданием.

Сталин в Грузии был Сосо и Илья Чавчавадзе печатал его патриотические стихи в журнале "Иверия". Великий грузинский педагог Якоб Гебашвили поместил его маленькое красивое стихотворение в "Родную Речь" и им учил грузин грузинскому, любви отечества и стремлению к отличию. В России же этого человека нежной душой убили и превратили его в Сталина – "властелина, но не царя, создание, а не человека, электропровод революционных сил с предупреждающей надписью "смертельно". А каково было:

**"Раскрылся розовый бутон,
Прильнул к фиалке голубой
И, легким ветром пробужден,
Склонился ландыш над травой.
Пел жаворонок в синеве,
Взлетая выше облаков,
И сладкозвучный соловей
Пел детям песню из кустов.
Цвети, о Грузия моя,
Пусть мир царит в родном краю,
А Вы учебюо друзья
Прославьте Родину свою".**

Красиво, не правда ли? Хорошо, не так ли? Чем-то напоминает воздушность Пушкина и Акакия.

что похоже это – "Немедленно атакуй, есть согласие, бери город." Это произнесли те же уста. Какой контраст!

Эта телеграмма была послана Сталиным Орджоникидзе в феврале 1921 года в Баку и знаете о каком городе речь?- Тбилиси!!!

Потрясающий парадокс не правда ли, если положить рядом напечатанное в "Иверии" стихотворение и зашифрованную электропроводом телеграмму!

Вот как убили русские и только русские безгранично мечтающего юношу, который говорил: "Цвети о Грузия моя", "немедленно атакуй" – заключает в конце; "Пусть мир царит в родном краю", "есть согласие"- убеждал такого же манкурта как и сам. "А Вы учебюо своей, прославьте Родину свою", как наследство оставляет соотечественникам золотые слова, и там же – "бери город"!!!

Когда поднимете руку на Грузию и призываете на помощь Сталина, как это делали неординарный Троцкий и слабоумный Хрущев, вот тогда Вам следует замолчать от стыда и послушать грузинских маленьких детей, которые и сегодня учат "Родную Речь" со стихотворением Сталина.

Разрушение души человека происходит когда насильник воздействует на его духовность. Насильник грабит разум жертвы и в ней возникает духовная пустота. Вакуум же заполняется характерным для индивидуальности насильника свойствами. В выше приведенной цитате читается русский и только русский дух. Сам Ленин отменял стремление Сталина к бонапартизму и боялся этой силы и не без основания. Это был вышедший из бутылки революционный джин, возвратит которого в бутылку никто не смог, только смерть.

4. Отклонение от заглавия.

Эта моя такая длинная, длинная история удивительно походит на историю Воришки Ясона. Из всех поработителей только русские и греки подняли руку на духовные сокровища грузинского мира. Под флагом единоверцев византийцы убили Губаза, а русские – Звиада: Греки захватили Пелазское царство, русские – Лазское. Греки присваивали грузинские обители в Афоне, русские же грабили и вывозили в Россию святыни из грузинских церквей. Греки повредили фреску Руставели в Иерусалимском крестовом монастыре, русские перекрасили в белый цвет стены грузинских церквей.

Меня волнует не только исчезновение пелазгов, анексия лазети, убийство Губаза и Звиада, исчезновение Афонской грузинской обители, ограбление грузинских храмов, погибшие фрески или расцарапанный Руставели, а Ваше безбожие.

Я знаю, в конце концов все будет сметено с лица Земли, но я болею за Вас, а не за расцарапанную фреску Руставели. Этим не стереть лицо великого поэта. Если бы не существовала его фреска, он все равно остался бы во мне и в сердце любого грузина. Поэтому и сожалею о Вашей бездуховности, когда Вы мстите неодушевленным предметам.

Из-за душевной разраченности погибла Византия и на пути гибели находитеесь и Вы, Россия. Мой враг сказал обо мне, что "Хороша Грузия без грузин", я же скажу: "Хороша Россия без русских", нам больше достанется добра от России, чем России от нас.

МАНУЧАР КАЧАХИДЗЕ

ვარდს ვაუფურხენა კოკორი,
ვადანსუოდა იანს,
სამბანსანც ვალვიძებოდა
და თავს უხრიდა ნიანსა,
ტოროლა მალლა ღრუბლებში
წკრიალ-წკრიალით ვალობდა,
ბულებულიც განარეული
ნახი სმით ამას ამბობდა
- აუვავდი ტურფა ქვეყანავ,
ილხინე ივერთ-მხარეო,
და შენც ქართველო სწავლითა
სამშობლო განარეო!

Раскрылся розовый бутон,
прильнул к фиалке голубой
И, легким ветром пробужден,
Склонился ландыш над травой.
Пел жаворонок в синеве
Взлетая выше облаков
И сладкозвучный соловей
Пел детям песню из кустов.
Цвети, о Грузия моя
Пусть мир царит в родном краю,
А Вы учебюо друзья
Прославьте Родину свою.

დიდმარხვის დღეები იღვა. მარტის ბოლო ორშაბათი თენდებოდა.

პირველი ტყეა მამინ გაგარდა, საათის ისრები დამის სამ საათს რომ უჩვენებდნენ.

დაჭრილი პატიმარი ელვის სისწრაფით წამოიჭრა და ისეთი ძალით შეასკდა საკნის რკინის კარს, რომ კბილები ზედ შეამსხვრა. ორთაჭალის საპრობილიდან წამოიშრია ველორმა ღრილობა ვაჭკვეთა წყვილი, რომლის ეჭო უძილ დაბარუნეს მასათამ და შეანებადამ.

საპრობილის გრენი და ჩაბნელებულ დერეფანში შავნი-ღიახი ლანდები რიალებდნენ. ერთმანეთს ჩურჩულით გადასცემდნენ ბრძანებსა და ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღის გრძელ ლულებს საკნათა მძიმე კარში დატანებულ სათვალთვალ ღრითაგან უყრიდნენ.

— ცეცხლი! — გაისმა ხმადაბალი ბრძანება, რასაც რამდენიმე მოკლე ჯერი მოჰყვა, რის შემდეგაც იქაურთა ჯოჯოხეთს დემსავსა.

— გვხოცავენ! — ისმოდა ყოველი საკნიდან.

— გვხოცავენ, ამათ... — უშვერი გინებისა და წყველა-კრულვის კორიანტელი დადგა.

პატიმრები საკნების კარს მოაღწევეს და გამოხერხვეს ცდილობდნენ, რასაც ამჯერად ავტომატებიდან რამდენიმე გრძელ ჯერი მოჰყვა და ცოტა ხნით სიჩუმე ჩამოვარდა, მაგრამ ეს მდგომარეობა მხოლოდ რამდენიმე წამს გაგრძელდა.

უცებ ერთ-ერთი საკნის კარი გასკდა და დაჭრილი პატიმარი ისე გამოიყვინდნენ იქიდან, როგორც საფრთხის მოლოდინში ფუტკარი გამოიყვინდება ხოლმე სკიდან.

დაუშინეს ცეცხლი ნიღბანებმა, მაგრამ ახლო მანძილზე ავტომატური იარაღი მოუქნელი გახდა, რითაც ისარგებლეს ცოცხლად დარჩენილებმა და იმ ზედახორასა და ორთქთრიალში რამდენიმე ავტომატი აართვეს კიდევ მომხდურებს.

სროლა ხელჩართულ ბრძოლაში გადაიხარდა.

სისხლში მოსვრილი პატიმრები ლამის კბილებითა და ფრჩხილებით გლეჯდნენ ჯალათებს, თუმცა კარგად ნავარჯშები, კუნთმაგარი ახალგაზრდები, მართალია, ვამშავებდნენ მისულ, მაგრამ გამხდარ-გამოფიტულ პატიმრებს ჯანბინდა. ამერიკულ მძიმე ნახევარჩემებს გამეტრებით ურტყამდნენ სახეში, რის შემდეგაც იმ საცოდავებს სისხლთან ერთად კბილებიც სცვიოდან პირიდან.

— ნუ დაზოგავთ, — ბრძანებას იძლეოდა სამოქალაქო ტანსაცმელში გამოქაობილი ახალგაზრდა, — ესენი მკვლელები და საშინო დამნაშავენი არიან, ცეცხლი გაუხსენით, ცეცხლი! — ყვიროდა იგი და თვითონაც გამშავებული ურტყამდა წიხის დასტრებებს, რომლებიც სისხლისგან იცლებოდნენ, გმინავდნენ და ტკივილისგან იკრუნჩხებოდნენ...

მომილტური ტელეფონების ეპოქაში ინფორმაცია ელვის სისწრაფით გრძელდება მთელ მსოფლიოში. მესუთე იზოლატორში მომხდარი საშინელი ამბავიც, გვიანი ღამის მიუხედავად, ქალაქს ჩქარა მოედო. საპრობილისთან პატიმართა ოჯახის წევრები, ჟურნალისტები, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და პოლიტიკურ პარტიათა წარმომადგენლები გაჩნდნენ. აქა-იქ დიპლომატიკაზე გაიფიქრეს. საპრობილისად მიმდებარე ტერიტორიაზე ერთნაირი ხმაური და გნიახი იღვა.

არავინ იცოდა, რატომ ესროდნენ და ხოცავდნენ საკნებში დამწყვედულ პატიმრებს.

ვილაცა ამბობდა:

— პატიმრებს ბუნტი მოუწყობა და დასაწყნარებლად მოსულ სპეცრაზმთან შეტაკება მოსვლიათ.

— რა ბუნტი, რის ბუნტი, — არ ეთანხმებოდა მეორე, — საა-

კავილის საქმე ცუდად მისდის. ქვეყანა არეულობამ და მდელ-გარეზამ მოიცვა და, როგორც მეგარდნაზე აწყობდა ხოლმე ტერაქტების ინსცენირებას, ისეც ამგვარ სპექტაკლებს დაგვას, რომ ხალხის ყურადღება სხვაგან გადაიტანოს.

— ნახეთ, ეს ამბავიც პოლიტიკას თუ არ დაუკავშირონ და სხვებს არ გადააბრალონ, — წინასწარმეტყველებდა მესამე, — ასე იტყვიან, სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობას ჰქონდა ადგილი და საპრობილში ბუნტი იმითომ მოაწყვეს, რომ განსაკუთრებით სამიში დამნაშა-

ნაბერწლებს ყრიდა ტყავისქუთუქიანი მაღალი ახალგაზრდა, ქარს რომ შუბლზე ჩამოეშალა ოდნავ ხვეული შავი თმები. ზოგმა შეკამათება დააპირა, ზოგმა მხარდაჭერა, მაგრამ ამ დროს საპრობილში ისეთი სროლა ატყდა, გვეგონებოდათ მესამე მსოფლიო ომი დაიწყო.

როგორც მეორე გაიკვია, კიდევ ერთი საკნის კარი ჩამოუგლეჯიათ პატიმრებს. გარეთ გამოიშურებდა სხვა საკნების გაღებაც მოუხერხებიათ და დაჭრილებიც და უგუნებლად გადაარჩენილებიც დერეფანში გამოიყვინდნენ. შავნიღობისნები კი დერეფნის

აქ გაუთვალისწინებელი ამბები მოხდა. საკანში პატიმრების ჩაცხრილვა ისე, რომ ისინი გარეთ ვერ გამოსულიყვნენ, ვერ მოხერხდა. ოპერაცია დროში გაიწეოდა, იგი მთელმა ქალაქმა შეიტყო და წინასწარგაფრთხილებულ გადაძვინებულ ჯარისკაცთა უმრავლესობა არამკითხველ ჟურნალისტს და ხალხს შეიყარა. ახლა კი გაიკვია, რომ სხვა საპრობილებების პატიმრებიც ფეხზე დადგნენ და ისე გამოიღობდა, ხელისუფლების ვიწრო ჯგუფის მიერ დაგვიმლი ბუნტის ინსცენირება მართლა უმართავ და ხელისუფლებისთვის სრულ-

ნდა, რომ ოპერაციისთვის ორმოცი წუთიდან ერთ საათამდე ვადა ჰქონდა. აგერ უკვე სამი საათი სრულდებოდა ოპერაციის დაწყებიდან და მას სახელმწიფოს მეთაურისთვის ჯერ კიდევ არ ჰქონდა პატაკი ჩაბარებული ოპერაციის ბრწყინვალედ ჩატარების შესახებ. — ამგვარმა შეტაკებამ შეიძლება ნაკლები სისხლისღვრა გამოიწვიოს, მაგრამ ოპერაცია დროში გაიწეოდა, — კვლავ არაჩანსა-დამაზრმა იმძლეოდა მის უკუ-ღმართად მოწყობილ ტენში.

ეს თავიანთი უმართავი და კბილებზე კბილებდაჭერილ მამაკაცთა

პრეზიდენტის განკარგულება

გენი ციხიდან გამოიყვინათ ქაოსისა და დესტაბილიზაციის გამოსაწვევად, — ამტკიცებდა იგი.

ცნობისმოყვარე და პროვოკაციაზე დაგემილი ჟურნალისტები კი ხან ერთს მიანათებდნენ ვიდეოკამერას, ხან მეორეს, ხანაც მესამეს, რადგან იცოდნენ, რომ მათ მიერ ნათქვამ ყოველ სიტყვას შემდეგ ოსტატულად გამოიყენებდნენ იმის დასამტკიცებლად, რომ საპრობილში ბუნტი მართლაც მოხდა, ახლა მთავარი იმის გარკვევაა, რა ძალები დგანან ამ მოვლენის უკანო. ალბათ, ისინი, რომლებიც მეზობელი უზარმაზარი საპრობილში მართლაც მოხდა ამ პრაქტიკებს, მაგრამ დიპლომატიური მოსაზრების გამო ამ სახელმწიფოს არ ვასახელებთო, კეკელელებდნენ ჟურნალისტები, თორემ საქართველოს რომელი უზარმაზარი სახელმწიფოც ესაზღვრება, ეს ახალმოხდებილმა კი იციათ.

ისე, დაძალებულიც არაფერი დაუმალოვთ.

გამოვიდა პრეზიდენტის ერთ-ერთი მარჯვე ხელი (მას რამდენიმე მარჯვე ხელი ჰყავდა) ტელევიზიით და პირდაპირ დაადლო ხელი რუსეთს, სადაც, მისი აზრით, თბილისის საპრობილში ბუნტი დაიგემა. არც ის პირიგნება გამოჩინა, ვინც ყოველივე ამის მთავარ შემოქმედელს მიაჩნდათ, შევარდნაძის მიერ ყველაზე სამიშ პოლიტიკურ ოპონენტად შერაცხილი და მის მიერვე დევნილი ივრო გაიკრული, რომელსაც ახლა საეპოვილი შევარდნაძე მეტად დევნიდა.

საპრობილის წინ შეკრებილი ხალხში ამ საკითხთან დაკავშირებით უთანხმოებაც კი ჩამოვარდა.

— შევარდნაძემ ქვეყანა მის მძახალს და ოჯახის წევრებს აძარცვინა და ხელს გიორგაძისკენ იშვერდა. ახლა საეპოვილი ივრეგს აკეთებს და თქვენ ისევე გიორგაძეს აღნაშთულენ, არ გრცხვენიათ?! — თვალბრუნდნენ

დასაწყისში და კიბის საფეხურებზე განლაგებულყვენ და მორიგ ბრძანებს ელოდნენ.

უზოში სვეტიცხოველურების ახალი მანქანები გამოჩნდა, საიდანაც ნიღბოსანთა ახალი ჯგუფები და ვაჭრთილბაღობიანი საბუნდროები გამოდიოდნენ. ოპერაციის ხელმძღვანელს ინფორმაცია მოუვიდა, რომ მღვდელმთავრმა სხვა საპრობილებში მიმდინარე მოვლენებს დაილოდა შეაშინა, რადგან ასეთი რამ ოპერაციის მიხედვით არც დაგეგმილი იყო და არც გათვლილი სწინებული. ოპერაცია მხოლოდ მესუთე იზოლატორში უნდა ჩატარებინათ, სადაც ორი-სამი პატიმრის ლიკვიდაცია იყო დაგეგმილი. კიდევ ორი-სამი, ან ცოტა მეტი, უნდა დაეჭრა, იქვე, წინასწარგაფრთხილებული და მოწყველილი სახელისუფლებო (არა სახელმწიფო, არამედ — სახელისუფლებო) ტელევიზიის გადაძვინებულ ჯგუფების სახელდახელო ინტერვიუები მიეცათ და ოპერაცია დამთავრებულად გამოეცხადებინათ (დღი „პარაკამანია“ კი მთვრელ დილას უნდა დაეწყათ).

ყოველივე ამის გაკეთებას ორმოცი წუთიდან ერთ საათამდე დროში ვარაუდობდნენ, მაგრამ

ლიად არასასურველი ეფექტის გამოწვევ მღელვარებაში გადალიოდა.

საჭირო იყო სასწრაფო ზომების მიღება.

სამოქალაქოფორმიანი ყმაწვილი, რომელიც ამ ოპერაციის დასაძლიან სერაიოზულ კარიერას გამოელოდა, მკვდარვით გაფითრებული იღვა. მის არაჩანსალი აზრებით გამოტენილ თავში სწორედ ამ თავის გადასაძლიან შეაშინა, რადგან ასეთი რამ ოპერაციის მიხედვით არც დაგეგმილი იყო და არც გათვლილი სწინებული. ოპერაცია მხოლოდ მესუთე იზოლატორში უნდა ჩატარებინათ, სადაც ორი-სამი პატიმრის ლიკვიდაცია იყო დაგეგმილი. კიდევ ორი-სამი, ან ცოტა მეტი, უნდა დაეჭრა, იქვე, წინასწარგაფრთხილებული და მოწყველილი სახელისუფლებო (არა სახელმწიფო, არამედ — სახელისუფლებო) ტელევიზიის გადაძვინებულ ჯგუფების სახელდახელო ინტერვიუები მიეცათ და ოპერაცია დამთავრებულად გამოეცხადებინათ (დღი „პარაკამანია“ კი მთვრელ დილას უნდა დაეწყათ).

ყოველივე ამის გაკეთებას ორმოცი წუთიდან ერთ საათამდე დროში ვარაუდობდნენ, მაგრამ

კრებულოც ენლა, მაგრამ ჯიუტად მოიწვედა მისკენ. — მოდით, მოდით, ნაძირალებო, ახლოს მოიწიეთ. ხომ გწყურიათ ჩემი სისხლი? მეც არანაკლებ მწყურია თქვენი სისხლი, დამნაშავეთა და ნაძირალოთა სისხლი, — ეს ხმამაღლა არ უთქვამს, მხოლოდ გულში იმეორებდა ამ სიტყვებს. მერე ღიმილის მსგავსად რაღაცამ შეუცვალა ბოროტების დამდასმული სახე.

— ცეცხლი! — გამოსცრა კბილებში.

გამაყრუებლმა და გაბმულმა სროლამ გადაიხა გარეთ მოგროვილი ხალხი... ქალები წივილ-კივილით ცდილობდნენ შეეჭრათუკიანთა და შავნიღობიანთა კორდონის გარღვევას. ექვსი-შვიდი წლის ბიჭუნა დედის კალთაზე აკვროდა და ტირილდა, მაგრამ დედას მისთვის არ ევალა, სპეცრაზმელებს უკივილად მთელი ხმით, მკვლელებსა და ბოროტმოქმედების ხელი-სუფლებას უწოდებდა მათ და ანათებდა გადასცემდა. ყმაწვილს კი, რომელმაც იცოდა, რომ მამისი იქ იმყოფებოდა, ტირილი შეწყვიტა, ხელბის ციხისკენ იშვერდა და რაც ძალა და ღონე ჰქონდა იხსდა.

— მამა, მამა!

გაბმული სროლის ხმა ჩაწყნორდა, კანტიკუნტი გასროლდა ისმოდა...

დერეფანი სასვე იყო დაჭრილებითა და დახოცილებით. დაჭრილები ცდილობდნენ არ განძრეულიყვნენ, რადგან შავნიღობიანები ტყვიით უმისპინდლებოდნენ, ვინც წამოღვამას დააპირებდა.

სისხლის ნაკადული მოჰყვებოდა დერეფნის კუთხეს, კბილებამდე მისდევდა კედელს, შემდეგ კიბის საფეხურს ჩასდევდა და სარდავში წურწურით იღვრებოდა...

აგერ წამოიწია ერთმა დაჭრილმა. გაუპარსავი იყო, თვალბში შუქი ჩაქრობოდა და ძლიერი ტკივილისგან სახე მოღრეცოდა. ნიღბიანი თავზე დააღვა მაშინვე. ძირს დაშვებული ავტომატის ლულა შუბლზე მიადო დაჭრილს.

— ნუ მოკლავ, — სთხოვა, — ნუ მოკლავ, შვიდი წლის ბიჭი მყავს, ცოლვაა ბავშვი... — ძლიერ სუნთქავდა.

— ნაძირალებო ხართ, — ალაპარაკდა ნიღბი, — სახელმწიფო გადატრიალებას აპირებთ, ქურდები ხართ და მამამალეები.

— სამი წელი მაქვს მოსჯილი, — თავი გვერდზე გადაუვარდა დაჭრილი, თვალბს მხოლოდ სანახევროდ ახედა, — წელიწადზე ნაკლები დამჩრია... ცოდვაა ბიჭი...

ბავშვმა უცებ ქვას წამოჰკრა ფეხი. დედამისმა ვერ მოასწრო ხელის წვლეობა. წვეტიან კენჭს დაარტყა თავი, სისხლის ვიწრო ზოლი ჩამოჰყვა შუბლზე...

იკივლა დედამ, აიტაცა ხელში ყმაწვილი და მოსწინდა სისხლი...

ყრუ ტკაცანით გაგარდა ავტომატი. ერთჯერადი იყო გასროლა. პატიმარი მთელი ტანით შეირხა და შვერა გაეყინა. მასაც სისხლის ვიწრო ზოლი ჩამოჰყვა შუბლზე. არავინ იყო, რომ სისხლი მოეწინდა, ან თვალბი დაეხუჭა მისთვის...

ამის შემდეგ კიდევ რამდენჯერმე გაისმა ერთჯერადი გასროლის ხმა...

გარეთ ხალხი მღელვარებდა და დახოცილთა და დაჭრილთა ზუსტ სივებს მოითხოვდა.

აღმოსავლეთით ცა შევარდნისდრდა.

ვილაცამ ცინიკურად იკითხა: 1989 წლის 9 აპრილის ტრაველია რუსებმა მოგვიწყვეს, მაგრამ 2006 წლის 26 მარტის ტრაველია ვისი მოწყობილიაო.

ტელეარხებმა გადაცემები დაიწყეს. ისინი არცთუ ტენდენციურობის გარეშე, მაგრამ მიხეც ვრცლად აშუქებდნენ გასულ დღის სისხლიან ბატაკლებს.

ოფიციალური მონაცემებით, რომელსაც იუსტიციისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროები აქვეყნებდნენ, დაღუპული იყო შვიდი ადამიანი, არაოფიციალური მონაცემებით კი, ორმოცდაათზე მეტი.

ეკრანზე საქართველოს პრეზიდენტი გამოჩნდა, რომელმაც საპრობილში ჩატარებულ ოპერაციას წარმატებული უწერდა.

პალარი
კვარახხელია
თბილისი,
2006 წლის 29 მარტი

მოთავალ ნომერში:
უკონო ვახუცხ
ხეში თოყბუკ
რედაქტორის ბკმრდი

ქარი მორა

პარიზში

ახმა პირველი

ახალი პრას დასაწყისი

ბაბრქაძე, დასაწყისი იხ. „მშენი“, 14-17, 22-27

რადამისტრი და ზენობია

ფარსმანის ვაჟი ერეკლე რადამისტრი. ეს იყო გასაოცარი სილამაზის, ახლანდობისა და ფიზიკური ძალ-ღონის მქონე ჯიშბუკი. ამას გარდა, მას იცნობდნენ არა მარტო იბერიაში, არამედ ყველაზე მეზობელ ქვეყნებში, ვითარცა დიდ მცოდნეს იმ მეცნიერებათა და ხელოვნებათა დარგებში, რასაც სწორედ მის საშობლო საქართველოში აწვავდნენ (სწორედ ასე ხაზგასმით გადმოგვცემს დიდი რომაელი ისტორიკოსი ტაციტუსი). მაგრამ რადამისტრი დიდად პატივმოყვარე და გულზნაიდი აღდგინდა იყო. იგი მამისთან ქიშპასაც არ ერიდებოდა და ხმა-მალა, ყველას გასაგონად ამბობდა: მამაჩემი დაბერდა და ამის გამოსწორება იბერიის სამეფო საზღვრები ძველ სამანებს ვეღარ შორდება, ქართველთა მახვილები ქართლში ჟანდდება! ფარსმანი შეუშვით თქვენთვის შეიღობილი მტრები და მეტი-სმეტ სახელოვნებას. ამიტომ მთისაზრა მან რადამისტრის ვაჟ ზენობიას მოიხატა. ამით იგი ორ საქმეს გააკეთებდა: მეტრეხე შვილს მტრების სასახლის კარს მოაშორებდა და სომხეთსაც უფრო მტკიცედ და საიმედო ხელს ჩაბარებდა.

ასეც მოხდა. მამისგან საიდუმლოდ წაქეზებული რადამისტრი არტაქსატაში ჩავიდა და მირდატთან გამოცხადდა. მამაჩემსა და დედინაცვალს ვერ შევეწყვეო, არწმუნებდა ბიძას.

მირდატმაც მისწული ჩვეულებრივი ნათესაური პატივისცემითა და სიყვარულით დაიშინაურა და სრულებით ვერარა შეიტყო, როგორ განაწყობის წინააღმდეგ რადამისტმა ისედაც სამტროდ აღმდგარი სომხური დიდკაცობა.

ერთ დღეს რადამისტრი მცხეთაში დაბრუნდა და მამამისს უთხრა: რაც წინასწარ საჭირო იყო, ყველაფერი გააკეთე, ხოლო დანარჩენი იბერიაში უნდა გადაწყვიტოს. ფარსმანი იცო-

და, ეს რომის წინააღმდეგ ამხედრებას ნიშნავდა, მაგრამ მინც დაიწყა. ადრე წაიკიდებულ მისთან სამომავლო საბაბის გამოქნაც არ გაუჭირდებოდა, რადამისტს ქართული ლაშქარი გაატანა და სომხეთში სამომად გაუშვა.

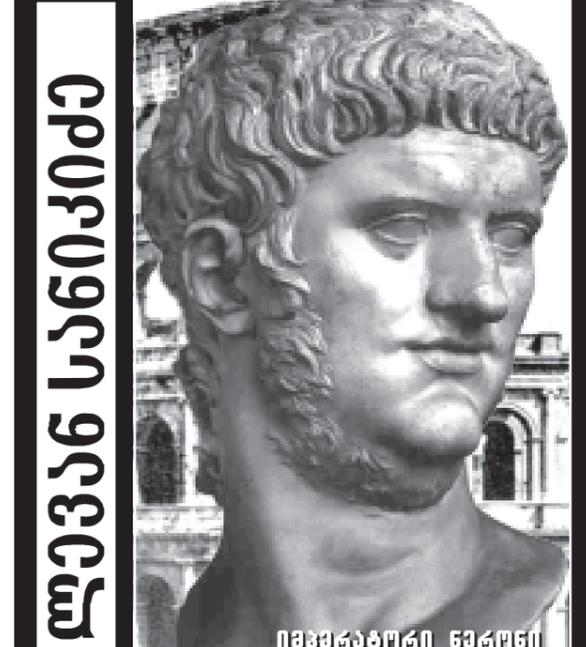
მოუშვალდებოდა და მოულოდნელი შემოტევით დაბნეულმა მირდატმა ერთგულ სომხთა მცირე რაზმის თანხლებით ძლივს შეასწრო გარნიის ციხეში, რომელსაც ძლიერი რომაული ციხიონი იცავდა. რადამისტმა რამდენიმე იერიშის შემდეგ გარნი ალყაში მოაქცია. ალყა გაჭიანურდა. რადამისტმა მოისყიდა რომაული ციხიონის უფროსი, ცელიუს პოლიონი, გარყვნილი და ფულზე დახარბებული ანგარი, რომელიც მირდატს შეუჩნდა, იარაღი და პაჟი და მისა და მისწული შეურიგდო. მეორე რომაელი მოხელე კი ფარსმანს ეწვია და სომხეთიდან ჯარების გაყვანას ჩაენიჩინებდა. ძეგბი შერიგებაზე ყოყმანობდნენ, მაგრამ როცა მირდატი სომხებმაც მიატოვეს და რომაელებმაც ციხის ჩაბარების მუქარა დაიწყეს, იგი ძიულზე შეიქნა, რადამისტის სიტყვას ნდობოდა და იარაღყრილი მასთან გამოცხადებულყო.

ბიძა-მისწული ერთმანეთს გადაეხვივნენ. მერე შეფიცვას ჩვეული წესით შეუდგნენ: ერთმეორისთვის მარჯვენა ხელის ცერა თითები უნდა მიუხეზნათ და თანამით ძლიერად შეეკრათ; როცა თითები სისხლით გაიფლავებოდა, დაჩვეულდნენ და დადენილ სისხლს ერთმანეთს პირით ამოსწოდნენ. ასეთი ფიცის გატეხვა დიდ მკრეხელობად ითვლებოდა. მაგრამ ახლა, როცა მირდატმა და რადამისტმა ერთმანეთის ცერა თითები შეაერთეს, ის, ვისაც თანამით წესი უნდა აღესრულებინა, უცებ, ვითომ შემთხვევით, წაიქცა, მირდატს მუხლებში ხელები მძლავრად გამოჰკრა და მიწაზე დააგორა. წამსვე სხვებმაც მივიგდნენ და იმ „სამაო თანამით“ მირდატს ხელ-ფეხი შეუტყვეს.

მაღე რადამისტმა მამის მკაცრი ბრძანებაც მიიღო და მირდატი სიკვდილით დასაჯეს.

რომაელთა ბანაკში ბჭობას შეუდგნენ: მირდატის მკვლელობა მოეწონებინათ თუ მკვლელობის მოთავენი დაესაჯათ. უმრავლესობა მირდატის მკვლელობას სამართლიანად მიიჩნევდა. ისინი ამბობდნენ: ბარბაროსებში მომხდარი ყოველნაირი ბოროტება და ურთიერთ-

ქართული სიმღერები

ლევან სანიაკიძე

მეზობელი ნაქონი

მტრობა ჩვენ, რომაელებს, ძალიანაც უნდა გვიხაროდეს და ამისთვის არამცთუ არ უნდა ვსჯიდეთ, არამედ ჩვენ თვითონ უნდა ვთესავდეთ მათ შორის სიძულვილსა და კაცთაგვლასო. ის კი არა და, დავადასტუროთ ფარსმანი იბერიელის სურვილი და სომხეთში მეფედ დარჩეს მისი შვილი რადამისტრი, მკვლელი-ბიძა და ვერაფრით შეიკვნილო-შეხტულებული კაცი. ეს კიდევ უფრო მეტ მისხლევობას ჩამოაგდებს სომხებსა და ქართველებს შორისო.

ერთი სიტყვით, აქაც ცნობილი რომაელი ცბიერი პრინცი-პი მოქმედებდა: „გათიშე და იბატონე!“

ბოლოს, რომელიმაც გავლენიანი რომაელის დაბეჯითებით მტკიცებით ირწმუნეს, რომ ასეთი საქციელით რომის ხელისუფლებას აქაურ ხალხში სახელი გაუტყუდებოდა, და ფარსმანს ბრძანება გაუგზავნეს, სასწრაფოდ რადამისტრი და ქართველთა ჯარი სომხეთიდან გაიყვანო.

ფარსმანმა გადაჭრით უარი შეუთვალა.

მამის სომხეთიდან იბერიელთა გასადევნად ლეგიონები

დასძრა რომაელმა სარდალმა და კაპადოკიის პროკურატორმა ილიუს პელიგნუსმა, სულით და ხორცილთა ყოვლად მახინჯმა კაცმა.

პელიგნუსი არტაქსატაში მივიდა. რადამისტმა უხვი საჩუქრებით ადვილად მოახერხა მისი მოსყიდვა. რომელი სარდალ-თვითონვე ესწრებოდა რადამისტის საზეიმო სამეფო კურთხევას სომხეთის სასახლეში.

რომი სირცხვილისაგან უნდა ეხსნა მეორე სარდალს, პელიგნუსს პრისკუსს, მაგრამ სწორედ ამ დროს სომხეთს კვლავ გამოუჩნდა ტახტის მაძიებელი პართიიდან. პართიის ახალი მეფე ვოლოგეზი ცდილობდა, სომხეთში თავისი ძმა ტირიდატი გაემეფებინა.

ტირიდატიც გამოემართა დიდი პართიული ლაშქრით. რადამისტრი მოუშვალდებელი დახვდა და უკანდახვებას შეუდგა. პართიელებმა სომხეთის ორივე მთავარი ქალაქი აიღეს - არტაქსატა და ტიგრანოკერტი. მაგრამ რადამისტმა იბერიიდან ახალი ჯარები გაიყვანა, პართიელთა გარნიზონებში დაწყებულ შიმშილობითა და ეპიდემი-

ითაც ისარგებლა და სომხეთის ტახტი ისევ დაიბრუნა.

ამის შემდგომ რადამისტს სომხეთში დიდხანს აღარ უშეგნია. მიზეზი მისი სისხსტიკე და გულზნავიანობა იყო. სწორედ აუტანელი სისხსტიკისთვის აჯანყდნენ სომხები და სამეფო სასახლეზე იერიში მიიტანეს.

რადამისტრი სიკვდილისაგან მისმა და მისი ცხენების სისწრაფემ იხსნა. იგი სასახლიდან გამოიჭრა და თან გამოიტაცა თავისი მშვენიერი მეუღლე ზენობია.

კარგა ხანს მიაჭროვდნენ ცხენებს.

ზენობია ორკეცად იყო. თავებზე ეხვეოდა. ძალას ჰკარგავდა. რადამისტრი ძლივს ამბარებდა უნაგირზე.

ცხენი შეაყენა ზენობიამ. რადამისტს მიუბრუნდა და განწირული ხმით შეჰყვირა: იცოდე, თუ ჩემს გადაარჩენას ვერ შეძლებ, ცოცხალი თავით მდევრების ხელში ტყვედ არ დამტოვო.

რადამისტმა ზენობია დავარდნილი ცხენიდან აიტაცა, მკერდში ჩაიკრა და სრბოლა განაგრძო.

ქალი გრძობდა, გაუკაცსაც ძალა ელეოდა და მის ცხენსაც „ბარემ მომკალი, მომკალი-მეთქი, და შენ თავს უშველე!“ - არ ეშვებოდა ზენობია რადამისტს.

არაქსის პირს რომ მიუახლოვდნენ, აღარც კაცსა და აღარც ცხენს აღარ შეეძლოთ გზის გაგრძელება.

დედოფალი კი ისევ ემუდარებოდა ქმარს: „მომკალ და სამარცხვინო ტყვეობისაგან დამხსენე!“

რადამისტრი ერთხანს მკერდიდან არ იშორებდა ქალს. ისევ და ისევ დაჟინებით უტყევდა ხმს, სიზმარული და ძალაწართმეული: „მომკალი, მომკალი, გემუდარებო, გემუდარებო, გემუდარებო!“

რადამისტმა მიმოიხედა. ერთხელ კიდევ ჩაიკრა გულში ზენობია და სატყვარი გაიძრო.

მხურვალედ აკოცა. ორღესული ფერდში ჩასცა და მდინარეში ისროლა. ლტოლვილმა მარტო განა-

გრძო გზა. მძიმედ დაჭრილი ზენობია მწყემსებმა იპოვეს არაქსის პირას. ჭრილობა შეუჭრეს და რომელიმაც სოფელის სახლში მიიყვანეს. აქვე სოფლის წამლე-ბით უაქემეს, მოარჩინეს და ვითარცა სომხეთის დედოფალი, არტაქსატაში მიიყვანეს.

აქ ისევ ტირიდატ პართიელი მოსულიყო და ის გაემეფებულიყო.

ტირიდატმა დიდის პატივითა და თავაზით მიიღო ზენობია. აქ წყდება ამბავი რადამისტისა და მისი მშვენიერი მეუღლის დრამისა...

რომაელები კვლავ არ ურიგდებოდნენ სომხეთის დაკარგვას. რომის ახალმა იმპერატორმა ნერონმა სომხეთიდან პართიელთა გასარეკად გამოგზავნა ახალი ლეგიონები, ნიჭიერი დომიციუს კობულუონის სარდლობით.

კონფლიქტში ისევ ჩაება ფარსმანი იბერიელი, რომელსაც, ალბათ, აშკარა ურჩობისა და მეტოქეობისთვის სიკვდილით დაუსჯია თავისი ვაჟი რადამისტრი.

ფარსმანმა რომაელებს თავი-ჩაჩარები მიაშველა. გამოჩენით თავი გამოიღვეს მესხებმა, რომლებიც სასტიკი რბევით შეესივნენ სომხეთის დაბა-ქალაქებს.

რომაელებმა და ქართველებმა აიღეს არტაქსატა და ტიგრანოკერტი, განდევნეს ტირიდატი და გამოეყვანა ტიგრანი. მაგრამ პართიელებმა კიდევ არ დათმეს.

ვოლოგეზმა კვლავ შემოუტია, ტიგრანი განდევნა და ისევ ტირიდატი გაამეფა.

რომაელები და ქართველები ხელახლა შევიდნენ სომხეთში.

მოსალოდნელი იყო დიდი ომი, მაგრამ, როგორც ეტყობა, არც პართიას და არც რომს არ სურდა სომხეთისთვის უკიდურესი კრიზისის გამაძფერება. ტირიდატი სომხეთიდან არ მიდინებდა, მაგრამ კორბულონმა მაინც მიადგინა მცირეოდენი წარმატებას: რომი თანახმა იქნებოდა სომხეთში ტირიდატის მეფობაზე იმ პირობით, თუ სამეფო ინსიგნიებს იგი რომის იმპერატორის ხელით მიიღებდა.

პართიამაც დათმო და დათანხმდა.

ტირიდატი იტალიაში ჩავიდა. ნერონის წინაშე მუხლი მოიყარა და ნერონმაც სომხეთის სამეფო გვირგვინი პართიელ უფლისწულს თავისი ხელით დააბა თავზე.

ბაბრქაძე, შვილბე ნომირში

შარკანდელი

სენსაციური ფოტო, რომელიც უფლის სასწაულს ადასტურებს!

რომელიც უფლის სასწაულს ადასტურებს!

ღვთისმშობლის ხარების სახელობის ეკლესიის მრევლმა ფოტოფირზე აღბეჭდა საოცარი შარკანდელი, რომელიც მას კლდეში ნაკვეთ იოანე ნათლისმცემლის ტაძრისკენ მიუძღოდა. გვესაუბრება ამ მოვლენის თვითმხილველი, ღვთისმშობლის ხარების სახელობის ეკლესიის წინამძღვარი დეკანოზი იოსებ (არხიშვილი).

— მამაო, როგორ მოხდა, რომ წმიდა იოანე ნათლისმცემლის გამოცხადებაზე დღემდე დღემდით?

— სიწმინდეს საუბარი უდიდესი სიძაბლით გემართებს. უფალი ყოველდღიურად მოგვივლენს სასწაულს, მაგრამ აღაშინებს არ ძალუძს, შეიმეცნოს იგი. 2002 წლის 8 სექტემბერს, იოანე ნათლისმცემლის ხსენების დღეს, მისი წმიდა ტაძრისკენ მიმავალ მოლოცვლებს, მდინარე მტკვარზე გადასვლისას უდიდესი მაღალი დაგნათობა, მაგრამ ჩვენ ვერ შევხვით მისი ხილვა. იგი მხოლოდ მო-

გვიანებით, ფოტოფირის გამყვანებისას მასზე აღბეჭდილი წმიდა ნათელით გვემცნო, რომ იოანე ნათლისმცემელი არასოდეს ტოვებს თავის ტაძარს და მის საიდუმლოდ მისულ ხალხს.

— მამაო, კლდეში ნაკვეთი ტაძრის არხებობის შესახებ არაფერია ცნობილი... — ტაძარი ბორჯომ-ახალციხის ეპარქიაში, ვარ-

ძიდან რამდენიმე კილომეტრის დაშორებით მდებარეობს. იოანე ნათლისმცემლის თავის მოკვების აღსანიშნავად, მას ხალხი თავკვეთილას სახელით მოიხსენიებს. მისი არსებობის შესახებ 1991 წელს ზემო ვარძაში მცხოვრები მოხელის — ბაგრატ ნათანაძის ნაამბობიდან შევიტყვევებ. მას შემდეგ, იოანე ნათლისმცემლის ხსენების დღეს, სხ-

წმიდა იოანე ნათლისმცემელი ჩვენთან ერთად იმყოფებოდა. და ჩვენ ეს არა სასწაულად, არამედ წმიდანის უდიდეს შემწეობად უნდა მივიჩნიოთ, რომელმაც იხსნა, რომ მისი სახელის მადიდებელნი მშვიდობით მიახლოვდნენ მის წმიდა სამყოფელს.

ბაბრქაძე, შვილბე ნომირში

მინდა დაგარწმუნოთ, რომ არათუ ეს წერილი არ დამიწერია, რედაქციის მიზნითაც არ ჩავრეულვარ!

ქვეყნის ქალბატონის, გიული ალასანიასადმი მიწერილ ღია წერილის ჩემი ჩასარევი არაფერი ჰქონდა, ოღონდ, მეტი განზოგადების მიზნით, თავს უფლება მივეცი, ოდნავ განმეგრცო!

რედაქციისთვის შემოთავაზებულ წერილში ავტორი მხოლოდ ქალბატონ გიული ალასანიას მიმართავს: „ღია წერილი მიხეილ სააკაშვილის დედასო...“

მე კიდევე, როგორც წემოთ გითხარით, ოდნავ განვაგრცე — აგრეთვე ამ ხელისუფლებაში მყოფი შვილების დედებსაც-მეთქი!.. ეს იყო და ეს!..

ბატვისცემით თამაზ ნიჭნიჭაძე

ღია-წერილი - გიული ალასანიას და მიხეილ სააკაშვილი

თქვენ რა, კალბან ბინდათ, რომ საზოგადოებაში მკვლელობის დედა დაბინახოთ?

უკვე გეძახიან ამას, ქალბატონო გიული, ზოგი ჩუმად, ზოგიც ხმალოდ.

„ღიქვი ვეფხისა და მოყმისა“ ნამდვილად გექნებათ წიკითხული... ვეფხისგან დაგლეჯილი მოყმის დედა ასეთ საოცარ სიტუაციას ამბობს:

„იქნება ვეფხის დედა, ჩემზედ მწარედა სტირისა, წავიდე, მეც იქ მივიდე, სამხმარ ვუთხრა ჰირისა, იმასაც ბრალი ექნებას უწყალოდ ხმლით დაჭრილისა.“

თქვენ რატომ არ გაიჩინათ ერთხელ მაინც სურვილი ამ ვეფხისგან დაზოცილი მოყმის დედასთან და თანაგრძნობა გამოგეცნადებინათ?

რატომ გგონიათ, რომ იმ დედებს თქვენზე ნაკლებად უყვართ და სტიკვით?

ღმერთმა დაგიფაროთ, მაგრამ თქვენს მიშვილს რაიმე რომ დაემართოს, დარწმუნებული ვართ, ცას და მიწას შესძრავთ.

სხვა მიშვილების დედები რატომ არ გებრალებათ, ქალბატონო გიული?

მერე რა, რომ იმათი შვილები პრეზიდენტები ვერ გახდნენ, შვილი შვილია, გინდ კურტნის მუშა იყოს, გინდა ქურდი, გინდა ხარაზი და იმთავითვე შვილი გენდობის სისხლი აქვთ, როგორც თქვენს წარმატებულ ვაჟს.

დედამიწა, დედაბოძი, დედაკაცი — ამბობს ქართველი და ამით ხაზს უსვამს თავის განსაკუთრებულ დამოკიდებულებას ქალბატონისადმი, დედისადმი.

„ცემა გმართებს გამაზრდე-

ლისა, რა უკმა ნახო ავად ზრდილი“, — ესეც ქართველი კაცის ნათქვამია.

„სასიკვდილო მე ვარ მხოლოდ, რომ კაცად ვერ გამოზრდინარ“, — ეს მეორე ქართველმა თქვა.

თავის მოკვლა ყველას გვაშოროს, მაგრამ მშობელი შვილის უვგანო საქციელის გამო თორიდულად თუ არა, მორალურად მაინც პასუხისმგებელი რომ არის, ეს უდავოა.

ზოგა, იმეზ თამაზ, რომ ბოროტ პატივმოყვარე დედას, ითავით და მიიწვიოთ ხელისუფლებაში მყოფი კბრთა დედების საბოლოო კბრბა და ამ პატივმოყვარე ხალხბატონთან ერთად რაღაც ბადაუყვამბილება მიიღოთ?

ასე გაგარბელება არ შეიძლება, ქალბატონო გიული, ამ მანდილოსნების ბავშვები ნამდვილად ცუდ გზაზე დაგანან და დროზე უნდა მიხედვა, თორემ სულ ხელისუფლებაში ხომ არ იქნებიან და სულ დაცვიოთ ხომ არ იგლიან — ერთხელაც იქნება და ყველას მკაცრად მოსთხოვენ პასუხს.

რაც უფრო მალე იზამთ ამას, მით უკეთესი ბიარად თქვენთვის, ამ ქალბატონებისთვის და მათი შვილებისთვისაც.

დასხვადი, იმსჯელებით, იფიქრით, მამ თამაზს შვილებს დაუყვამბოთ და ტახტიდან დაგაშვილდეთ რაღაც ხალხბატონთან, ამიერიდან რომ ბოროტ იმეზი.

თუ დაგვრებენ, ხომ კარგი, თუ არა და, წაიყვანეთ სახლებში ეს თქვენი ჯიუტი ბავშვები და ქვეყანას ნორმალურად ცხოვრების საშუალება მიეცით.

ღია წერილი

მიხეილ სააკაშვილის დედას, ქალბატონ გიული ალასანიას

ახსოვთ თუ არა გიული, როგორც მკვლელობის დედა, რომელიც თქვენს შვილს დაგლეჯილი მოყმის დედასთან ერთად გაგიცნადებინათ?

ქალბატონო გიული, გვიმეღელეთ!!!

ამ ფსევდოპოლიტიკის იმედოვნად ჩვენი მტერი იყოს, ეგენი თქვენს გენიოს შვილთან რას გააწყობენ — ისევ თქვენ უნდა დაგვეხმაროთ და შეხვიდეთ ჩვენს უმძიმეს მდგომარეობაში.

თქვენი შვილი, მიშიკო, ძალიან ცუდად იქცევა და იქნებ ჰკუთნა დააროვოთ, რაღაც შეასმინოთ და გააგებინოთ.

დედა ხარ და იმეზ დაბრუნდით, რომელიც დედას. სცადეთ, იმეზ რაიმე ბაბოზი იმეზი...

კობას, ლევანს, შალვას თუ დავითს ეგ რომ უფრო არ დაუგდებ, იცით თქვენ, ბატონ ქორჭთანაც (სოროსთან) უმძიმესად ყოფილა, ბუშს კიდევე მაგისტრის არ სცალია, თავისი გაჭირვება ყოფნის.

ერთადერთი თქვენი იმედი გვაქვს, როგორმე გააჩერეთ და დააშოშინეთ...

ბავშვობაშიც ასეთი იყო თქვენი მიშიკო, ქალბატონო გიული?

თუ ასეთი იყო, გამოვარდნილიყავით ქუჩაში, გეკვივლათ, გეპყვით — არ შეიძლება, ხალხს, მაგისტრის პრეზიდენტობა და ნუ აიჩრეტო — გეთქვით, თქვე დალოცვილო და ხომ გადავრჩებოდით ამ დავიდარბას თქვენც და ჩვენც.

სხვათა შორის, ასე მოიძახა მთელი პოლიტიკოსის მამა, რომელიც მისმა მამამ ძალიან გაუბრალო.

— სულელია, მზ ჩემი შვილი და ნუ უსმენოთ, — ბაბოზაგმთხილან იმ პატრონებს კაცებს, რითაც შოგოლის ვალიც მოიხატა და მამაშენს წინაშე პირნათელი დარჩა.

არ შეიძლებოდა, თქვენც ასე მოქცეულიყავით?

მართალია, თქვენი შვილი სულელი ნამდვილად არ არის, მაგრამ სამაგიეროდ, სხვები ჰგონია სულელი და ისე უტიფრად გვაყრის თვალში ნაცარს, წარბსაც არ შეინახის.

ადრეც ასეთი იყო, თუ მერე შეეყარა ეს ცუდი სენი?

ქალბატონო გიული, კარად გაიხსენეთ, რაიმე ხომ არ გეწყენინებიათ თქვენი შვილისთვის ბავშვობაში და იქიდან გამოყოფილ ჯავრს ახლა ჩვენზე ხომ არ იყრის?

იქნებ უფრო აუწიეთ არაფრის გამო, იქნებ კინოში არ გაუშვით, იქნებ ნაყინის ჭამა აუკრძალეთ?

რა მონა, ასე რა ბაბოზა და ბაბოზაშისა?

პრეზიდენტად ავირჩიეთ, სხვა რა დავგეშავებთ მისთვის?

როგორც ჩანს, ბევრ დროს ართმევს ეს წყვეული პრეზიდენტობა — თავის გემოზე ვერ გაუვლია კაცს და ამიტომ ბრაზობს ჩვენზე.

მოითმინოს პატარა ხანი და გადავირჩეთ — ახლა ამის გამო ნუ დავგვრცავს ყველას და ნუ შეგვიტყულებს.

იქნებ გარდატეხის ასაკში ვერ მიაქციეთ სათანადო ყურადღება — ხომ იცით, ადამი-

ანი ამ პერიოდში როგორც ჩამოყალიბდება, ისეთი რჩება მერე მთელი ცხოვრების განმავლობაში — არც პარლამენტარობა შეგლის, არც იუსტიციის მინისტრობა და თქვენ წარმოიდგინეთ, არც პრეზიდენტობა!

სადა დამიღვრეთ და რომლის დამიღვრით, ხალხბატონო გიული?

სადა ისწავლა ამ თამაზმა ამიერიდან ცუდი სიტყვები?

სადა დამიღვრეთ და რომლის დამიღვრით არ დამიღვრით?

როგორ დაგივიროთ, თქვენთან, ინტელიგენტების ოჯახში არც ერთხელ არ მოუხმენია ეს ბრძნული შეგონება: „ათასად კაცი დაფასდა, ათათასად ზრდილობა“.

თქვენ ისტორიკოსი ხართ და გეცოდინებათ, რას ნიშნავს საქართველოსთვის უფროს-უმცროსობის ინსტიტუტი, ქალთან დამოკიდებულების ინსტიტუტი და ა.შ.

არც უფროსნი ნიშნავს თამაზი შვილისთვის რაიმეს, არც აპატიმროს, არც მშურალი, არც მონაშენი, არც ძალი?

როგორ გბრუნათ, ხალხბატონო გიული, თქვენც უნდა გეხსენებოდეთ, როგორ გბრუნებდნენ თქვენს შვილებს, როგორც თქვენს შვილებს?

ან იმეზ, ხალხისუფლების ტემპინით რომ მთავართ, ადგილზე ლიკვიდირებულ შვილებს ახალინიშნის სიციცხლის მოსწავლასში არ მიუტყვის არავინ, იმეზი ბრაზის თამაზს მამა და მხოლოდ ახალინიშნის მამა ბრახვილინი არიან ანტიკომუნისტის სახელმწიფო ხაზგაშვებულნი?

გაგანახვა გავანთავ

რა დროს თავის შეკავება, ქვეყანა თავზე გვეხრება!

ჩანსულ ჩარკვინანი:

კობაძე

შენ საწყალო, შენა, ყმაწვილობა უარყავ და პირდაპირ „სოროსში“ აღმოჩნდი? ბიარამო? საქართველო შენაირთა „სოროსკიმი“ ხომ არ გგონია? ჰო-ლა, შენ თუ არ გახსოვს, მე მახსოვს — „მაცნე მოიდა შატლოსა“, — ალუდამ მოკლად მუცალი... თუმცა, წესისამებრ, მარჯვენა არ მოაჭრა. მე არ გახლავართ ალუდა, ვერც მოგვალავ და ვერც მარჯვენას ვერ მოგატყობ, მაგრამ კარგად დაუვივრდი, ვეყო, რა ჩაიფიქრე?

ქართველ ყმაწვილთა მოძავლის განადგურებას იწყებ? რა, ეგეც „იქიდან“ ჩამოტანილი ბინძური გვემის ნაწილია? გენიოსთა ფესვის მოთხრა დაიწყეთ, რათა გაჭრეს ფენომენი სამოციანელთა ჯიშისა?

ფსალმუნებში წერია — „ბოროტი თავად გაება თავისი ხელით დაგებულ მანქანით“. ისიც წერია, — „დაუბრუნდებიან ბოროტნი ვარჯიშეთსო“. — არც ეს იცი? მამ, რა დარდუბა იცი, პირდაპირ „სოროსში“ აღმოჩნდი და იქიდან მოდიხარ?

სამწუხაროდ, წესია ჩვენი — უარყოფა ერთგული და ნათელი პიროვნებისა — „კაი ყმისა“. 118 წლის წინ ვაჟა-ფშაველა წერდა:

„თქვენთან ძალღუდად სიციცხლეს, სიკვდილი მიჯობს ცდაშია, ვერ მაწონებ კარგ ყმასა, რაც არ უჭდება ჭკავშია“.

ვისა აქვს სურვილი, დააღუფროს ერის მოძავლი? ვის და შინაურ მტერს, შინაური მტერი კი უცხო ხილი არაა ჩვენითვის.

გახსოვთ, ყველას გახსოვთ იდიოტური ლოზუნგი — საქართველო ამის და ამის გარეშე... მერე, ნელ-ნელა ზეით-

ზეით გავუტეოთ და დღეს ხორხიდან ამოვანიალოთ — „საქართველო რუსთაველის გარეშე“, საქართველო ილიას გარეშე“, „აკაკის გარეშე“, „გაყის გარეშე“, მაშ, ვისთან ერთად? საქართველო სოროსთან ერთად, საქართველო მაილსთან ერთად?... ვაი ჩვენს პატრონს, ქართველებს, არა, ჩვენს საშვილო არ ყოფილა, არ არის და, თუ ასე ვიცხოვრებთ, არც იქნება!

იმასაც ვიტყვი, რომ ჩვენს შინაურ მტერს სათავისოდ არაფერი ეშუღება... ხმალოდა ვამბობ: შავი ნისლი მოეძალა საქართველოს მთასა და ბარს. ტყუილბურბალოდ ხმისამომღები არა გყოფილვარ და არც ვარ, ზოგიერთი ვით არც სხვის ზურგს ამოფარებულს მიბრძოლია; მე ყოველთვის იქა ვარ, სადაც პოეტი უნდა იყოს, იქ ვარ თონემეტ აპრილსაც, ცხრა აპრილსაც და აფხაზეთის ომის დროსაც; იმასაც ვეტყვით, ხელში იარაღი არასოდეს მჭერია და მარად ვბრძობი ყველაზე დიდი იარაღით — ქართული სიტყვით...

მინდა, ყველას ახსოვდეს, ყველამ იცოდეს, **შენი ხელით შენს სამშობლოს დაიკარგა, მამრამ სხვის სამშობლოს მამ დაიკარგა.** არც ვისმე დამპყრობი გყოფილვართ, მაგრამ საკუთარისთვის რომ ვერ მოგვევლია, წყალი არ გაუვა.

როცა რუსთაველს უარყოფ, როცა ილიას და აკაკის უარყოფ, როცა ვაჟა-ფშაველას უარყოფ, **სწორედ მაშინ იწყება მრთამანეთის შარკოვა!** დამახსოვრებთ დღევანდელი დღე, ცუდის მომასწავებელია იგი, ცუდად შემოგვიბრუნდებია.

მოგწოდებთ, ქართველო მწერლებო, არ დაგომოთ ჩვენი საქართველო, მისი წარსული, აწმყო და მომავალი. დაიბ, „ნისლი ფიქრია მთებისა“, ჩვენ კი ფიქრის თავიც აღარა გვაქვს?

არწივი ვანხე დაჭრილი, ვეგვრონებს ეომებოდა, ეწადა ბერავს ადგომა, მაგრამ ველად დგებოდა, ცალ მხარს მიწაზე მიითრევს, გულსპირის სისხლი სცხებოდა, ვაჰ, დედას თქვენსას, ყოფილა, ცუდ დროს ჩავიგდავთ ხელდა, თორე ვანავდი თქვენს ბუშბულს, გაშლილს, გაფანტულს ველადა.

ისეა დანიშნული სულის მარჯვნივ, რომ სარკეში არ ჩანს მცირე ანარეკლიც. ბუნდობლობა ჩემი სიზმარული ხილვიდან გადმოსული ისე, რომ პირდაპირ სახის ნაკვეთსაც ვერ ვამჩნევ. ბუნდობლივ ვერ ვამჩნევ. ისეთი დალილი, როგორც მთელი დამით ცხვირში დაქანებული შეყვარებულია წველი, დაქანებული და სიყვარულის ბანგით მთვრალი. ტრიალებს მთელი გა-

რემაც არ გამოანათოს მოღრუბლული ზეციდან, სულ ერთი არის, მე აქედან მაინც წავიყვან, ნათელ კომკეზში აივანი რომ გადმოჰყურებდეს ზღვიურ სივრცეს...
და შენ გაგეცინება ამაზე და ირონიულად მეტყვი:
- კვირის რომელ დღეს, რომელი საათის რომელ წუთზე გამოხვალ ჩემთან ფეხაკრეფით...
მე შეგაწყვეტინებ სიტყვას:
- როცა მე ხელში ატატებულს

გან იყო გადასული და თვალს რული ძლევდაო. შენ დანანებით აზრობდი, განთიადმდე ადრეაო, დასალიერს მივლივართ დღისო, და ამ დასალიერში რამდენი შინიდან გასული შინ ვერ დაბრუნდებაო... მეც გითხარი მაშინ, თუ ჩვენი ცხოვრება გრომის ფასია, მაშინ რაღა სიყვარული, აბა მითხარი, ნულარ გაქვს წარბები შეკრული-მეთქი. შენ ღრმად ამოისუნთქე და მიპასუხე, რომ ბევრი მეგობარი მოცელა დაუნ-

მოდინარ, ცივი ზამთრიდან. ისეთი ილუზიებს წარმოქმნი ჩემში, რომ საიღუმლო, შემთხვევითი და კანონზომიერი ძაფებით დაკავშირებული ვართ ერთმანეთთან. შენ, მშვენიერო და ფაქიზო, დათოვლილი ცივი ქალაქიდან მოდიხარ და ცვალებადი ხარ გაზაფხულის ქარივით. ჩემი ლამები ზღაპარს ემგვანება, და გამათბე შენი ცივი ალერსით (სიცივესაც თავისებური სითბო ჰქონია).

მელიც შეიცავს „კი“-საც და „არა“-საც, იმისათვის, რომ მე ასე ხშირად მომიწყენია, იმისათვისაც, რომ პირდაპირი გარღვევა ვინ მიღვეს და ყოველი წვენი უნდა გაქრეს ჩემთან ერთად, ასევე ჩემი თავშეუკავებელი სინაზისათვის, ან ზემოთური საამაყისათვის, თუნდაც მომენტალური მოვლენების გამო, სიმაართლისა თუ თამაშის გამო.
ყური დამიგდე! კიდევ, ჯერ

დასაწყისი იხ. „მედიკ“ N5(27)

მანუჩარ კაჭახიძე

თქვენს სულის

რესამყარო ჩემი თავის ირგვლივ და არა თავი - რეტლასხმული მთელი მატერიის გარშემო. ეს სიყვარულთან ტრიალ-თამაშა იცის. თავდაყირა დგება მთელი მსოფლჯგუფი, რადგან ღამეს შეათენდა ცისკრის თრთოლა და წვიმის გზები გაიკვალა უთვის-ტომო მგზავრმა, რომელმაც ჯერ კიდევ ვერ ჰპოვა საკუთარი ნავსაყურად.

ქალი კი ისმენს იასამნის ფაქიზ ტირილს, რადგან მისი უმღერია სევდიანი სტვირით. ორკესტრმა კი ყველა საჭირო ნოტი უკვე შესასრულა. ჩაიწვა და ჩაქრა შენს ტრფიალებში აღზნებული შარბათი. ლაპარაკის წუთიერი აღტკინება ისე გაქრა, რომ უმჯობესია უსიტყვოდ შევსვა სიყვარულის ეს დამატობელი სასმისი და გავიზინდო ჩემი გულისმურასის წინაშე. მხოლოდ ამას თუ გეტყვი, -

- შემიყვარდი გაგიყვებულ დღეებში, ჩემო თვალხატულა. ჩვენმა პირველმა შეხვედრამ ხომ უკვე შეიცნო განთიადი... ზღვის ციალებში გაფრინდება ფრთა-დალილი და დამცხრალი ლტოლვა, ყველაზე გვიან და ყველაზე ბოლოს.

და შენ მიპასუხებ პოეტური მჭერმეტყველებით:

- აქ პაერთონად კანკალებენ ნამებები, ჩიტებიც კი ჭიკჭიკებენ დამბებულად, რადგან მოჯადობულ ველურ ტყეში ცხოვრობ, საიდანაც გამოსვლა შეუძლებელია...

მე კიდევ დაგპირდები ისე როგორც ჩვენში, საქართველოში ეფიცებთან სიყვარულს ერთმანეთს:

- დაე, გადახმეს ქარში შოთხვი; დაე, გაზაფხულის წვიმამ გააცივოს იასამნები მიწაზე, სულ ერთი არის, მე აქედან მაინც წავიყვან სასახლებში, სადაც ტკბილად უკრავენ სალაპურები.

და ისევ საყვედურები:

- შენი სამყარო ჯადოქართა მანვე წყალობით დაფარულია სიცოცხლის მდინარებისაგან. ამიტომ შენ გგონია, რომ სხვა ნეტარი ამ არსებობს არაფერი, ვიდრე ამ ტყე-ღაობების მონუსხული სამყოფლო.

მე კიდევ დაბეჯითებით გაგიმორებ:

- დაე, ფოთლები ყოველ დღით ნამს ნუ მოიდენს, და მივა-

წავიყვან იქ, სადაც ვერავინ ვერასოდეს ვერ მოგვებნის...
შენ ისევ გაგეცინება და არაფერს მიპასუხებ, მე კიდევ გეტყვი და დავადასტურებ:
- მოგიპარავ! თუ ძალიან გაწყობს ქურდობა, - და მაშინ ყველაზე ახლოს ჩემი ნატურით ჩემი წინაპრების სულიერ სიძლიერეს გამოვხატავ და შემოვა ჩემში ქართული თავდავიწყებული სიყვარული, აბა ტყუილ-უბრალოდ ხომ არ დაინარჯა ეს ამოდენა ენერჯია და გეტყვი დამცხრალი ფინისაგან, გონებაში აწონილ-დაწონილი რაინდული დიდბუნებოვნებით, - და თანხმდი თუნდაც სამოთხეს ქონში, თუ სასახლეები და კომპები სხვას ერგო წილად.

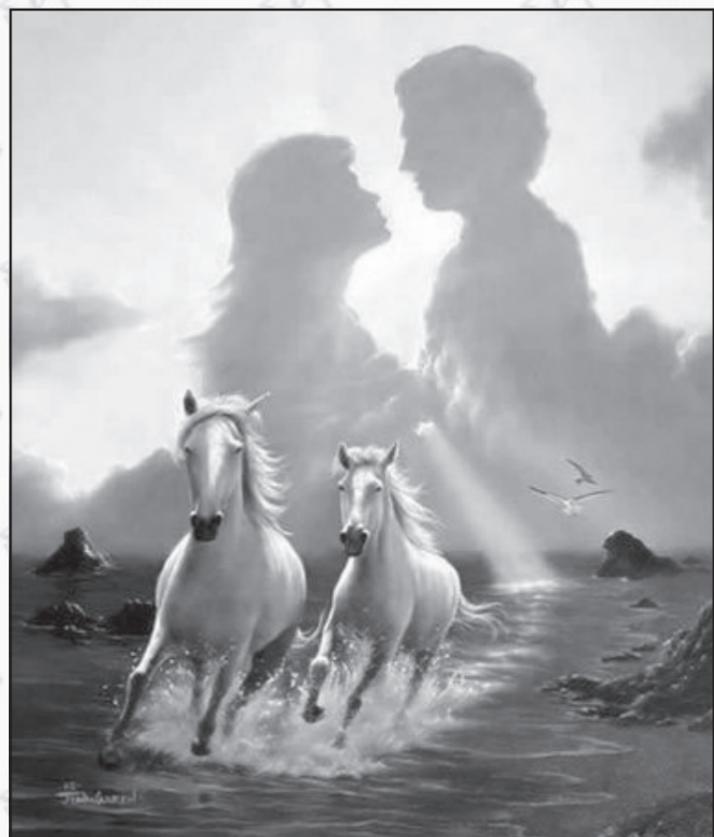
მერე უკვე აღარ გაგეცინება და დავაფიქრებდი.
უკვე დილაა, და მზე არ გვიანათებს თავისი ცხოველყოფილი სხივებით. ჩვენი სულები გაქრა გაურკვევლობის ყინულში. მე კიდევ ამოდ ველი გამონათებას, რათა გატყდეს მჭიდრო მარწუხები სიცივის გრძნობების, რადგან მეხსიერებას აღარ ძალუმს გაათბოს სიცივე შენში შემოპარული.

სადაც შორეულ ოაზისებში უკრავენ ტანგოს;
სადაც მაღალ მატერიებში იკვრება წრე;

სადაც უსასრულო ლაბირინთებში გულგაციებული სარკეები ამრუდებენ ჭეშმარიტებას... და მაინც ყველაფრის მიუხედავად, მე ბოლომდე უნდა მოვიცადო, სანამ თვით შენ არ გამოხვალ ამ ბუნადიდან, რასაც საკუთარი თავის დაკარგვა ჰქვია, და როცა საკუთარ თავს ამოიცნობ საკუთარსავე თავში, აი, მერე წავიყვან და განახებ ჩემი სულიერი სამყაროს ოცნების კომპებს და შევალთ მზეში, როცა მზე - ზღაპრული ქალაქი და ზღაპრული ქალაქი - მზეა!

შენ კიდევ მაიმობ სიზმარს, რომლის დასრულებამ ძლიერ, ძლიერ გული დაგწყვიტა:

- მახსოვსო, - იტყვი, - პირდაპირ ზღურბლიდან ცისკარს ვეგებოდი, გზამ კიდ წავიყვანა და გვატარა, შემოგატარა მთელი ქვეყნით. ცხენებს მიყვავდი, უსასრულობის საგანეში მივლიდი და მთელმა ცხოვრებამ ჩაიარა ერთი ნაბიჯის გადადგამაში, სანამ მივალწვიდი იმ სავანეს. მზის მიმართულებით მივლიდი, ის კი სადაც ადრე იყო, იქ აღარ დავგვხდა, სხვა-

დობლმა დრომ, ჩვენ კიდევ ერთად მივიღვართ ქვეყნიერებაზე და არა გზამართალს, მღვარი მოგვდევს უკან ასი სიკვდილის სახით, ჩვენ კიდევ მივტრიალებთ იმით, რომ ერთად ვართ. მერე მე გკითხე, რად გინდა ჩემი სიყვარული მაშინ, როცა ქვეყნად იღვრება სისხლი, სიყვარულისთვის ვის ცხელა სიცრუის ფაშო. მართალი მითხარი, მე ხომ მხოლოდ შენ მიყვარხარ, ჩქარა, თორემ დღის სხივები მოკლავს ჩემს სიზმარს-მეთქი. და მართლაც ასე მოკვდა ჩემი სიზმარი.

უცნურია ჩვენი შეხვედრები - „გამარჯობა...“ და „მშვიდობით მარადის“... გაიღვივებს მოკლე საღამო ისე, თითქოს კიდევ იყო და კიდევ არ იყო. გაუელვებს ძვირფასი სახე, გეტყვის იმ სიტყვებს, რასაც მისგან ელოდები, და უცებ ესესა ვიყავით ერთად და დარჩა ყინულივით ცივი სიცრუე. თვალს კი ჭრის თავისი ცდომით ცთომილი, რომელიც ძალიან შორსაა, იქ, ჩემსა და შენს გულში.

სადაც დადინარ ჩემი ძვირფასი ადამიანი. იქნებ შენ ჩემსავით ვერ პოულობ მას, რაც უკვე კარგა ხანია ვიპოვეთ - ერთმანეთი. ო, ჩემო თვალხატულა, ჩემო უცნაურ ფანტაზიავ, შენ რეალობიდან

მერე დავეფიქრებდი, ღრმად, ღრმად დავეფიქრებდი შენს სიზმარზე და ვიპასუხებ:

- რომ იცოდე, რამდენი ვინმე გადავარდა სიკვდილის უფსკრულში, შორეულ გზებზე იკარგებიან თანდათან. დადგება ჭაბი, როცა მეც გავერები პირისაგან მიწისა და გაირინდება ყველაფერი, რაც მღეროდა და იბრძოდა, ანათებდა და ბორბავდა - ჩემი თვალეცი, ჩემი ხმაცა და ჩემი თმებიც. ცხოვრება კი დარჩება „პურით არსობისა“ და გადავიფიქრებს განვილილ დღეებს... და იქნება ყველაფერი - თითქოს ამ ცისქვეშეთში არც კი ვყოფილვარ ისეთი ცვალებადი, როგორც ბავშვების გამოძეტყველება დიდხანს არგამტანი სიავით, რომელსაც მიყვარდა წამი, როცა ბუნარში მორები ნაცრად იქცეოდნენ. ბუნებაში გასული ორკესტრივით ლაღი ვიყავი - ცოცხალი და ნამდვილი ტკბილ დედამიწაზე.

ყველას მოგმართავთ, ვინც იცოდით ჩემი გულგახსნილობა ყველაფრის მიმართ - უცხოსაც და ახლობელსაც, მე მოგმართავთ თქვენ რწმენის მოთხოვნითა და თხოვნით, რომ გიყვარდეთ! - დილითაც და ღამითაც, წერილობითაც და ზეპირადაც, სიმაართისათვის, რო-

კიდევ მინდა რომ გიყვარდე, იმით რომ, ადრე თუ გვიან მაინც მოგკვდები. უპირველესად ჩაკეტებით საკუთარ ნაჭურვში, მერე მოვისურვებ და მოვიზატრებთ ერთმანეთს და ერთმანეთით შერწყმულნი წავალთ მზეში - მარადისობის ოცნების ქალაქში. ქალაქში, სადაც უსასრულობადის ვარ და ვიქნები იმით, რომ ჩემი გონების ნაღვანია იგი და მხოლოდ იქ არ აქვს ხელი სიკვდილს, და თვით მე ვარ ის ქალაქი მთელი პერსონით. მხოლოდ ამ ქალაქში გადავიქცევი მარადის სატრფოდ, და ჩავეფრნით უამრავ ვარსკვლავს, თავიანთი კამპათი რომ წვავენ ადამიანთა სამზერალს, ჩემთან ერთად შენ თავისუფლად გაივლი ასტრალურს. ისინიც ჩემით შენი მეგობრები გახდებიან და თუ ძლიერი ხარ სულით, და თუ გაუძლებ მაგ ბრწყინვალეებს, აი, მაშინ ისინი შენი მარადიული თანამგზავრები გახდებიან, არ მოგცილებიან და დაგამშვენებენ. იმ წუთებში ჩვენთვის არ იარსებებს არც წარსული და არც მოხანი, რადგან მარადისობის შემთავონებაში შევალთ და მის მიმართ აფრთხოვანებ შეგვართებს, იქაც, იმ მარადიულობაში. ერთმანეთის ლაციცში გადავკვეთავთ ასტრალეთის სივრცეს და ეტლთა დიმილი დააბრმავებს ჩვენს მიწიერ წარმოსახვებს.

მაგრამ ვიღაცის ბოროტი ხელის ჩარევამ დაამსხვრევს ჩვენს ოცნების კომპს და ჩვენს ცეცხლოვან აღტკინებს შეწყვეტს, წაშლის ცის კამარზე გამოსახულ ჩვენი შეხვედრის გაუშლელ ვნებას, გაავითმავს ერთმანეთს და ტყვეულ მიწიერებაში ჩავავადებს.

მიწიერ საღვლოში კი ძალზე ბევრი რამ დაგვაიწვევდა, და გაუგავსებელი იშვიათად, და ისიც სიზმრებში - ვარსკვლავთციკნის ფეიერვერკი და ჩვენი თრთოლა ბედნიერების გამარადიულების გამო როგორ მოწყდა ზეფორის ღუმალ წიაღში. მერე ვიმხიარულვით და მოვიწყენთ ერთმანეთის მოშორებით, მაგრამ მაინც მოგანებ, მილონ მშვენიერ სახეში შუქურ-მნათობთა მტკვერში მხოლოდ ამოვიცნობ მაგ შენ წამწამთა წვერზე დარჩენილი ვარსკვლავეთის მეშვეობით და მივხვდები რომ, ეს დამალა ჩვენი მარადი სიყვარულის.

ბატონმქალბა იანხა

სიგნალი. მანქანის საჭესთან რომ მკდარიყავით, მისცემდით სიგნალს?

- არა.

- რატომ?

- იმიტომ, რომ ეს არ არის პროტესტის ეფექტიანი ფორმა. კი, ნახევარი საათის განმავლობაში იყო გაბმული სიგნალი. შედეგი? უშედეგო... ფორმაზე ვამბობ. თორემ ემოციურად ძალიან დამუხტულია და ბევრ რამეზე მიგვიანებენ.

- ხომ არ არის დღეს ისეთი ვითარება, როგორც ცნობილი ინტერიულ ფორმულაში: „ხელისუფლებას არ შეუძლია, მასებს არ სურს“? ანუ - არის თუ არა რეგულაციური სიტუაცია?

- არაფრის გამორიცხვა არ შეიძლება... ვერ გეტყვით, ქვეყანა ავამშენებთ, მაგრამ ისეთი მიმდევრება დავფორმებ, რომელსაც შენება ძალიან იოლი იყო. არ უნდა გადავიტყუოთ, მაგრამ, როგორც ჩანს, შერი გაუჩნდა, რომელმაც თანდათან უფრო იმპლავა. სანამ ყვეანა ცოცხალი იყო, მანამდე კიდევ ნორმალურად იყო. მერე, არ ვიცი, რა მოხდა... ვითარება ნამდვილად რთულია.

გულდაწყვეტილ მამაკაცებს და პაუზის შემდეგ ზურბაბ ყვანის დახასიათებაზე გადარის:

- ძალიან დააკლდა საქართველოს ზურბაბ ყვანია. ძალიან. გონიერი, ჭკვიანი ბიჭი გახლდათ. ჩემთვის მთავარი იყო, რომ ნიჭიერ ახალგაზრდასთან მქონდა საქმე, განათლებულ ადამიანთან. ქართველობდა. პარტიას ხელმძღვანელობდა.

- დღეს რომ უმრავლესობა არის - სახელისუფლებო პარტია - იგივე „მოქალაქეთა კავშირია“?

- ვილაკამ თქვა, იგივეაო. სწორია. აბა, რა არის...

კატეგორიული ტონით თქვა, ბეჭედი დაუსვა.

- აღარე მიცემულ ინტერვიუებში, მათ შორის, „ასავალ-დასავალისთვის“, გითქვამთ, რომ ხელისუფლებიდან პრაქტიკულად მხოლოდ ზურბაბ ყვანია გიკავშირდებოდათ. ანლა?

- არავინ. თითქმის არავინ.

არა მგონია, რომ ეს მისთვის დიდი ტრაგედია იყოს, ასე მომეჩვენა.

- ბატონო ედუარდ, თქვენი მმართველობის პერიოდის მინისტრები და სხვა ხელმძღვანელები, რომლებიც დააკავეს, ფული დაადებინეს და გამოუმეგეს, ხომ არ მოსულან, ან ხომ არ დაურეკათ და ბოდიში მოუხდიათ, რომ უხერხულ მდგომარეობაში ჩაგაყენეს?

- არა. მე არ ვადღე მათ ამის საფუძველს. იციან, რომ არ მისიამოვნება და მათი არც ბოდიში მჭირდება, არც არავფერი.

- პრესა დღეს უფრო თავისუფალია, ვიდრე თქვენი პრეზიდენტობის დროს იყო?

- არა. ასე არ მიმაჩნია. ორი მთავარი მიზანი მქონდა: საბაზრო ეკონომიკის დამკვიდრება და სიტყვის თავისუფლება. და მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთ პუბლიკაციას დღემდე რამდენჯერმე გამოყვავდი წონასწორობიდან, განსაკუთრებით იმ ლანდვა-გინებას, რომელიც „რუსთაველ-2“-დან ისმობდა - ერთმანეთში არეული ტყუილ-მართალი, ხშირად ცილისწამება, - გვიან დამე შინ რომ დავბრუნდებოდი, ვაგანალიზებდი და ვასკვნიდი, რომ ეს ცული არ იყო. ქვეყანა, სადაც შეგიძლია, პრეზიდენტი გააკრიტიკო, ნამდვილად დემოკრატიულია. ჩემი მიზანი კი დემოკრატიის აშენება იყო. აწი 15 წელიწადი რომ ანკრიონ ეს სისტემა, მაინც ვერ მოშლიან დემოკრატიის საფუძველს... ყველა ვაზეთი, ცხადია, ერთნაირი არ არის - დემოკრატიის მეტ-ნაკლებობა ყველგანაა. სასიამოვნოა, რომ მათ შორის თქვენი ვაზეთი სანიმუშოა (ეღობება), თუმცა, ჩემს გაკრიტიკებას ყოველ ნომერში ახერხებთ.

„გამსახურდია გიყალი ნიკალაისი აქონე პიროვნება იყო, განათლებული, ნიჭიერი. მაგრამ, სამუსხაროდ, მას არ ჰქონდა სახელმწიფოს პარტიის გამოხილება...“

ალურად აპირებს თქვენს წინააღმდეგ ბრძოლას სამშობლოს დაღატის ბრალდებით.

- ასეთი ბრალდების წამოყენებამდე ვერ ის უნდა გაიკვივოს ვისი განკარგულებით მოუსმინეს საქართველოს პრეზიდენტს. იმას უნდა მოეთხოვოს პასუხი, ვინც ასეთი განკარგულება გასცა.

შემდეგ, - თუ მაქციეთ ყურადღება, ის ჩანაწერი ასლან აბაშიძესთან საუბრის ერთი ნაწილია. ამოგლეჯილია საერთო კონტექსტიდან. მაგრამ კარგად ჩანს, რომ მუქარა აჭარის გამოყოფის შესახებ ასლანს უკვე გააქვრებული აქვს და ცდილობს, ამისხნას, რატომ თქვა ასე. ჩემი პასუხის პათოსი კი ის არის, რომ საქართველოს ერთიანობის ნებისმიერი ხელყოფა, ამის გაფიქრებაც კი აბსოლუტურად დაუშვებელია. ხოლო ასლანმა რაც თქვა, ეს, ალბათ, იმიტომ, რომ მისი ოპონენტები სწორად ამისკენ უბიძგებდნენ. ამასეა იქ საუბარი.

და კიდევ ერთი რამ: როდის შედგა ნინო ბურჯანაძისა და ასლან აბაშიძის საუბარი? ასლანის ჩემთან დარეკვის შემდეგ? იქნებ, პირიქით? და მაშინ ბრალდებები დასტურდება, რომ ასლანს უკვე აქვს ნათქვამი - იტყულებულს ხდიან, აჭარის გამოყოფით დაემუქროს და ჩემთან საუბარში კი მისხნის, თუ რატომ თქვა ასე.

ამ შემთხვევაში, ეს, ისედაც სრულიად უსაფუძვლო ბრალდება, აბსურდული იქცევა.

- ამის შემდეგ კოკო გამსახურდია გამოდის არენაზე და აცხადებს, რომ ადმირალ ბატონის საზღვაო მედიანტების ფოთში შემოყვანით თქვენ კონსტიტუცია დაარღვევით. - როგორც ჩანს, „კონსერვა-

ტორები“ მიხვდნენ, რომ მათი „ბრალდება“ ფუჭი კაკლის ფასი არ იყო და მათთან ალიანსში შესული კოკო გამსახურდია ალაპარაკეს. შეიძლება, სხვა მიზეზი და მოსაზრებაც იყო, ვერ გეტყვი.

მაგრამ, მითხარი, რომელი კონსტიტუციის დარღვევაზეა ლაპარაკი? იმ კონსტიტუციაზე ხომ არა, რომლის მიღების შემდეგ საქართველოს პრეზიდენტს ტერაქტი მოუწყვეს? მაგრამ ფოთში მედესანტეთა შემოსვლიდან კონსტიტუციის მიღებამდე რამდენიმე წელიწადი უნდა გავიდეს!

იქნებ, საბჭოთა კონსტიტუციის დარღვევაზე საუბრობენ? მაგრამ საბჭოთა კონსტიტუციის წინააღმდეგ ზვიად გამსახურდია იბრძოდა... ესენი კი იცავენ.

და, რაც მთავარია: ყველა საკითხზე, ყველა ვერსიანზე, ყოველდღე ახალი და ახალი რომ ჩნდება, პასუხი გაცემულია ჩემს წიგნში, რომელიც ქართულად ერთ კვირაში გამოვა. დანტერესებულებს შეუძლიათ წაიკითხონ.

- ალბათ, წაიკითხვენ, მაგრამ სამართლებრივად საკმარის მტკიცებულებად ჩაითვლება?

- იმიტომ დავიჭირავე ადვოკატი. ხომ არ შემოიღია, ყველა სისულელის გამო ვირბინო პროკურატურაში? შევთანხმდებით და ის გასცემს პასუხს.

- ბატონო ედუარდ, ხუთშაბათს ერთმა გაზეთმა გამოაქვეყნა ინტერვიუ, რომელიც ამბობს, რომ დიდი სიამოვნებით ჩაჯდებით ციხეში.

- ისე გვერდები არ აუღვდეთ!..

ჟურნალისტ მაყვალა ბერიანიძეს, „ასავალ-დასავალში“ თქვენთან ინტერვიუ რომ გამოაქვეყნა, ესროლეს. სერიოზულად არის დაჭრილი. როგორ ფიქრობთ, ამ ინტერვიუს შემდეგ ასეთივე პერსპექტივა მეც შესაგება?

- მაყვალამ ჩემზე წიგნი გამოსცა - „რისკის მეფე“. კარგი წიგნია. საინტერესოდ იკითხება. შემდეგ ალარ გამკარგებია. დიდხანს არ მოსულია. იმ დღეს დამირეკა. ვისაუბრეთ. ნორმალური ინტერვიუ იყო, ქება-დიდებას გარეშე. არ ვიცი, იქნებ იმ წიგნისთვის თუ ამ ინტერვიუსთვის ვილაკამ შური იძია... არ ვიცი... დაფურეკე, მოვიკითხე. არა მიშვს რა, და კიდევ დავწერო...

ჩემს პერსპექტივაზე არაფერი უთქვამს. ასე რომ, მივედლოთ მედს და შემთხვევას, და კვლავ ახლო წარსულისკენ შემოვტრიალოდე, იქით, სადაც უკვე გავარდა საბედისწერო ტყეა:

- როგორ ფიქრობთ, ყოფილი შარტავა და ნუგზარ საგაია ცოცხლები რომ ყოფილიყვნენ, ბოლო წლების მოვლენებზე ისე განვითარდებოდა, რისი მოწინეიც გავხდით?

- არა! გამოიცხადეთ. ისინი სხვა დონის პიროვნებები იყვნენ. განსხვავებულები, ცხადია, მაგრამ ერთ რამეში საოცრად ჰგავდნენ ერთმანეთს - საქართველოსთვის თავშეწირულები იყვნენ. ყოფილი ეროვნული გმირია, შთამომავლობისთვის სამაგალითო!

ედუარდ შევარდნაძე დიდი გულისტკივილით ისვენებს მათთან ურთიერთობის დეტალებს, ტრაგიკულ დეტალებსაც:

- ემი...!

დამშვიდობებისას ქალბატონი ნანული გავისხენით, მისი უერთგულესი მეუღლე და მეგობარი.

- ნანული რომ არ ყოფილიყო, მე ის არ ვიქნებოდი, რაც ვიყავი. კი, მოდიან შვილები, მეგობრები. ჩამოდიან. ყურადღება არ მაკლია... მაგრამ უმისობა ძალიან ძნელია...

გამოგვიცია. დაგვეშვიდობა. კარისკენ შემბრუნდა და სურათებით სავსე დაკარგულ სულში ტკივილით დამსიმბუღო შევიდა. იღვა მარტი 2006 წლის.

არმაზ სანაბლიძე

გაზეთი დასაბამად მზად იყო, როცა რედაქციამ ეს წერილი მიიღო

ნიუ-იორკში გამოგავალ გაზეთ „მამულის“ რედაქტორს პატონ მანუხარ კაჭახიძეს!

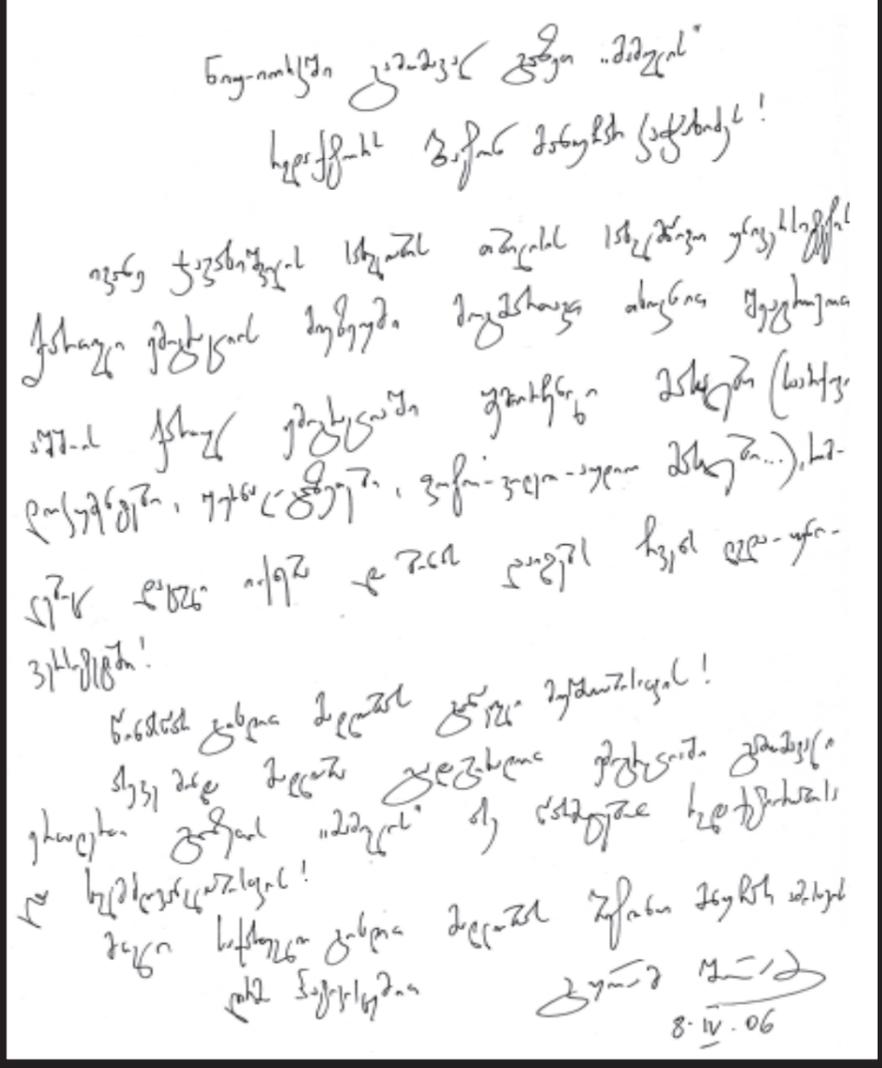
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ემიგრაციის მუხეზ-მი მოგმართავთ თხოვნით შავბროვოთ აშშ-ს ქართულ ემიგრაციაში შამორჩენილი მასალაში (საარქივო დოკუმენტები, შურნალ-გაზეთები, ფოტო-ვიდეო-აუდიო მასალა...), რომლებიც დაცული იქნება და ბინას დაიღვას ჩვენს დედა-უნივერსიტეტში!

წინასწარ გიხდით მაღლობას გაფუჭული მუშაობისათვის!

ასევე მიხდა მაღლობა გადაბისალოთ ემიგრაციაში გამოგავალი მრთაღმრთი გაზეთის „მამულის“ ასე წარმატებით რედაქტორობისა და ხელმძღვანელობისთვის!

მთელი საქართველო გიხდით მაღლობას პატონო მანუხარ ამისათვის.

ღრმა კატივისცემით: გურამ შარაძე

რედაქციის განმარტება

გაზეთ „მამულის“ ამ ნომრის ბეჭდვის პარალელურად (2006 წლის 17 აპრილი, დღის 11 საათი) ამერიკის შეერთებული შტატების ზედა პალატა - სენატი განიხილავს ახალ კანონპროექტს საემიგრაციო რეფორმებთან დაკავშირებით. ამ დებატებს ყურადღებას აქცევენ ჩვენი რედაქციის მეგობარი ადვოკატები და ექსპერტები. კანონად მიღების შემთხვევაში ჩვენი გაზეთის მკითხველებს ვპირდებით რიგგარეშე სპეციალურ ნომერს ამ რეფორმებთან დაკავშირებით.

დასანანი უზუსტობა და რედაქციის ბოდიში

გაზეთ „მამულის“ მე-4(26) ნომერში გაიპარა დასანანი უზუსტობა. კერძოდ, მე-13-14 გვერდებზე დაბეჭდილი „ედუარდ შევარდნაძის აღსარება „მამულს““, გახლდათ ექსკლუზიურად მიცემული ინტერვიუ მხოლოდ გაზეთ „ასავალ-დასავალისათვის“ (ისე, როგორც ამ გვერდზე დაბეჭდილი ეს ინტერვიუ), და იგი ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე მხოლოდ „ასავალ-დასავალთან“ პარტნიორული ურთიერთობის ფარგლებში დაიბეჭდა. რედაქცია ბოდიშს გიხდით ამ შეცდომისათვის.

მიხეილ გორბაჩოვი ამ ინტერვიუს მიზნით ბედნიერად დაუბრუნდა საუბარს „კომსომოლსკაია პრავდაში“ მომხდარი ხანძრის წინა დღეს შედგა დიქტოფონი კასეტასთან ერთად დაიწვა და ერთსაათიანი საუბრის თავიდან ჩაწერა განდასაჯირო. მადლობა იუბილარს მოთმინებისა და „კომსომოლსკაია“ მკითხველების მიმართ გამოჩენილი პატივისცემისთვის.

ჩემი დღივითი მითხრობა

საბჭოთა კავშირის პირველი და უკანასკნელი პრეზიდენტი მიხეილ გორბაჩოვი 75 წელი შეუსრულდა.

- ახლანდელი გაცემის ბრუნვაში გამართულ გერონტოლოგთა კონგრესის მასალებს, - ამბობს იგი, - მეცნიერებმა ასაკის ასეთი პარამეტრები დაადგინეს: 64-დან 75 წლამდე ხანდაზმულობაა, 75-ის შემდეგ - სიბერე. მაღელ ოფიციალურად დაგებულნი. თავს კი ჩემი 75-ის შესაფერისად ვგრძნობ.

- და მაინც, ძნელია გორბაჩოვის ჩემი და წინა პენსიონერად წარმოდგენა - დღესაც მთელ მსოფლიოს ხართ მოდებული.

- დიახ, წინააღმდეგობა გაცილებით მეტია. გასული წლის თითქმის ნახევარი მოგზაურობაში ვაგატარე. ეს „პერსპექტივის“ მე-20 წელთან იყო დაკავშირებული. გარდა ამისა, უამრავი ქვეყანაში ვკითხულობ ლექციებს.

- ლექციებზე კვლავ აქოტიუა?

- დარბაზებში 3-დან 15 ათასამდე კაცი იყრიდა თავს. არც კი ვიცოდი, რომ ამერიკელები ჩემს ლექციებზე ბილეთებს 100 დოლარად ყიდიან. ასე რომ, დღეს ჩემზე კვლავ დიდი მოთხოვნაა.

- ბევრს გინდა?

- საკმარისად.

- და მაინც, საინტერესოა, რამდენია ეს თქვენთვის „საკმარისად“?

- ყალბი თავმდაბლობის გარეშე გეტყვი, რომ მსოფლიოში სულ რამდენიმე კაცია, მათ შორის კლინტონი, ვინც ასეთ მაღალ პონორარს იღებს...

- მაგრამ თქვენ, ალბათ, ბენსიაც მაღალი გაქვთ?

- ათას დოლარზე ცოტა მეტი... ჩემს უფროს შვილიშვილსაც კი ჩემზე მეტი ხელფასი აქვს. ესეც 1964 წელს ელცინმა თავისი ბრძანებულებით მას შემდეგ დამიღვინა, რაც ერთ-ერთ ინტერვიუში განვაცხადე, 3-4 დოლარს ვიღებ-მეთქი.

ნარსული არ დავბრუნებდი

- რუსეთი დღეს ლამის ომობს უკრაინასა და საქართველოსთან. რამ აამხედრა ისინი ჩვენს წინააღმდეგ? რამე ხომ არ გვემუშება?

- გვემუშება ჩვენც და იმთავით. მაგრამ აი, რას ვეტყვი: მათი გაბოროტების ერთ-ერთი მიზეზი არის ის, რომ რუსეთმა წამოიღო და დაიწყო. იგი ძლიერდება და ძლიერი სახელმწიფოს პოლიტიკას ახორციელებს.

- თქვენ დროს დაინერგა სა-

მიხეილ გორბაჩოვი:

ბჭოთა კავშირი. გვრათ, რომ იგი ოდესმე აღდგება?

- სოციალური გამოკითხვების მიხედვით, ყოფილი სსრკ-ის მოქალაქეები ნაწილობრივ, რომ ქვეყანა დაიხვრება, ხოლო, როცა ეკითხებიან, სურთ თუ არა მისი აღდგენა, მხოლოდ 9 პროცენტი პასუხობს დადებითად... მეორე სსრკ კავშირი, რა თქმა უნდა, აღარ იქნება...

„უცხოელები სრუანებენ! - ანაჟე დანაჟე!“

- ერთი თვის წინათ ასეთივე იუბილე - 75 წელი - აღნიშნა ბორის ელცინმა. მან ბრალი დაადოთ, რომ იცოდით „გეკანებ“ მზადების შესახებ, რომ ამის დამადასტურებელი დოკუმენტებიც კი აქვს.

- ცრუებენთქო! - ასევე დავწერე - ცრუებენთქო!

- თქვენს ბრალეულობას ვერ ხედავთ?

- ჩემს ბრალეულობას არ უარყოფ. პასუხისმგებელი ვარ ყველაფერზე, რაც ქვეყანაში ხდებოდა მაშინ, როცა სახელმწიფოს სათავეში ვიყავი.

- შეგიძლიათ თქვენ, როგორც თავის დროზე ელცინმა, უთხრათ ადამიანებს: „მაპატიეთ“?

- მე ელცინი არ ვარ. მოსანანიებელი არაფერი მაქვს... თუმცა, იმას კი ვხანობ, რომ ელცინი რომელიმე ბანანის რესპუბლიკაში არ ვაგზავნი ციტრუსებს დასაბამებლად.

- ელჩად ხომ არა?

- დიპლომატიურ სამუშაოზე ვსტუმრობ. კაცმა რომ თქვას, არაფერს ვხანობ... ამასწინათ ძველი ქალაქების გადაჭრა მომიწია. აღმოვაჩინე ჩემზე დაწვრილი ერთი წიგნი - „ბნელეთის თავადი“. შემდეგ ხელთ მომხვდა სავაჭერო მასალა, სა-

20 წელიწადს მჯდარიყავით კრემლი ფენმორთხმული?

- შეიძლება რაღაცის მცირედ განახლება, რაღაცის დაკეძვა-დაკეობა და დღემდე გენერალური მდივნის სავარძელში ჯდომა, მაგრამ უწინდებურად ცხოვრება უკვე აღარ შეიძლება. ჩვენ გვქონდა განათლებული ქვეყანა, ფანტასტიკური მეცნიერება, მსოფლიო წიაღისეულის მარაგი 42 პროცენტი. მაგრამ უდიდესი სახსრები იფარფლებოდა შეიარაღების შეჭრების „ქურაში“. დასავლეთი განვითარების ახალ საფეხურზე გადავიდა, ჩვენ სულ უფრო და უფრო ჩამოვრჩებოდით. ხალხს კი თავისუფლების არქონითა და უპერსპექტივობით სული ეხუთებოდა.

„სივ ოპი“ ყველანაგვი დარჩა

- „ცივი ომი“ აშშ-ის პრეზიდენტ რეიგანთან წააგეთ, ასე გამოდის? კაბიტულაცია?

- ამ ომში ყველა წააგო. ორივე მხარე შეიარაღებაზე 10-10 ტრილიონი დოლარი დახარჯა! ხოლო, როცა ეს ომი დაგამთავრეთ, ამით ყველა მოიგო.

ხანდარბი.

- ეს დიდი ხნით არ არის. თვით ამერიკელებს არ სურთ, იყვნენ ხანდარბები. იმას, რომ ამერიკა ერთ-ერთი ჩაფლავდა, კიდევ დიდხანს ექნება გამოძახილი. რუსეთს აქვს უნიკალური მანისი - ითამაშოს მშვიდობის-ყოველის როლი ყველა დიდ შეტაკებაში...

ირჩევანთ დეპრტი?

- მთელი ჩვენი ოჯახი მორწმუნე იყო. მე ბავშვობაში მომწონდა. მიუხედავად იმისა, რომ პაპაც და მამაც კომუნისტები იყვნენ, შინ ხატები და კანდელი ეკიდათ, იქვე, მაგიდაზე კი ლენინის და მარქსის პორტრეტები ედოთ. ასე მიადრწია პარტიტეს ჩვენმა ოჯახმა იდეოლოგიასა და რწმენას შორის.

- თავად მე ეკლესიაში არ დავდივარ. ფარისევლობა მიმაჩნია, როცა ადამიანებს ანთებულ სახეებს სხვების დასანახავად უკავიათ ტელეკამერების წინ. „პერსპექტივის“ დროს სსრკ-ის ყველა კონფესიის იერარქები შევიკრიბე პოლიტიკურ-როს დარბაზში და შევექმენით კანონი სინდისისა და სარწმუნოების თავისუფლების შესახებ. მისი ანალოგი მსოფლიოში დღემდე არ მოიხებნება...

- სად ცხოვრობთ?

- სახელმწიფო აგარაკზე, იქ, სადაც ჯერ კიდევ ცკ-ის მდივნობის დროს ვცხოვრობდი. პრეზიდენტობის დროინდელი აგარაკი, ასევე - ბინა, გადადგომის შემდეგ დღესვე ჩამოაბრუნეს...

- ხომ არ გიცდით თქვენი ცნობილი ხალხის მოკვლევა?

- მთავრობენ, მაგრამ რად უნდა მომეცილებინა ჩემი საცნობი ნიშანი? შეიძლება გე-დარც კი გეცნეთ. ზოგჯერ საგანგებოდ ვიხურავ კეპს, ვიკეთებ მუქ სათვალეს და დავდივარ ქუჩებში.

- მიხეილ სერგევიჩი, ბედმა ხან ძალიან მაღლა ავიყვანათ, ხან - დაგვით. ბედნიერი ხართ?

- ამბობენ, ბედნიერი რეფორმატორები არ არსებობენ. შეიძლება ასეცაა. მაგრამ მიმაჩნია, რომ ბედნიერი ვარ. ჩემს გვერდით დღეს რაისა მაქსიმოვნა რომ ყოფილიყო...

- პუტინს თუ უწოდებდით რეფორმატორს?

- დიახ, რასაკვირველია... უზარმაზარ რუსეთს, რელიგიების, სამყაროთა და კულტურათა მთელი კომპლექსით, ათი სასაათო ზოლით, სიცოცხლით, ძლიერი ცენტრალური ხელისუფლების გარეშე ვერ დამრავ. არა მხოლოდ პუტინი, ნაღობიც გრძნობს ამას, ამიტომაც, რომ პრეზიდენტის რეიტინგი არ ეცემა.

- დღევანდელ მდგომარეობაში მყოფმა გორბაჩოვმა როგორ შეიცნო საკუთარი თავი?

- ახლა შემოძლია ვთქვა, რომ არასოდეს მიგრძნობია თავი ასე თავისუფლად... ვაკეთებ იმას, რაც მიინდა, ვლაპარაკობ იმას, რასაც ვფიქრობ, თუ, რა თქმა უნდა, მოვისურვებ. ხომ შემიძლია, არაფერი ვთქვა (იციან). თურმე, დიდი სიხარულია - იყო თავისუფალი და დამოუკიდებელი. თუმცა, შინაგანი ცენზორი ჩემშიც ზის...

- თუ არის ისეთი რამ, რაც ადრე არ გაგიკეთებიათ, ახლა კი ხანობ?

- მე და რაისა მაქსიმოვნა განვიციდით, რომ საშუალება არ გვქონდა უცხო ენებს დავუფლებოდით. ჩვენი გოგონები ახლა ორსამ ენაზე ლაპარაკობენ.

- იუბილეს წინ რას ისურვებდით?

- ჩემი მთავარი ოცნებაა, 75 წლისთავზე დავთავსო, როგორც უნდა დამთავრდეს ეს!

დაც წერდნენ, რომ ღვთის განგებით ვარ მოვლენილი. აი, ასეთი აზრთა სხვადასხვაობა.

- გამაჟღავნეთ საიდუმლო და თქვით, რად აიტენეთ „პერსპექტივის“ ხომ შეგელოთ

- გარედან ასე არ ჩანს. იყო ორი შესახელმწიფო, დარჩა ერთი - ამერიკა. მსოფლიოს

მეცხადებთ, რომ ღვთის განგებით ვარ მოვლენილი. აი, ასეთი აზრთა სხვადასხვაობა.

მეცხადებთ, რომ ღვთის განგებით ვარ მოვლენილი. აი, ასეთი აზრთა სხვადასხვაობა.

დაც წერდნენ, რომ ღვთის განგებით ვარ მოვლენილი. აი, ასეთი აზრთა სხვადასხვაობა.

ბატონო ელჩარდ, თქვენ თვლით, რომ რწმენა გვინდა, მაგრამ მაინც მოვიდა. აღსარებას ხომ ამბობთ?

- არა!

- რას ბრძანებთ, აღსარება არასოდეს გითქვამთ?

- არა, არა... მე სხვა ტიპის მორწმუნე ვარ.

- რას ნიშნავს სხვა ტიპის მორწმუნე?

- როდესაც ღმერთი გწამს ყოველგვარი აღსარებების, აღდგომების და, რა ჰქვია იმას... აი, ამათ ვარემზე...

- გამოდის, ბოლომდე არ არის რწმენა თქვენში... აღსარებისა და ზიარების გარეშე ხომ არ შეიძლება?

- როგორ არ შეიძლება. მთავარია, შენ ის გწამდეს.

- მთავარია?

- აბა, რა.

- გამოდის, რომ ქრისტიანული რელიგიის მოთხოვნებს არ ემორჩილებით.

- არა, არა. თავისებური კაცი ვარ და თავისებური რწმენა მაქვს. ჩემში მთავარია ის. მგერა... მთავარია.

ელჩარდ შევარდნაქანთან გაყვალა ბერიანისძის 2006 წლის 21 იანვრის ინტერვიუდან („საავალ-დასავალი“, 2006 წლის №4) („მამული“, 2006 წლის №3)

ბოლოს გორბაჩოვს, ეჭყობა, შურება სქლია!

ბატონო ელჩარდ, თუ მიულოცეთ გორბაჩოვს, ანუ, როგორც საგარეო საქმეთა მინისტრობიდან გადადგომისას თქვით, თქვენს მეგობარს, 75 წლის იუბილემ?

- მივულოცე. არც მახსოვდა. გამახსენეს. ბოლოს ჩვენ გავვიფუჭეთ ურთიერთობა და ჩემი გადადგომა სხვა პრინციპულ პრობლემაზე ერთად ამითაც იყო განპირობებული... (პაუზა) ჩემი მინისტრობის დროს მსოფლიოში ვის ჰქონდა უფრო დიდი ავტორიტეტი, ახლა არ ვეტყვი. მე მეტს დავდიოდი. გადაუჭარბებლად ვიტყვი, მსოფლიო შემოვიარე, ამერიკასთან ურთიერთობა დავათბე, გერმანიის გაერთიანება პრაქტიკულად დავაჩქარე, - რასაც ამის შესახებ წერს ბუში-უფროსი, მართალია. ჩემი მონაწილეობის გარეშე არაფერი არ გადაწყვეტილა, საქმე კი მსოფლიოს ურთულეს პრობლემებს ეხებოდა. ახალგაზრდები ვიყავით მე და გორბაჩოვი, ვმეგობრობდით. **მითხრანთ, უმსაზრისო რა უნდა გგონოდა? მახსოვს ბოლოს, მახსოვს, უმსაზრისო.** განცხადება რომ გავაკეთე და გადავდექი, მეორე დღეს გამოვიდა და თქვა - მე რატომ არ შემითანხმაო... რომ შემითანხმებინა, მაშინ გადადგომა ჩაიშლებოდა. ვიცე-პრეზიდენტად მინდოდა... საბჭოთა კავშირში პრეზიდენტი რა იყო და ვიცეპრეზიდენტი რა იქნებოდა? ერთი უფუნქციო კაცი... მოდი, ამაზე ნუღარ ვილაპარაკებთ, რაც იყო, იყო...

(ელჩარდ შევარდნაქანს ინტერვიუდან სავსიალურად „საავალ-დასავალი“)

მიხეილ გორბაჩოვი და რონალდ რეიგანი

ოლგა ვანდოვიკა, ოლგა სოლომოვნოვა
 „კომსომოლსკაია პრავდა“,
 2006 წლის 2-9 მარტი,
 „ტრუდი“, 2006 წლის 2 მარტი

ქვემოთ მუხრანე

ქეთევან ხამისაშვილის საავტორო ჩანართი

ცნობილი მსახიობის **ჯემალ ლალანიძის** დებიუტი კინოში შედგა გასული საუკუნის 80-იან წლებში დავით რონდელის მიერ გადაღებულ ფილმში „ჩემი მეგობარი ნოდარი“. თუმცა, ეპიზოდურ როლში უკვე გადაღებული იყო გუგული მგელაძის ფილმში „ბოდიში, თქვენ გელით სიკვდილი!“ მილიციელების თამაში თითქმის დაებედა ბატონ ჯემალს — თეატრსა თუ კინოში წესრიგის დამცველის 20-მდე როლი აქვს განსახიერებული. მსახიობი უკმაყოფილო არ არის, პირიქით, როგორც თავად აღნიშნა, თანამედროვე პატრულსაც სიამოვნებით თამაშობდა.

— „ჩემი მეგობარი ნოდარი“ გადაღებები ქუთაისში მიმდინარეობდა. თვითონ სიუჟეტიც ქუთაისში ვითარდება — მთავარი გმირი ჩადის ამ ქალაქში და იწყება მისი თავგადასავალი. დავით რონდელმა მსახიობთა არაჩვეულებრივი ჯგუფი ჩამოაყალიბა. ფილმში თამაშობს გოგი ხარაბაძე, კარლო საკანდელიძე, გოგი გეგეჭკორი, ეროსი მანგალაძე. მათთან ერთად მუშაობა უდიდესი სიამოვნება იყო. თანაც, სწორედ აქ შედგა ჩემი დებიუტი კინოში, თუ არ ჩავთვლით გუგული მგელაძის მიერ გადაღებულ ფილმს — „ბოდიში, თქვენ გელით სიკვდილი“, სადაც პატარა როლი შევასრულე. ორივე ფილმში მილიციელი განვსახიერე. სიამოვნებით ვიხსენებ იმ დროს. ბატონი დავით რონდელი იყო არა მარტო შესანიშნავი რეჟისორი, არამედ საოცრად თბილი და ყურადღებიანი ადამიანი, ნამდვილი პიროვნება, მაქსიმალურად გვიწყობდა ხელს შესაძლებლობების სრულად გამოვლენაში. სხვათაშორის, ეს ფილმი დიდხანს თაროზე იყო შემოდებული, ძალიან გამიხარდა, რომ გაიხსენეს და ახლახან ტელევიზიით აჩვენეს. ფილმში 33 წლის ვარ. ახლა, თუ ღმერთმა ინება, 73 წლის უნდა შევსრულდე.

— გვიამბეთ გადაღების მიმდინარეობის შესახებ...
— მოვიყვებით ერთ სახალისო ამბავს. ალბათ, გასოვით ეს ეპიზოდი — გოგი ხარაბაძის გმირი დამთარობს, ქეიფის შემდეგ მოვდივარ სასტუმროსთან და იარაღს ჰაერში ვისვრი. დამის გადაღება გვექონდა. ქუთაისის სასტუმროს წინ მთვრალი მილიციელი დავებორიალოდდი და რეგულვრირდან ვისროდი. სწორედ ამ დროს ჩამოუვლია სამტრედიისკენ მიმავალ ვიღაც მგზავრს, შეშინებულს მანქანის სიჩქარისთვის მოუმატებია და უკან მოუხედავად სამტრედიამდე ჩასულა. იქ რესტორანში უნახავს ქუთაისის მილიციის უფროსი — ძმაცაქებთან ერთად ქეიფობდა თურმე; საყვედურებით აუცხია, კაცო, შენ აქ ქეიფობ და ქუთაისში სასტუმროს წინ ვიღაც მილიციელი ხალხს ხოცავსო.

— ნამდვილ ტუვას ისროდით?
— ნამდვილი არ იყო, მაგრამ ისეთი ხმა ჰქონდა, მტრისას (იკინის). გადაღება სამ საათს გაგრძელდა, ბოლო დუბლს ვიღებდით, როცა მილიციელები მოვარდნენ, გადამოცივდნენ მანქანიდან, მაგრამ უცებ აღგოღე გამეშინდა — დანახეს პროექტორები, კინო-აპარატურა, რეჟისორი, რომელიც სკამზე იჯდა და რუბრორიტ რაცაცას მკარანახობდა. გადაირიგნენ, მიხვდნენ, რომ გადაღება იყო. ბოლოში მოგვიხადეს.

— რატომ მიგიწვიათ დავით

ჯემალ ლალანიძე:

მილიციელის ოსავლა როლი გაქვს უსრულდა!

„პატრულის როლს სიამოვნებით ვითამაშობდი...“

„იმხანად გოგის დამწყობი მსახიობი იყო. ამ ფილმის შემდეგ თეატრში არაერთი მთავარი როლი შეასრულა. იქაც პატრულის როლი ვითამაშებდი...“

რონდელმა ამ როლზე, თქვენში წესრიგის დამცველი დაინახა?

— რა ვიცი?! იმ დროს რუსთაველის თეატრში ვთამაშობდი, ძალიან დაკავებული ვიყავი. ზუსტად ის პერიოდია, როცა ვითამაშე „მეტეხის ჩრდილში“. იმხანად სპექტაკლი ყოველდღე იმართებოდა, ყოველ საღამოს სცენაზე ვიდებო. ეტყობა, დავითმა რომელიღაც სპექტაკლში მინახა და გადაწყვიტა, ფილმში მივეწვიე. ბატონი დავითი ნამდვილი ინტელიგენტი იყო. გარეგნობითაც გამოირჩეოდა.

— როგორი იყო თქვენი დამოკიდებულება იმჟამინდელი წესრიგის დამცველების მიმართ?

— რატომ, არ ვიცი, მაგრამ მილიციელის 20-მდე როლი მაქვს განსახიერებული. მასხოვს, მილიციის აკადემიის რექტორმა შოთა გორგოძემ შეხვედრა მოგვიწყო მსახიობებს — მე, კარლო საკანდელიძეს, გოგი გეგეჭკორს და გურამ საღარაძეს. მშვენიერი საღამო ჩატარდა — ვიმღერეთ, ეპიზოდები წარმოვადგინეთ სპექტაკლებიდან, ლექსები წავიკითხეთ. ბოლოს სცენიდან ვუთხარი ბატონ შოთას, — მილიციელის ოცამდე

კადრი ფილმიდან „ჩემი მეგობარი ნოდარი“

როლი მაქვს შესრულებული, ერთი პატარა ვარსკვლავი არ მეკუთვნის-მეთქი (იკინის)? ატყდა ერთი ყრბამული. ბოლოს საბატო მილიციელებად აგვიჩიეს თონივე. პირველად კინოში სწორედ მილიციელი ვითამაშე. ეს იყო ფილმში „ბოდიში, თქვენ გელით სიკვდილი!“ ბატონ იპოლიტე ხვიჩიასთან ჩემი პირველი შეხვედრა იქ მოხდა — იპოლიტეს გმირს ჰგონია, რომ მოსაკლავად დასდევენ, ამიტომ მილიციელთან მივა, — დამიჭირეთ და სილას გააწვანეთ. უნდა, რომ მილიციელმა დაიჭიროს. ამით იქნებ სიკვდილს გადაარჩეს. თუ გახ-

სოვთ ის ეპიზოდი, პოსტზე ვდგავარ გამხდარი, მაღალი მილიციელი... ასე ლაწა-ლუწით დამიწყო ჩემი და იპოლიტეს დუეტი (იკინის). პროკურორის როლი ვითამაშე ფილმში „ბანდიტი ავტორის ქარხნიდან“, მხატვრულ ფილმში „დილის ნისლი-

მი მეგობარი. როცა სიჩქარეს გადავაჭარბეთ, გაგვაჩერეს. საჭესთან ჩემი მეგობარი იჯდა. საბუთები წესრიგის დამცველს აჩვენა. ეს უკანასკნელი თან მართვის მოწმობას ათვალისწინებდა, თან მე მიყურებდა, მერე ჩემს მეგობარს ჰკითხა, — ბატონო

ლი ვნახე, ტელევიზიაში ლექსებს კითხულობდა, თეატრში არ მოსულა.

— გოგი ხარაბაძე ფილმში ცუდლული ახალგაზრდის როლს ასრულებს...

— დიახ, ზუსტად ცუდლულია, უარყოფითი გმირი არ არის. გოგი გადაღებულზეც ბევრს ცუდლულთობდა, ხუმრობდა. გადაღების შემდეგ ვქეიფობდით ხოლმე. მასხოვს, ერთ დღით ხაშუკი დაგვატყვეს. ბატონ დავითს ვთხოვეთ, წასვლაზე უარს ნუ გვეტყვიან, თქვენც წამობრძანდით-თქო. — წავიდეთ, ოღონდ არ დალიოთო. წავედით. მოგვიტანეს ხაში. მაგრამ ხაშს თუ არაყი არ დააყოფო, რა იქნება! გოგიმ ბორჯომის ბოთლებში არაყი ჩაასხა. რა თქმა უნდა, ჩვენ ვიცოდით, რომ ბოთლში იყო არაყი და რომელში — ბორჯომში. ბატონმა დავითმა მოხერხება ხაში, მიაცილა ბორჯომი და უცებ იყვირა, — ეს რა არისო?! არაყი ისე დალია, როგორც ბორჯომი (იკინის). სასწრაფოდ მიაწოდეს ბორჯომით საგსე ჭიჭი. აი, ასეთებიც ხდებოდა, უყვარდა გოგის ხუმრობა.

— სხვა ახალგაზრდა მსახიობებზე რას იტყვიან?

— კარგად ითამაშეს. მასხოვს, იმ გოგონას ბებია დაჰყვებოდა ხოლმე გადაღებებზე. ერთხელ სათაფლიაში ვიღებდით რაღაც ეპიზოდს. გოგონას პირში ბალახის ღერო ედო. ბატონი დავითი ბრაზობდა — გამოიღე, შვილო, ეს ბალახი პირიდანო. როცა ვერაფრით გადაადგებინა, ბებიას დაუძახა, — ბავშვს დილით არაფერი აჭამეთ, ცოხნა დაიწყეთ! თუ, მაგალითად, ერთ სცენაში იღებდნენ, მეორედ ღღეს იმევე ეპიზოდის გადაღებისას ახალ კაბაში გამოეწყობოდა ხოლმე. რეჟისორი ამაზე სულ გადაიროვდა, — ისევ იმ კაბით მოდი, რად გინდა ეს ახალი კაბა, ისევ გუშინდელ სცენას ვიღებთო (იკინის). იყო ერთი ამბავი... ამ ფილმს როდესაც ვუყურებ, წარსული მენატრება. სამწუხაროდ, დავით რონდელი ცოცხალი აღარ არის, მე და კარლო საკანდელიძე ისევ ერთად ვართ, სცენაზე ისევ გვიყვებს ერთად თამაში. ახლა მძიმე ოპერაცია გადაიტანა, საბედნიეროდ, თავს კარგად გრძნობს. ახლახან „კავკასიურ ცარკის წრემიც“ ერთად ვითამაშეთ. კარლო ნიჭით საგსე კაცია, ჯანმრთელობას ვუსურვებ, უპირველეს ყოვლისა. სერიალ „ყავა და ლუდშიც“ რომ ვითამაშეთ ერთად. ახალ გადაღებებს ახლა ვიწყებთ.

— მარია ჟღერტი ანუ ნინო ბურდული ისევ დაბრუნდება სერიალში?

— კარლომ მითხრა, ყური მოგაკარი, ნინო სერიალში დაბრუნდება. ძალიან კარგი იქნება. ნინო ნამდვილად დაგვაკვდა. თანაც, სერიალის ეპიზოდებში სწორედ მასთან ერთად გადავამიღეს. ალბათ, ჩვენ ისევ ერთად ვითამაშებთ — რაფო და მარია ცუდი წყვილი არ იყო (იკინის!)

ჯემალ ლალანიძე: ეს ფილმი დიდხანს თაროზე იყო შემოდებული. გამიხარდა, რომ გაიხსენეს, ახლახან ტელევიზიითაც აჩვენეს. ფილმში 33 წლის ვარ, ახლა თუ ღმერთმა ინება, 73 წლის უნდა შევსრულდე.

— თქვენი პატრიოტის გოგი ხარაბაძის შესახებ რას იტყვიან? ის აღარ მონაწილეობს ფილმებში, აღარ დგას სცენაზე...

— იმხანად გოგიც დაწყები მსახიობი იყო. ამ ფილმის შემდეგ თეატრში არაერთი მთავარი როლი შეასრულა. იქაც პატრიოტები ვიყავით. გულგანმსჭვალულნი. როცა მანქანაზე აღარ თამაშობს. ვერ ვივარჩინე, როგორც კი დაგვიხანავე, — თქვენი ჰორიფო, — ხელმე აწვევენ და დიმილით გვისტუმრებენ. მასხოვს, მანქანით ბათუმში მივდიოდით მე და ჩე-

კინოს მოყვარულებს კარგად ახსოვთ ლანა დოლობერიძის ფილმი „როცა აყვავდა ნუში“, რომელიც 70-იანი წლების ახალგაზრდების ცხოვრებას ასახავს. ცნობილ მსახიობებთან — დოდო აბაშიძესთან და სესილია თაყაიშვილთან ერთად თბილისელმა 18 წლის გოგონებმა არაჩვეულებრივი სახეები შექმნეს, რომლებიც ერთ მშვენიერ დღეს შემოვიდნენ ჩვენს ცხოვრებაში და აღარ მიგვატოვეს. ხათუნა, იგივე **თინიკო პარლანაშვილი** დღეს 52 წლის ქალბატონი გახლავთ, რომელმაც რამდენიმე ფილმში მონაწილეობის შემდეგ („ჩარი-რამა“, „რაიკომის მდივანი“) კინოში გადაღებას თავი დაანება. **ზურა ყიფშიძე** კი — ჩვენი თანამედროვეობის უნიჭიერეს მსახიობს, საზოგადოების წინაშე წარდგენა არ სჭირდება.

თინიკო პარლანაშვილი:

ზურას თაყაიშვილის მსახიობი ახლაც პარ!

თინიკო პარლანაშვილი: — კინოსურათი „როცა აყვავდა ნუში“ გადაღებულია 1971 წელს. რეჟისორმა ლანა დოლობერიძემ ეს ფილმი ნამდვილ ამბავზე დაყრდნობით გადაიღო. მაშინდელ სპორტულ სინამდვილეში მართლაც მოხდა ის ფაქტი, რაც კინოფილმშია განვითარებული (კინოგმირის — ზურას ველობროლიაში გამარჯვებასთან დაკავშირებით) და ის ავტოკატასტროფის ეპიზოდის სინამდვილეს უკავშირდება, როდესაც ლექსო (იგივე გოგა ფიფია) ტრაგიკულად იღუპება და მძღოლის გამართლება სურთ. ეს ყველაფერი ცნობილი იყო საზოგადოებისთვის, ამიტომ განსაზღვრულ ამბავზე გადაღებული ფილმიც პოპულარული გახდა, შესაბამისად — ჩვენც. მაშინ 18 წლის ვიყავი, სკოლა ახალი დამთავრებული მქონდა.

— სად მიმდინარეობდა ფილმის გადაღება?

— ძირითადად, ბიჭვინთაში ვიღებდით. რამდენიმე ეპიზოდი თბილისშია გადაღებული. მახსოვს, როდესაც ამდენი ახალგაზრდა დამოუკიდებლად, მშობლების გარეშე ზღვისპირა ქალაქში ერთად აღმოვჩნდით, ძალიან გვიხაროდა.

— ზურა ყიფშიძე ამ გადაღებების დროს გაციანათ?

— მანამდეც ვიცნობდი. მე და ზურას საერთო მეგობრები გვყავდა. შემდეგ უფრო უკეთ გაცივანით ერთმანეთი. გოგა ფიფიას სკოლიდან ვიცნობდი — ორივენი 53-ე საშუალო სკოლაში ვსწავლობდით. ასევე ვიცნობდი დიმა გვდევანიშვილს, მისი აბრაშიშვილის. საერთოდ, ფილმის გადაღების დროს შემოქმედებითი ჯგუფი ერთ ოჯახად იქცევა ხოლმე, დასრულებისას კი ყველა იფანტება, საკუთარ ოჯახებს უბრუნდება.

— თქვენ და ზურა მაყურებელს მართლაც შეეცარებულენი ეგონეთ...

— ეტყობა, ისე კარგად ვითამაშეთ, რომ ასეთი შთაბეჭდილება შეექმნათ. შეეცარებულენი ნამდვილად არ გყოფილვართ, უბრალოდ, მეგობრები ვიყავით. ზურა კამერის წინ უფრო თავისუფლად გრძობდა თავს, ვიდრე მე. უჩერებლობა მიპყრობდა, მაგრამ ზურას გამოკი არა, საერთოდ, კომპლექსი მქონდა, მეშინოდა, თავს ვერ გავართმევდი, თამამი არ ვიყავი. ზურა შინაგანად მსახიობი იყო, არაჩვეულებრივად თამაშობდა. დღემდე ზურას თაყაიშვილის ფილმი ვარ, მართლაც უნიჭიერესი მსახიობია, მეტად საინტერესო სახეები შექმნა.

— ფილმში რომელი ეპიზოდი მოგწონთ ყველაზე მეტად?

— ყველაზე ლამაზი ეპიზოდი ველოსიპედით ტყეში სეირნობა. არაჩვეულებრივად ერწყმის მუსიკა. ამ ეპიზოდს „სიყვა-

«სიყვარული». ზურა ყიფშიძე და თინიკო პარლანაშვილი 18 წლის ასაკში. 1971 წელი

გობრობდით კიდევ: — რატომ არ გააგრძელეთ კინოკარიერა?

— პროფესიით გეოფიზიკოსი ვარ, სულ რამდენიმე ფილმში გადამიღეს. შემდეგ გავთხოვედი, ორი ქალიშვილი შემიძინა. ჩემი მეუღლე მხატვარი მერაბ ქობულაძე გახლავთ, ცნობილი მხატვრის სერგო ქობულაძის ვაჟი.

— არც თქვენმა შვილებმა ისურვეს მსახიობობა?

— არა. რამდენიმე წლის წინათ უფროსი ქალიშვილი ავტოკატასტროფაში დამელუბა — 16 წლის სალომე ქობულაძე. შემთხვევით მცხეთის გზაზე მოხდა... უმცროსი გოგონა ლიზიკო მხატვარია, ტელეკომპანია „იმედი“-ს თანამშრომელია. მყავს შვილიშვილი — კესარია, ჩემი იმედი და გადაამჩინა.

— თითქოს ავტოკატასტროფამ ბედისწერასავით ფილმიდან თქვენს ცხოვრებაში გადამოინაცვლა...

— თითქოს... დიას, რა გითხრათ, უდიდესი ტრაგედია დაგვატყდა თავს.

— ბოლოს როდის ნახეთ ფილმში მონაწილე თქვენი თაობის ახალგაზრდები?

— სხვათაშორის, ამასწინათ

„ტელეიმედმა“ მიგვიწვია დღის გადაცემაში, რესტორანში დაგვატყვეს. თითქმის ყველანი ვიყავით — ზურაც, გოგაც, დიმიც... უკვე 52 წლის ვარ, ისინიც ჩემი თანატოლები არიან — შუახნის წარმოსადგევი ვაჟკაცები. ლამაზი ბიჭები იყვნენ, ახალგაზრდული ხიზლი ახლაც შენარჩუნებული აქვთ. ყველა მათგანი მიყვარს, მათი გულშემოტყვივარი ვარ.

ზურა ყიფშიძე, მსახიობი:

— ფილმი ლანა დოლობერიძემ გადაიღო. თითქმის ყველანი თანატოლები ვართ — 18 წლისანი. ხათუნას როლის შემსრულებელი გახლავთ არაჩვეულებრივი ქალბატონი თინიკო პარლანაშვილი, ცნობილი მხატვრის სერგო ქობულაძის რძალი, მერაბ ქობულაძის მეუღლე. სამწუხაროდ, ამ ოჯახს დიდი ტრაგედია შეემთხვა — ულამაზესი ქალიშვილი გარდაეცვალა. „როცა აყვავდა ნუში“ კარგი ფილმი გამოვიდა, გადაღების დროს ყველანი დავახლოვდით. მართალია, შემდეგ დავიფანტეთ, მაგრამ ხანდახან ერთმანეთის ნახვას მაინც ვახერხებთ.

ზურა ყიფშიძე და თინიკო პარლანაშვილი 52 წლის ასაკში. 2004 წელი

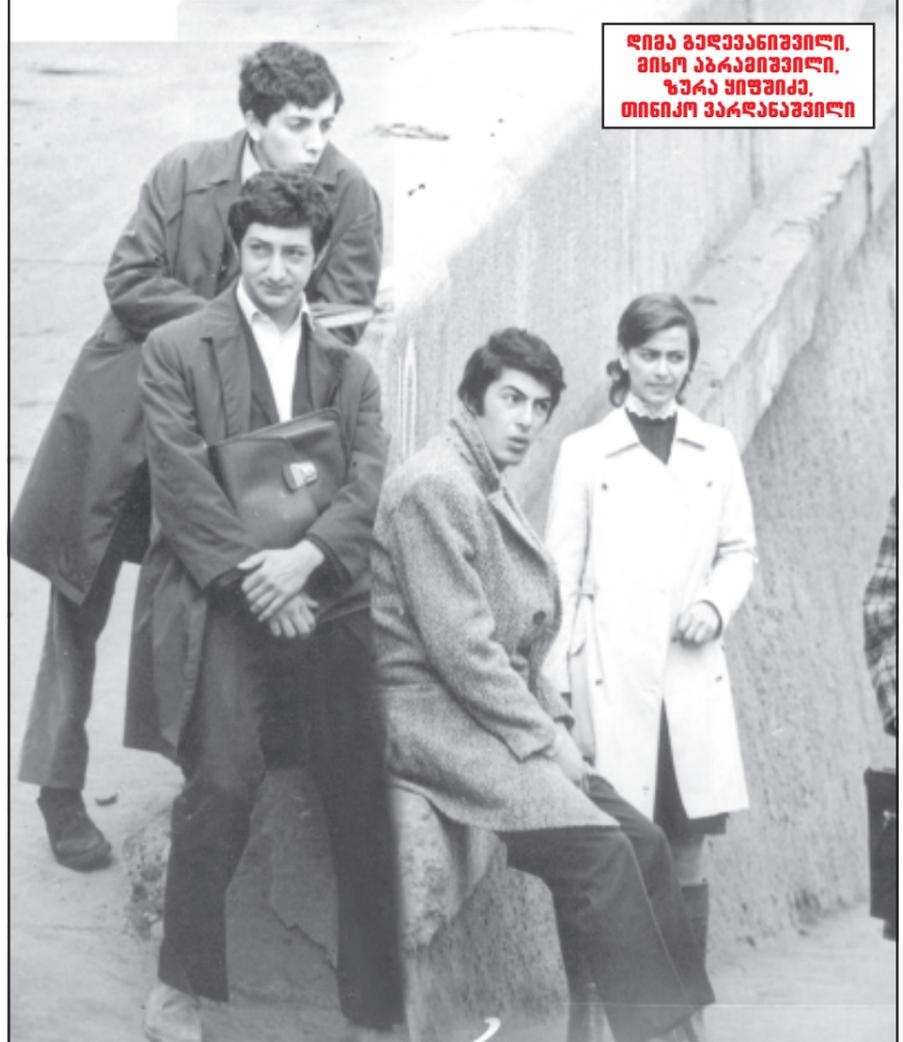
რულს“ დავარქმევდი. შთაბეჭდილება მომენტია, როდესაც მე და ზურა ქუჩას მოგუყვებით და სიყვარულზე ვსაუბრობთ. ამ კადრს „სევდას“ დავარქმევ. გაზაფხული, აპრილი, ნუშის პირველი ყვავილები — ეს ყველაფერი ისე უცხო და ლამაზია. თუ გახსოვთ პატარა გოგონა აყვავებული ნუშის ტოტებით ხელში — ეს პატარა ლიკა ქავთარაძეა. ეს, ალბათ, მისი დებოუტია კინოში. უდიდესი ნოსტალგიით გუყურებ ამ ყველაფერს. ახალგაზრდობას ვერასოდეს დაიბრუნებ.

— ისეთივე პრინციპული გოგონა იყავით, როგორც თქვენი კინოგმირი ხათუნა?

— არა, ჩემი პიროვნებისგან სრულიად განსხვავდება. ნამდვილად არ მოვიქცეოდი ისე, რომ ჩემი მეგობრის გამარჯვების წინააღმდეგ წავსულიყავი და გაინმეცხადებინა — ჩემმა კლასელმა მხოლოდ იმით გამოიმარჯვა, რომ მამამისმა საჭმელს „ჩააწყო“. ეს, ალბათ, უფრო კომკავშირული განცხადება იყო.

— ქალბატონმა ელენე ყიფშიძემ როგორ შეაფასა ეს ფილმი?

— ძალიან მოეწონა. ქალბატონ ლენასთან უფრო გამოვინახე საერთო ენა, ვიდრე ზურასთან (ივინის). განსაკუთრებით დავუახლოვდი მას „ჩარი-რამას“ გადაღების დროს. შემდეგ ვმე-

ლიზა გალანაშვილი, ვიხო აპარაშვილი, ზურა ყიფშიძე, თინიკო პარლანაშვილი

კარაიმი თინიკოს „როცა აყვავდა ნუში“

მეგობარი

წელს ნიკოლოზ სანიშვილის მიერ გადაღებული კინოსურათს „თოჯინები იცინიან“ 40 წელი შეუსრულდა. რეჟისორმა ფილმში სათამაშოდ თითქმის ყველა ცნობილი მსახიობი მიიწვია - სესილია თაყაიშვილი, მარინე თბილელი, იპოლიტე ხეიანი, ეროსი მანჯგალაძე, დედუქიანი წერეთელი, სამუხარბიძე, ამჟამად ეს კარიერები აღარ არიან ამქვეყნად, ხოლო მთავარი გმირები (რეზიკო და ლალი) - „სამეფო უბნის თეატრის“ მთავარი რეჟისორი მარაბ ტაყაიშვილი და ტექნიკური უნივერსიტეტის ლექტორი მამიკა კაჭარაძე დღეს ჩვენი რუბრიკის სტუმრები არიან.

მარაბ ტაყაიშვილი: - რეზიკოს როლის მისაღებად დიდი კონკურსი იყო. გავიარეთ სინჯები და სამხატვრო საბჭომ არჩევანი ჩემზე შეაჩერა. უკვე გადაღებული ვიყავი „ზღვის ბილიკში“ (ჩემი პარტნიორი ვახლადი სერგო ზაქარაძე), მაშინ თეატრალური ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტი ვახლადი.

- რეჟისორმა თქვენს ხასიათში ფილმის გმირი - რეზიკო დაინახა?
- ფილმის გმირი ჩემგან აბსოლუტურად განსხვავდებოდა, მეტსაც გეტყვით - არ მომწონდა. „დედიკოს ბიჭი“, რომელსაც დედა და ბებიის თავს დასტრიალებდნენ, არასოდეს ვყოფილვარ. მეათე კლასის მოსწავლე უკვე დამოუკიდებელი პიროვნება ვიყავი, ვცურავდი, სპორტის ოსტატი ვახლადი ცურვაში. სანამ ინსტიტუტში ჩავაბარებდი, ელექტროტექნიკურ ქარხანაში ვმუშაობდი. მეათე კლასი სრულად არ დამითავრებია - სკოლიდან „მგლის ბილიკით“ გამომიშვეს.

- რატომ?
- ნიკიტა ხრუშჩოვზე რაღაც ვთქვი... საკმაოდ ცუდი დრო იყო... 1956 წლის 3 მარტის ამბები მოგესვენებოდა, ბევრი დახვრიტეს. პატარა კი ვიყავი, მაგრამ მოვლენებს რეალურად ვადასებდი... შემდეგ დავამთავრე დამის სკოლა დაუსწრებლად, ვმუშაობდი ქარხანაში. პრობლემა ვახდებდა ინსტიტუტში ჩემი მოწყობა „მგლის ბილიკით“. შემდეგ, მხოლოდ უცხო ენათა ინსტიტუტში შემეტანა საბუთები ან თეატრალურში. უცხო ენებში მხოლოდ გოგონები სწავლობდნენ, ბიჭი იმეი-ათობა იყო, ამიტომ ისევ თეატრალურზე შევჩერე არჩევანი, თანაც, ჩვენი ნათესავი ილია თავაძე თეატრალური ინსტიტუტის რექტორი იყო. ის დამეხმარა. ვერაფერ იფიქრებდა,

რომ ჩემგან მსახიობი გამოვიდოდა, სპორტზე ვიყავი გადართული. დღე-ღამე ქუჩაში ვატარებდი. სხვათაშორის, სერგო ორჯონიკიძესთან ერთად თამაშის შემდეგ მივხვდი, რომ მსახიობობა გართობა კი არა, სერიოზული პროფესია იყო.

- ალბათ, ვერაფერ წარმოიდგენდა, რომ „თოჯინების“ გმირი „მგლის ბილიკითაინ“ მოსწავლე იყო... ფილმის გამოსვლის შემდეგ თქვენი პედაგოგები რას ამბობდნენ?
- არ დავინტერესებულვარ. ჩემი მეგობრები და კლასელებს კი ძალიან მოეწონათ.

- გადაღების დროს რაიმე პრობლემა წარმოადგინდა?
- პრობლემა გვქონდა მე და იპოლიტე ხეიანის. მასთან ერთად სულ მეცინებოდა, კადრი ფუჭდებოდა. იპოლიტე ჩემზე ამბობდა, - კაცო, კარგი ბიჭი კი არის, მაგრამ მე რომ არ მგავსო... - არა უშავს, დედას დამსგავსაო... იცინოდნენ (იცინის).

ლემელი - მეგი კეჭერაძე გადაღების დროს გაიცანით?
- დიახ, ლალი უცხო ენათა ინსტიტუტში სწავლობდა. ისიც სინჯების შემდეგ დაამტკიცეს. არაჩვეულებრივი გოგონა იყო.
- ფილმის რომელი ეპიზოდი მოგწონთ ყველაზე მეტად?
- არ მომწონს თოჯინების

მამიკა კაჭარაძე: მერაბზე უიქრს ვერს გაპაქავდი!

მარაბ ტაყაიშვილი: მიყვარს იპოლიტე ხეიანისთან ერთად თბილისის ზღვაზე გადაღებული კადრები.

მამიკა კაჭარაძე: კაფეში გადაღებული ეპიზოდი ფილმში ერთ-ერთი საუკეთესოა!

ყველასთან ბოლომდე კარგი ურთიერთობა მქონდა - ქალბატონ მარინასთან, სესილიასთან...
- სად მდებარეობს სახლი, სადაც გადაღება მიმდინარეობდა?
- თათხები მოწყობილი იყო კინოსტუდიის პავილიონში, რაც შეეხება შენობის ხედს - ქორწინების სახლის მონარდაპირე აივანიდან სახლის მესამე სართულია გადაღებული, ხოლო ეზო საბურთალოს იმჟამად ახალაშენებული კორპუსების ერთ-ერთი ეზოა. გადაღებები მიმდინარეობდა თბილისის ზღვაზე. თოჯინების ფაბრიკის ტერიტორია დიდუბის გამოფენის მიდამოებშია გადაღებული.

- რამდენი წლის იყავით მაშინ?
- 20-ის. ახლა 62 წლის ვარ. იცნისში 63 წელი შემისრულდება.
- ლალის როლის შემსრუ-

მარაბ ტაყაიშვილი და ნიკოლოზ სანიშვილი 40 წლის ვაჟებთან 2004 წელს

ფაბრიკაში გადაღებული ეპიზოდები. ყველაზე კარგია იპოლიტე ხეიანისთან ერთად თბილისის ზღვაზე და მეგისთან ერთად დამის კაფეში გადაღებული კადრები.
- ფილმში თოჯინები მართლაც თქვენს გაკეთებულია?
- არა. ყველა თოჯინა კარლო სულაკაურის შექმნილია.

მამიკა კაჭარაძე: - კინოსტუდიის ერთ-ერთმა რეჟისორმა ტროლიბუსში შემაძინა და კინოში მიმიწვია, ეს იყო კინოფილმი „ყვავილი თოვლზე“. ნიკოლოზ სანიშვილმა კი შემდეგ გადაწყვიტა, თავის კინოსურათში „თოჯინები იცინიან“ ლალის როლი შემოეთავაზებინა. რა გითხრათ, ბატონი კოლი არაჩვეულებრივი კაცი იყო, თბილი, იუმორით სავსე, ყურადღებიანი, მე კი იმის შემდეგ (გვლისხმობ ფილმის გადაღებას, მთელ პროცესს) თავი მნიშვნელოვან პიროვნებად არასოდეს მიგრძნია. მართალია, შემდეგ ორ ფილმში მივიღე კიდევ მონაწილეობა, მაგრამ ჩემი შე-

20 წლის მამიკა კაჭარაძე და მარაბ ტაყაიშვილი. 1964 წელი

საძლებლობები ვერ გამოვიყენე. მორცხვი ვიყავი, თანაც, ჩემი თბილისში ბევრი იყო. ამასთან, უცხო ენათა ინსტიტუტში ვსწავლობდი, მსახიობობა ჩემი პროფესია არ იყო.
- მერაბ თავაძე გადაღების დროს გაიცანით?
- დიახ. არაჩვეულებრივი პიროვნებაა, ყურადღებიანი. რაც დრო გადის, მეტ ვაქცეპტორ თვისებებს ავლენს. ძალიან ლამაზი რომ იყო, თითქოს მის ვაჟაკობას ისე არ აღიქვამდნენ, მაგრამ

მიყვარს ტირილი). ეს ყველაფერი რომ არ მეორდებოდა... მიუხედავად ამისა, ჩემი საქმის ერთგული ვარ, პედაგოგიურ მოღვაწეობას ვეწევი, მყავს მოწაფეები, რომლებიც ძალიან მიყვარს, ვმუშაობ ტექნიკური უნივერსიტეტისა და მეცნიერებათა აკადემიის ასპირანტურის კათედრაზე. მყავს მეუღლე, მოქანდაკე გურამ გურგენიძე და 24 წლის ქალიშვილი ანუკა. ჩემი კინომსახიობობა სადაც წარსულში დარჩა.

სტუმრად რედაქტორთაგან

სიყვარულზე ვისაუბროთ-მეთქი, ვუთხარი და ბელა მოვიგონე, მინდოდა საღერელო ამოლოდა. თეატრზე და კონოზე სასაუბროდ მზადყოფნა უცბად ბელაზე, მხოლოდ ბელაზე საუბარი ვთხოვე. დიდხანს სიჩუმე ჩამოწვა, შემდეგ თავი მაღლა ასწია და დაიწყო...

იმდენად კახისეულად, იმდენად კავსადისეულად საუბრობდა, რომ გადავწყვიტე მისი საუბრის სტილი უცვლელად გადმომეტანა ფურცელზე, ალბათ იმიტომ, რომ დარწმუნებული ვარ, როცა კი კითხულობ ამ საუბარს გაზეთში დაბეჭდილს, იქვე კახის ხმა ამოიკვეთება უტყვე ფურცლებიდან თუ სასტამბო საღებავებიდან და უშუალოდ ამ საუბრის მონაწილე ხდება... აბა დაუკვირდით!

სიყვარულზე... ვისაუბროთ ბატონო... სიყვარული ეს ისეთი თემაა, რომ ამოუწურავია. ამ თემას თავიანთი შემოქმედება შესწირეს თუ ვინმე გენიოსი იყო დედამისის ზურგზე, და მაინც ვერ ამოწურეს. ამოწურავი იქნება ყოველთვის და ღმერთმა ნუ ქნას, რომ ეს საკითხი საბოლოოდ გადაწყდეს. ლეგენდად ამბობენ? მე ეს ყოველთვის მიკვირდა... იმიტომ, რომ საღებავდო არაფერი ყოფილა! მე ვარ ისეთი პროფესიის კაცი, რომ ჩემი ყველა მოქმედება ჩანს. ვაი, ჩემს თავს და ვაი ჩემი პროფესიის კაცს რაიმე თუ ჩაიდინა. იმ წუთასვე დრომად ააფრიალებენ. მიკვირს მეთქი, წელან გითხარი... კი არ მიკვირს, სასიამოვნოა...

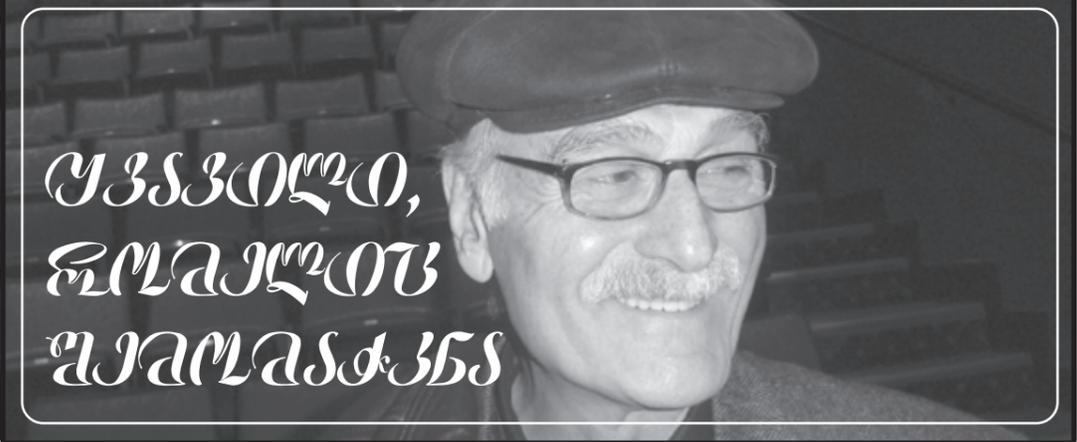
თუ საქართველო დღევანდელ დღემდე მოვიდა, კიდევ რაღაც არსებობს და სუნთქავს, სიყვარულმა მოიტანა, მეტმა არაფერმა... ისეთი სიყვარულებიცაა, რომლებიც არ ჩანს და არ უკავიათ დრომასავით... ჩვენ უბრალოდ ერთმანეთს პატივს ვცემდით. უფრო მეტის დირსი იყო და კიდევ ვერ მივუძღვენი, ის სიყვარული ვერ მივეცი ჩემს ცოლს, რაც ეკუთვნოდა. მე ასე ვფიქრობ... რა ვიცი, მუხუნებიან ხოლმე, შენაო, ცოლს უყვარდიო, არადა, მე მიყვარდა, თუ უყვარდი, ძალიან კარგი, თორე მე მიყვარდა და...

როგორ აღმოაჩინე, ამურის ისრით რომ მოიწამლე-თქო, ან პირველ პაემანზე მიაბე რამე-მეთქი, ისე შეგეკითხე, როგორც ბუხრის წინ, ბაბუას კალთაში მოკალათებული შვილიშვილი ჩაეძიებოდა ტკბილ პაპას...

- პირველად ინსტიტუტში რომ მოვიდა, დავინახე და თავბრუ დამეხვა. აბა კაცო! (შეცდომით არ გეგონოთ, დიასაც, კაცო, რედ) ვერ ვუბედავდი ვერაფერს, იმდენად შორს იყო, რაფერ გავუბედავდი რამეს თქმას... და ასე ვატარებდი, ბოლოს ნამეტნავად რომ გადავვარდი, საოცარი რამ მოხდა... ყვავილებს დაუწვევ ყურება. ყვავილებს ვუყურებდი ძალიან, განსაკუთრებით ბოლო ხანებში, და როდესაც ძალიან გადავვარდი...

- უკან გამოსასვლელიც რომ არ დაიტოვეთ?!...

- ხო... აღარაფერია დარჩენილი და... „რა ლამაზი ყვავილია?!“, ვიძახდი თურმე. ჩემმა მეგობარმა მითხრა, კაცო, რა იყო, რა ყვავილების ძახილი აგიტყდაო. თურმე კაცი, როცა ნამეტნავად შეყვარებულია, ყვავილებს ამჩნევს და ყვავილებს უკვირდება... ყვავილებს დაუწვევ ყურება, კაცო! და... რა ლამაზი ფერია, რა კარგი სუნი აქვს, ვიძახდი, თურმე... მერე მეც გამასხენდა,

„ჭირიბე თქვენი“-ო, ამას ჩვენს სტუმარზე ლამაზად, ომანიანად და ვაჟკაცურად არც არავინ ამბობს. სიყვარულიც რომ გამორჩეული, რაინდული ჰქონია ამ მაღლიანს?!

ქართველებს უამრავი ლეგენდად ქვეული ისტორია გვაქვს: გალაკტიონი და ემიგრაციას გადახვეწილი ქართველი ქალის ხატება მერი, ტიციანი და ფენიმოტეხილი ღრუბელი თამუნია წერეთელი, ფიროსმანი და მილიონვარდმიძენილი აკტრისა მარგარიტა, რეზო და გემბანზე, თიბათვის მზეზე შეყვარებული მედეა... და უკვე კახი და 28 წლის კათანდარა, უსათნოესი ბელა... დიას, ქართველები ცაში მოცქირალი ხალხი ვართ... ვარსკვლავთმჭვრეტელებიც... და რა გასაკვირია, ვარსკვლავებში ბელაც ამოვიცნოთ და კახიც...

ასე გაბრუებული რომ დავიარებოდი. სასიამოვნო გრძობა ძალიან... შეყვარებულებმა სულ უნდა ვცადონ, რომ ერთმანეთი არ დაინახონ. უნდა იგრძნონ! სულ ბოლომდე გრძობაში უნდა იყვნენ, თუ დაინახეს ერთმანეთი, ალბათ გაფუჭდება საქმე. დედა, ბიჭო, ეს მიყვარდა?! უიბე, ეს მიყვარდა კაცო, მეო. ან ამას იტყვიან: უიბე, ეს ამხელა აყლაყულა კაცი რანაირად, კაცო?! სულ ვცდილობდი, რომ არ დავენახე, სულ გრძობებში ვყოლოდი...

მისი დანახვა ჩემთვის ყოველთვის პაემანი იყო. როდის მოხდა „პაემანი“, პირველი შეხვედრა, მართალი გითხრა, არც მახსოვს. სულ ყოველთვის, მასთან შეხვედრა იყო ჩემთვის პაემანი, თეატრში რომ შეხვედებოდი, აი, ენა ნელ-ნელა ჩამივარდებოდა პირში.

- დანახვაზე თუ ენა გივარდებოდა, მაშინ წარმომიდგენია, კონცის შემდეგ რა დავემართებოდაო...

- (დიდი პაუზა) ...მე ვიფიქრე... რაღაც პიკზე, რაღაც სიმძლევზე, აი, ევერესტის იქით კიდე მაღლა, მთებში, მიღად ზემოთ... აუ, სადა ავედი მეთქი, ეს რა არის-თქო, კაცო, ძალიან ამაღლეკებილი იყო... სულ გამაყობდი, რომ ვეგეთი კარგი ცოლი მყავდა, სულ გამაყობდი, ვერასდროს ვერ გავძეხი ამ სიამაყის გრძობით.

- ქალბატონი ბელა როგორ ხედავდა? თქვენ როგორ დაინახა?

- რა ვიცი, მე მიყვარდა და...

- თქვენსკენ რომ აპირებდა ნავის მოცურებას, ამას მაინც როგორ მიხვდით?

- რა ვიცი, მე მიყვარდა და... (გაიღიმა), მე ბუღლოზერივით მივაწექი მერე და... უკან რომ ვერ დაიხია, ალბათ მაშინ მივხვდი... ალბათ...

- რომელ ყვავილს შეაღარებდით?

- ... რომელიც ჩქარა ჭკნება, ალბათ... დიდხანს რომ დგას, ლამაზია... შემომაჭკნა ხელში და... ძან მაგარი ვიღაც იყო... მაგარი გოგო იყო... სულ აღფრთოვანებაში მოვიდი. ვერაფრით ვეცი ისეთი პატივი, როგორსაც იმსახურებდა სამწუნაროდ... სულ მუშაობაში ვიყავი, სულ თეატრი, სულ კინო, სულ რაღაცა... ჩემი ოცნება იყო, როგორმე ერთად, მთელი ოჯახი ბავშვებთან ერთად წავსულიყავით საღმე, ისე რომ არსად მჩქარებოდეს. ვერაფრით მოვასხენდი არადა, ისიც ბედნიერებაა, თეატრშიც ვიყავი, კინოშიც ვიყავი,

დაკავებული ვიყავი ყოველთვის და... ყოველთვის მოძრაობაში ვიყავი, და ის დრო მივუძღვენი ოჯახს, როგორსაც იმსახურებდა ჩემგან.

- რომანტიკოსი იყავით?

- რა ვიცი, რა არის რომანტიკა? მე სულ ბედნიერი ვიყავი! და სხვათაშორის, ერთი სიმღერა რომაა: „ომში წასვლა მას უხარის, ვისაც კარგი ცხენი ჰყავსო, სახლში მისვლა-დაბრუნება, ვისაც კარგი ცოლი ჰყავსო“, რა სიმღერა ესაა-მეთქი, ვფიქრობდი... კარგი ცხენით ომში მიდის, კარგი ცოლი სახლში ხვდება... მართლაც! ყოველთვის მისხროდა სახლში მოსვლა, რომ კარგი ცოლი მყოფდებოდა. ასეა რა! არაფერი შემთხვევით არ ხდება არც სიმღერაში, არც ლიტერატურაში, არც მოქმედებაში, არც საქციელში... ეპპ, როგორც სერვანტესის გმირი დონ კიხოტი ეუბნება სანჩოს: ეპ, ჩემო სანჩო, ამ ქვეყანაზე შემთხვევით არაფერი არ ხდებაო.

- რითმასაც ეკვიდებოდით?

- სხვათაშორის, მუსიკა დამიწერია, ნოველა დამიწერია, სცენარი დამიწერია, ცოტა დამიხატა კიდევ, მაგრამ ლექსი არასოდეს დამიწერია. ყოველთვის მიკვირდა, როგორ წერდნენ პოეტები ასეთ ლექსებს: „და ცით დაამშვენა დიდი ნიკორწმიდა“... მოფიქრება არ უნდა კაცო?! რანაირად მოიფიქრა, ნიკორწმიდა იმდენად დიადია, რომ ცით დაამშვენაო, კაცოოო, რანაირად შეიძლება ამის მოფიქრება?! ლექსის დაწერა აქამდე ვერ გავბედე, როგორც ვერ ვებედავდი მასთან მისვლას, ასე ლექსის წერაც ვერ გავბედე მე!

- არ მჯერა, რომ ხშირად არ უტყვებოდით ერთმანეთს სიყვარულში...

- არავითარ შემთხვევაში! ამაზე ლამაზაკი როგორ შეიძლება? არა კაცო! სიყვარული არსებობს! ჩვენც ვმოქმედებდით, ჩვენ მივდიოდით, მოვდიოდით, ბავშვებს ვეფერებოდით, ერთმანეთს პატივისცემით ვეპყრობოდით, ხანდახან იყო ხოლმე, შეცდომას დაუშვებდი, ქეიფში, შეიძლება ვერ მოვიქცეოდი ისე, როგორც საჭიროა, სულ ვერვითობოდი, აუ, როგორ შექმნა, როგორ და რას მეტყვის ახლა, არ მითხრას, რომ ცუდად მოვიქცეოდი. და როცა ძალიან კარგ ხასიათზე ვიყავი, ერთი 10-20 დღის შემდეგ, მეტყოდა, არ გრცხვენია კაცო!?

- ახსნიოთ არ აგიხსნიათ სიყვარული?

- არაფერი მითქვამს... მივდიოდი, მოვდიოდი, ვიდექი, ხვდებოდა,

რომ რაღაც სულელვით ვიქცეოდი... მერე ერთ შვენიერ დღეს, მოვიკიდე ხელი და ჩემს მძაკაცებს განვუცხადე: ეს ქალი არის ჩემი ცოლი-მეთქი... გაჩემდა, ხმა არ ამოიღო... სახლში მივედი, დედაჩემს ვუთხარი, ეს არის ჩემი ცოლი-თქო... შევიკრიბეთ, მისი დედა იყო, დედა იყო, მისი და იყო, დედაჩემი იყო, ჩემი დედა, მე ვიყავი, ბელა იყო, დედაჩემი და ვისადილო, საღვებრძელოები ვთქვით, და ეს იყო ჩემი ქორწილი. ასე გახდა ჩემი ცოლი...

- ყველაზე დიდი სარჩქარი?

- ქალიშვილი მომიყვანა, ვაჟიშვილი მარჩქა... და თავისი თავი მომცა! აი, ეს იყო ყველაზე დიდი სარჩქარი.

- დღეს რა გრძობა გეუფლებათ, ახლა, ამ წუთას, ამ თემაზე საუბრისას?

- იცი რა?! როდესაც ამ ქვეყნიდან წავიდა, დავდიოდი თურმე სახლში და ვიძახდი: „რა გქნა, ესლა რა გქნა“-მეთქი. თურმე სულ ამ სიტყვას ვიძახდი. მერბ კოკონაშვილი მოვიდა ჩემთან და შემეკითხა, „კახო, რამდენი წელიწადი იცხოვრეთ ერთადო“. მე ვუთხარი, 26 წელიწადი-თქო. „ბედნიერი იყავით“, ვიყავი-მეთქი. ეს 26 წელიწადი ვიყავი ძალიან ბედნიერი-მეთქი. კახო, ადამიანები არიან ამ ქვეყანაზე, რომლებიც 26 დღეს არ ყოფილან ბედნიერები, და 26 წელიწადი, მეთხედი საუკუნე იყავი ბედნიერი, სულ ხომ არ შეიძლება ბედნიერი იყოს ადამიანიო, და ძალიან ფილოსოფიური სიტყვები მითხრა.

მართლაც, ხომ არ შეიძლება სულ ბედნიერი იყო, ხომ არ შეიძლება სიცოცხლე გაგრძელდეს სულ არა? ძალიან კარგი იქნებოდა, რომ ყოფილიყავით უფრო მეტად ერთად და... უფრო მეტი ხანი ვყოფილიყავი ბედნიერი... თურმე ბედნიერება მარადიული არ არის და... მეც ასე ვფიქრობ, ალბათ, როგორც ცხოვრება არ არის მარადიული, ისე ბედნიერებაც არ არის მარადიული და ასეთი გაგებით ვეკიდები... შვილები არიან შენთან, მერე იზრდებიან და მიდიან, მერე უნდა გამოგეყონ და ძალიან მძიმე მომენტია. ქალიშვილი გათხოვდა, ვაჟიშვილმა ცოლი შეირთო... ისინი უფრო ახლობლები გახდნენ ერთმანეთისთვის და... ახლა შვილიშვილები უფრო მეტი არიან. რაღაც ხდება... მიდიან, მოდიან... თურმე ბედნიერებაც ერთ ეტაპზე უნდა დამთავრდეს, თურმე! რომ მერე მერე ბედნიერება დაიწყო, მერევე სიცოცხლე დაიწყო, მერევე ადა-

გეორგიევსკის ტრაქტატის 220-ე წლისთავზე რედაქციაში მივიღეთ ისტორიკოს ნოსტრენას ბერძნის წერილი, რომელშიც ავტორი ქართლ-კახეთის მეფის ერეკლე მეორის მიერ დაშვებულ საბერძნეთო შეცდომებზე საუბრობს.

ერეკლე მეფემ, რომლის ცხედარს თეოფილანტის მცხეთაში 1798 წლის 21 თებერვალს 20 ათასი ქართველი ვაჟკაცი მიაცილებდა, დაბადებიდან გარდაცვალებამდე მუდმივად დიდებულ მთავარსა და მხედრობის გამგებანობით ატარა და ასახელო ქართველთა სათავედ დასახელებული დიდებული წინაპრებისა. და რომ არა საბერძნეთო პოლიტიკური შეცდომები, საქართველოს მომავალი იქნებ სხვა, ჩვენთვის სასიკეთო მიმართულებით წარმართულიყო.

პირველი საბერძნეთო შეცდომა იყო ის, რომ 1789 წელს ტფილისის ჩამოსვლი იმერელთა ელჩობას, რომელმაც მეფეს ქართლ-კახეთთან იმერეთის სამეფოს შეერთება შესთავაზა, ერეკლემ უარი უთხრა. პატარა კანს შეეძლო, ჩაღმის-მაგვარი თავსარქმელი მოეძრა და მის ნაცვლად „ერთიანი საქართველოს“ გორგასლიან-დავითიან-თამარაიანის ჯილდოსანი გვირგვინი დაედა, მაგრამ მან დედოფალ დარეჯანის ნებით გადაწყვიტა, უარი ეთქვა იმერეთის ქართლ-კახეთთან შეერთებაზე, ხოლო იმერეთის სამეფო ტახტზე დაესვა დავით არჩილის ძე — შვილიშვილი დარეჯანისა და ერეკლესი.

ერეკლე II-ის დახმარებით დავით არჩილის ძემ ლოსიანთხევში სასტიკად დაამარცხა თავისი მეტოქე დავით გიორგის ძე და იმერეთის ტახტზე დაჯდა ახალი სახელით — მეფე სოლომონ მეორე.

ერთი სიტყვით, თვითონ ერეკლე II-ის ოჯახური მრავალსაყოფიერება ქვეყნის შინაგანი გათიშულობისა და დაქსაქსულობის ხელშემწყობი ბირობა გახდა. ერეკლე მეფეს, ბიძილოს ველზე უბადლო გამოს, სიბერის უამს საპატივსი ოჯახის მოვლაც გასჭირვებოდა. ასეთი დაუკვირებლობა მალე ძვირად დაუჯდა მასაც და საქართველოსაც.

მეორე დიდი შეცდომა იყო ის, რომ 1791 წელს დარეჯან დედოფალმა ერეკლეს საქართველოსათვის კიდევ უფრო საბერძნეთო კანონზე მოაწირინა ხელი.

თუ მანამდე, 15 საუკუნის მანძილზე, ქართული სახელმწიფო სამართლის მიხედვით დაკანონებული იყო, რომ სამეფო ტახტი მეფის სიკვდილის შემდეგ ვაჟთაგან და მის უფროს ვაჟს, ერეკლემ ეს კანონი, დარეჯან დედოფალს დასწინამბული ორთხილვით, შეცვალა და დაადგინა, რომ მისი სიკვდილის შემდეგ ტახტს მიიღებდა არა უფროსი ძე — გიორგი (რაჟი გიორგი დარეჯანისაშვილის ბმარი იმჟ და არა ლეილი შვილი), არამედ თანამედროვეობით უნდა ემეფათ დარეჯანისა და ერეკლეს საერთო შვილებს: თეოდოსი, ვასტანს, მირიანს, ალექსანდრეს, ფარნაოზს, ხოლო ამთ შემდეგ მეფობას გაგრძელებდნენ უფროსი ვაჟის ძენი. ამან კი ბატონიშვილთა

შორის შუილი წარმოშვა. ერეკლე მეფის ამ გადაწყვეტილებამ ისედაც დაქსაქსული საქართველო კიდევ უფრო დაშალა და დააუძლურა, რამაც გადაწყვეტი რომელი ითამაშა ერეკლეს დამარცხების საქმეში აღა-მაშადა-ხანის შემოსევის დროს.

დაბოლოს, 1783 წლის 24 ივლისს ჩრდილოეთ კავკასიის რუსულ ციხე-სიმაგრე გეორგიევსკში დაიდო რუსეთ-საქართველოს „მეგობრობითი ბირობა“, ანუ ტრაქტატი.

ამ ტრაქტატზე ერეკლე II-მ ხელი მოაწერა 1784 წლის 24 იანვარს, რითაც ტრაქტატით გათვალისწინებული ორივე მხარისათვის მისაღები პირობების საფუძველზე, საქართველო რუსეთის მფარველობაში შევიდა.

რუსეთი ისეთივე „მხსნელი“ და „გადა-

მრჩენელი“ უნდა ყოფილიყო საქართველოსათვის, როგორც თავის დროზე მიკვლინა იყო საბერძნეთისთვის. მაგრამ რუსეთი ხომ „ხალხთა საპყრობილია“ — იქვე თავის დროზე, ე.ი. საქართველო „ხალხთა საპყრობილი“ თავისი ნებით უნდა შესულიყო აქედან გამომდინარე ყველა იმ შემდგომში ქარ-

თველ ხალხს დაატყუდა თავს. „თავზღდომის“ მიზანი კარგად ჩანს 1800 წელს საქართველოში სავანებო მისიოტ ჩამოსული მუსინ-პუშკინის მიერ საიმპერატორო კარისადმი წარდგენილ მოხსენებაში, სადაც ნათლსხმევი იყო ქართლ-კახეთის საერთოდ „მიერთება“ რუსეთის სახელმწიფოსთან, რაც, თავის

მეტი სიკვდილისათვის წერილიში მოყვანილ მონაწირებზე კომენტარი ვთხოვეთ ცნობილ ისტორიკოსს სპიმონ მასხარაშვილს, რომელსაც აქვე ვთავაზობთ.

კონსტანტინე აპონტი ერეკლე მეორის კარზე და კონსტანტინე დან პონაპე?

220 წლის ინიამთ, 1783 წლის 24 ივლისს, გეორგიევსკის ტრაქტატის ამ ხელმოწერის მოწინავე ხელი

მხრივ, რუსეთის ხელისუფლებას გაუადვილებდა კავკასიის „ლონიანზე“ ბატონობას და სამხრეთისაკენ — წინა აზიისაკენ შემდგომ „მრავალმხრივ დაინტერესებულ“ წინსვლას.

აი, ეს იყო ერეკლეს მესამე და საბოლოო საბერძნეთო შეცდომა, რომლის ნაყოფსაც ჩვენი ხალხი დღემდე იძვის.

ნოზრავან ბაროძე,
ისტორიკოსი

ფოტო გადაღებულია 1983 წელს, როდესაც საბჭოთა საქართველოში პირველად აღინიშნა „გეორგიევსკის ტრაქტატის“ 200 წლისთავი. რუსეთის მხრიდან ტრაქტატის პირობათა აბურავს ახლავს სპიმონ მასხარაშვილი თხრობის და დასრულებას, რომ აღნიშნულ ისტორიულ ხელმოწერა იხსნად გახადებოდა იყო განთავსებული.

დარეჯანს, რომელიც უფროსი ერეკლე მეორეს დაუპირისპირდა კავკასიის კავშირებს? ის, რაც ქართულ ისტორიულ წყაროებში არ წერია!

სპიმონ მასხარაშვილი: - ერეკლე II უდიდესი მთავარსარდალი იყო, მაგრამ, როგორც ჩანს, კარგი სარდლობა არ ნიშნავს კარგ პოლიტიკოსობას, რადგან მან თავისი მეფობის პერიოდში მართლაც საბერძნეთო შეცდომები დაუშვა.

1783 წელს „გეორგიევსკის ტრაქტატის“ დადება ერეკლე II-ის მიერ დაშვებული ერთ-ერთი დიდი შეცდომა იყო. თუმცა, თუ გავითვალისწინებთ, როგორი წინაპირობა შეუქმნა რუსეთმა საქართველოს ამ ტრაქტატის გაფორმებამდე, შეიძლება, ერეკლე II, გარკვეულწილად, გავამართლოთ კიდევ. იმ პერიოდში რუსეთის სამეფო კარის ერთ-ერთმა პირველმა ბირობა - პოტიომკინმა თავისთან დაიბარა ერეკლე მეფის კარის ექიმი რეინეჟი, დიდი რაოდენობის თანხის გადახდით გადაიბარა აგენტად და მისცა თითქოსდა უშიშვნილი დავალება: კერძოდ, თუკი ერეკლე რჩევას ჰკითხავდა, რუსეთის მფარველობაში შესვლა უნდა ერჩია. ამავდროულად პოტიომკინმა რუსეთში მყოფი ალექსანდრე ბატონიშვილი (ვასტან VI-ის შვილიშვილი, ქართლის ტახტის კანონიერი მემკვიდრე) და ალექსანდრე ამილახვარი (ერეკლე II-ის ერთ-ერთი მოწინააღმდეგე ფეოდალი) გააგზავნა ჩრდილოეთ კავკასიის ერთ-ერთ ყველაზე ძლიერ მთავართან - ტარკის შამხალთან, რომელსაც დიდი რაოდენობის ფული გადაუხადა მათ დააბრუნებდა და, პარალელურად, ხმების გაგროვებაში, თითქოს, მთელი ჩრდილოეთ კავკასია ირავებდა და მოემართება ქართლში ტახტიდან ერეკლე II-ის ჩამოსაგდებად და ალექსანდრე ბატონის ძე ბაგრატიონის გასამეფებლად. დახმარება ერეკლე II-მ რჩევა ჰკითხა თავის მეუღლეს - დარეჯან დედოფალს და ბირად ექიმს - რეინეჟს. მკურნალმა, პოტიომკინის მითითებისამებრ, ერეკლეს რუსეთის მფარველობაში შესვლა ურჩია. აი, ასე გახდა ქართლ-კახეთის დაბნეული მეფე პროვოკაციისა და ინტრიგების მსხვერპლი - მან ხელი მოაწერა „გეორგიევსკის ტრაქტატს“ - შედეგად კი საქართველო უამრავი პრობლემის წინაშე დააყენა.

ქართლ-კახეთის მეფემ მეორე გამოუსწორებელი შეცდომა მაშინ დაუშვა, როდესაც იმერეთი არ შემოიერთა. არადა, მთელი დასავლეთ საქართველო სთხოვდა მას იმერეთის შეერთებას კართლ-კახეთისათვის. ერეკლე II-მ დარეჯან დედოფლისა და იოანე ბაგრატიონის რჩევით ტახტი არ წაართვა თავის შვილიშვილს - დავით არჩილის ძეს, იგივე სოლომონ II-ს, არ გააერთიანა საქართველო, რამაც კიდევ უფრო დაასუსტა ქვეყნის სოციალურ-პოლიტიკური მდგომარეობა და, შესაბამისად, რუსეთის საქართველოში შემოსვლის საკითხი კვლავ დღის წესრიგში დარჩა.

ბოლო და გამოუსწორებელი შეცდომა იყო ერეკლე II-ის მიერ დაწერილი ანდერძი, რომლის თანახმადაც, ტახტის მემკვიდრეობა შვიდი თაობის განმავლობაში ჯერ მის ექვს შვილზე, შემდეგ კი - მათ უფროს შთამომავლებზე უნდა გადასულიყო. სახელმწიფოს მართვის ასეთი პრინციპი დამახასიათებელია ბარბაროსი ქვეყნებისათვის. ასეთი ანდერძის დატოვება საქართველოსათვის კატასტროფის ტოლფასი იყო. ერეკლე II-მ ანდერძი თავისი ხელით დაწერა და აღნიშნა, რომ არავის „შთაუფონებია, მაგრამ იმდენად უსვამს ხაზს ამ გარემოებას, ჩნდება ეჭვი - ეგებ მართლა ვინმეს გაგონით დაწერა მან იგი?! საშუალოდ, ერეკლე ანდერძშივე წვევლის ყველას, ვინც კი მის ანდერძს დააარვევს. მართლაც, ქვეყნის მეფისა და მამის წვევლა კი მერტყმეტად მძიმეა. სხვათაშორის, გიორგი XII ერეკლეს გარდაცვალების წინა დღეებში მძებს ანდერძის შესრულებას დაპირდა, მაგრამ ერეკლეს გარდაცვალებიდან მოკლე ხანში მან რუსეთის იმპერატორს - პავლე I-ს სთხოვა, აეცილებინა მისთვის მამის ანდერძის სიმძიმე, ამისათვის თანხმა იყო, მეფობასაც კი გამოსთხოვებოდა. ასე რომ, ერეკლეს ანდერძი გახდა საჭილდაო ქვა, რომელზედაც დამოკიდებული იყო იმჟამინდელი საქართველოს ყოფნა-არყოფნის საკითხი.

ესაუბრა თამარ ციციშვილი

მანებმა იბენიერონ და ასე შემდეგ. მე მადლობელი ვარ ღმერთის, რომ ამხელა, ეს 26 წლიანი ბედნიერება მაჩუქა.

- ბედნიერება გაჩუქათ, ესე იგი ბედნიერი იყავით?

- ერთი კაცი დამისახელე, დაწეებული დიდი გენიოსებთან, რომლებმაც მსოლიო დაიპყრეს, რაც უნდოდათ გააკეთეს, რომ ეთქვათ, ბედნიერები ვართო... დამისახელეთ რა?! ვერ იტყვით ასეთ კაცზე! შეიძლება პირიქით, რომ გვეონია ჩვენ ბედნიერები, სულაც არ იყენენ! მე ვთვლი, რომ ბედნიერი ვიყავი, შვილები მყავს, შვილიშვილები მყავს, ბედნიერი ვარ! მადლობელი ვარ, ღმერთის, რომ დღესაც ვმუშაობ, დავარდნილი არა ვარ, მინდა რომ ზეზეულად, ხეები რომ კვდებიან, ისე მოვკვდე სცენაზე. ჯერჯერობით ასე მიდის და თუ ასე დამთავრდება ჩემი ცხოვრება, ესეც ბედის საჩუქარი იქნება ჩემთვის.

- ბელასთან შეხვედრა როგორ წარმოგიდგენიათ?

- ალბათ ჩვეულებრივად, თითქოს ის გუშინ წავიდა, მე დღეს

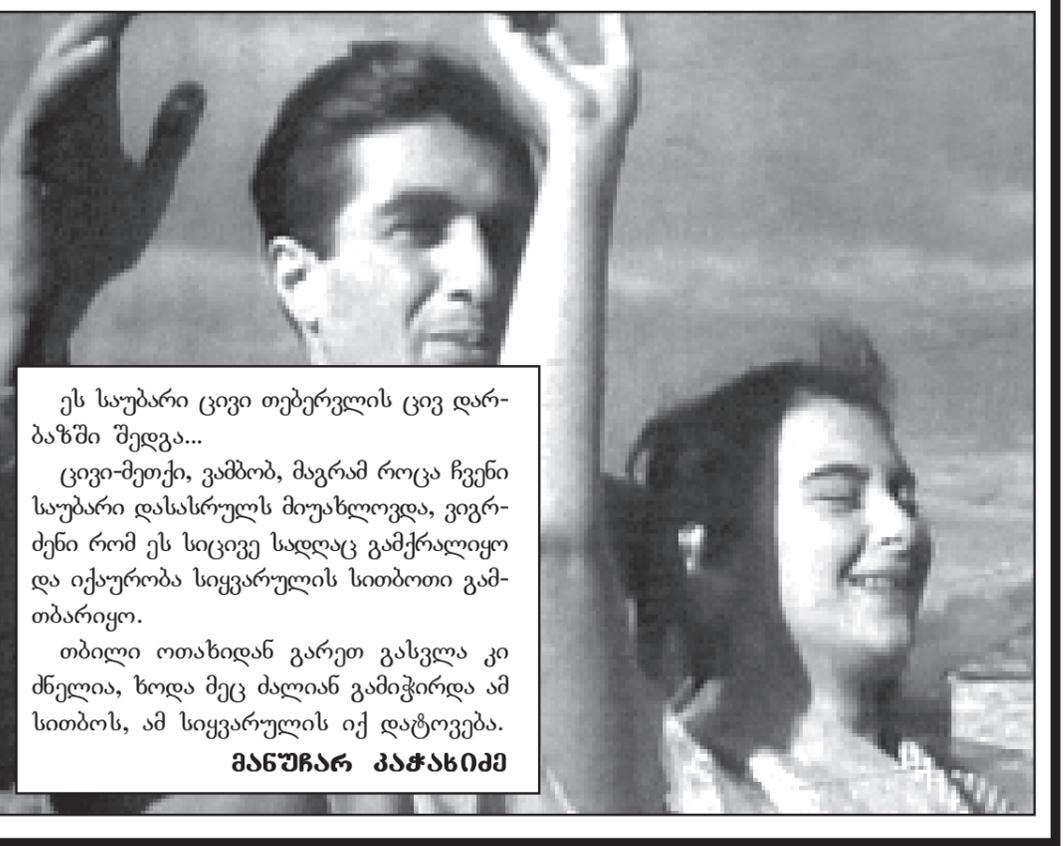
მივედი... ასე შეხვედრებით ალბათ ერთმანეთს... მომჩვენებია... ბოლო სიტყვები ბელამ ას მითხრა, რაღაცას ველაპარაკებოდი, მინდოდა გამომეყვანა მდგომარეობიდან, რაღაც მძიმედ იყო და... ბოლო სიტყვები იყო: „Оставь меня в покое, не мешай в бложество“, დამანებ თავიო. შევეშვი და ესე ძილში 28 აგვისტოს, მარამობას დაიდინა და წავიდა...

დედაჩემმა ჩემს ხელში დალია სული და მისი ბოლო სიტყვები? სულ რაღაც ტკიოდა, თვალებში დაკარგა ფოკუსი (დედაჩემს ქმარი დაეღუპა, 27 წლის დარჩა ორი შვილი) და ძალიან ფხიზლად, ძალიან ფხიზლად, - „დათაშკაა“, - დაუძახა და დაამთავრა სიცოცხლე.

- შეხვედრენ!

- შეხვედრენ! რა ვიცი, შეიძლება მეც დავიძახო, ან იმან დამიძახოს: კახოლო...

- ბატონო კახი, ემაგ დაძახებამდე ერთი საუკუნე კიდევ მინდა გავიდე... ხანგრძლივ სიცოცხლეს გისურვებთ, ელიზბოც გვეხირობება და ღონ კისოტიც...

ეს საუბარი ცივი თებერვლის ცივ დარბაზში შედგა... ცივი-მეთქი, ვამბობ, მაგრამ როცა ჩვენი საუბარი დასასრულს მიუახლოვდა, ვიგრძენი რომ ეს სიცივე სადღაც გამჭრალიყო და იქაურობა სიყვარულის სითბოთი გამთბარიყო.

თბილი ოთახიდან გარეთ გასვლა კი ძნელია, ხოდა მეც ძალიან გამიჭირდა ამ სითბოს, ამ სიყვარულის იქ დატოვება.

მანუჩარ კაჭახიძე

„დადგა ბიჭი, ნა ნაიქსა!“

მთები მოსდგომიან მდინარეს ჩრდილოეთისკენ სამხრეთიდან დაპრულნი, მტკვარს დაუდევს მწვანე მათი სარბილისთვის, მხოლოდ ვადამა — ნაზამთალი კამეჩის ზურგით მოტვლებილი ქედის ნაწვევები დაჩინებულა ერთი და მასზე სხვა ქონგურებზე დასაყრდენად, უზარმაზარი ბასტიონი. ნისლიან სადამოს რუნდრედიანს წააგავს იგი, ხოლო მწვარეში აკროპოლისს, ათინის ციხეს.

ცა აღმინის სუფივით და მსობია მყარს.

დურაჯისფერი დასდებია როგორც ღრუბლებს ნაგვიანევი სხივისგან კიდევ შეფაკლულს, ასევე პატარა ქალაქსაც, ციხის გარშემო გაშლილს.

ამ ცადაზინული ციხეკალაქის ბუმბერაზობა მომეტეულად აჩიავებს პაწია, უგემურ სახლებს, ციხიდან მომავალი ბილი კეხის გაღმა-გამოღმა.

რთვლობა მოწეულა, ზემოუბნის მცნოვრები მახლობელ ვენახებში განიზნულან, მხოლოდ ძაღლები ჩაღიზნებენ აქა-იქ უშუბში, ფარდულზე გასული მამალი ფრთას-ფრთას შემოპარავს და ჰყვივს ძალღვანი ხმით, უხმობსო თითქოს დასავლეთისაკენ გაბარულ მზეს, ხანაც ლოკომოტივი აბდავდებდა ხარირემივით, და გრგვივით გასიშის ენო ჰორიზონტიდან ჰორიზონტამდის, კვერნაქის მთიდან რუისის ქედამდის და ბურეთის მთების ვადამა.

ქონები ქონებს ეკვირან გვერდს, ქონები ქონებზე მიუსრესიაო განგებინად თითქოს ვიდაცას.

მათ მისდევნ ერთსართულიანი, ფარატინა სახლები, სამხრული დაუდევრობით შეხობილბული სახურავები, ფრივგლის სკორესგან დაწინწკლული სამტრედები, უმგვანო მიწურები, აღმოსავლური ბანები და მათ კედლებში უმწეოდ ამოსული მცენარეული, ისეთი უდღეური და უნიათო, როგორც ოცნება უსაფუძვლო და განწირული.

თვალს ახარებს აქა-იქ სახლების ლაფაროში მოშენებულ პაწია ხილნარები, მზისგან დამწვარი ლოყები ატყევისა და ვაშლებისა, მალალი, დაღმეჭილი უნების ხეები, წითელ-ყვითელი ნაყოფით დახუნძლული. ტალავარების შეყვითლებულ ფურცლობისგან გამოკრთის აქა იქ გაღვივებული მტევნების ქარვა და ლალო.

და ისევ წააწყდება თვალი თუნუქის, ყავრის და ლამფების სახურავების მწკრივებს, სახელდახელად შეხანსლულ ყორეებსა და ღობეებს.

საერთოდ მთელი ღარბითა უბანი ისეთ შთაბეჭდილებებს სტოვებს, თითქოს ვილაძეებს უცხოვრით დროებით აქ და მიუღვივებოთ ეს გარემო ღვთისანაბარა.

ქობთა შორის მხოლოდ ერთადერთის კარი იყო გამოღებული, რიკულეობიან ქართულ ავიანზე მანდილიან დერდაკაცი იჯდა და ჩვილს ათამაშებდა.

ქობთა შორის მხოლოდ ერთადერთი მთელი მთელი იყო გამოღებული, რიკულეობიან ქართულ ავიანზე მანდილიან დერდაკაცი იჯდა და ჩვილს ათამაშებდა.

დაადგევიდნდა თუ არა ყრბის იატაკზე ფუნთუშა ფეხებს, ხელს შეუშებდა ერთბაშად, ხარობდა ბედნიერი დედა, უბრწყინდებოდა თვალის უპენი, მაგრამ როგორც კი უსუსური ორივე ვეღარ შეისძლებდნენ ფეხუკი სხეულის ზიდავს, მყისვე შეაშველებდა ორივე ხელს, ამაოდ შერებოდა დედა, ბინდი მოწველიყო, შეატყუა: ჩვეულებრივად არ ხალისობდა ბალო.

სანახევროდ ბნელ ოთახში ლამაზ ხროლოვდა, დედამ ფრთხილად გაიარა კედლის გასწვრივ, საწოლსა და აკანს შორის შედგა დაფიქრებული.

შეკვამნდა:

ისევ აკანში ჩაწევიდა ჩვილი, თუ დედამისი საზიარო საწოლზე? არა, არ ივარგებდა, მამა გვიან მოსულიყო ვინძლო, გა-

აღვიძებდა ყრბის. ახლა სკვირისაკენ გაიხედა. ლეხი ზედ დაეგო და იქ დაეწევიდა ლამით?

ეგებ ძია უფლისა მოყვსო ბავშვის მამას, პურმარისს მიაძალებდნენ სტუმარს, დასჭირდებოდა უთუოდ სკვირის ვადება. დროული ქალები დაიხინებთ მითხობდნენ: აკვნიდან ამოყვანათ ბავშვი.

საწოლზე დაიძახნა დედამ, ცალი ხელით დაითრია აკანი, აულრილდნენ აკვის ტარზე დაკიდებული თეთრი კიბილები.

გაჭირვებულა, ატირდა პატარა. ქვემცენულად მიხვდაო თითქოს, უსაწოლობის გამო რომ აწვედნენ აკანში საკმაოდ მოხიბტულს.

უკვე თავისუფლებას მოითხოვდნენ მისი ჯანსაღი სხეულის იოგები, ამიტომაც სივდა მას მწუხარის მობლოება, დღისით, ნებთერად ბულრაობდა დედამის საწოლზე, მუთაქებს აბურთავებდა, დაჩივდა სობანზე, უკვე ახერხებდა ბურთების, კოვზების, ჯამების ვადსაროლას.

მოვიდოდა დამე თუ არა, აახრჩობდნენ ქრატს და ალასლასდებდნენ კედლებზე დედის, მამისა და მეზობლიანთ

აურა გვერდი კარტოფილის ტომრებსა და დანჯორულ სკამებს, ვავიდა უნაბის ქვეშ.

მართლაც და მიმინავე ჯოგები დამითლით შემოდიოდნენ ქალაქში. ქინჯასუქებული მოზერები მობლოდნენ, ჭინვივდნენ უბელო ულაყები, წვერცანცარა თეთრი ვაცები ამაყად მოუძიოდნენ ცხვრის ფარებს და ისეთი ალიაქითი დამდგარიყო გარშემო, თითქოს აღმიანები გამქარაიყვენ საღვაც და ეს ქალაქი როდი ყოფილიყო, არამედ მეჯოგებისა და მეცხვარეების ხანაქა.

მტკვრის ტალღისფერმა ცხვა-

კონსტანტინე გამსახურდია

ბელაქი

ნოსაბ სკალინის ვაჟა - ბასარიონი ივანეს ძე ჯავახიშვილი

სოსო ჯავახიშვილი. 1893 წელი

ნოსაბ სკალინის დედა - კახაბრინე (კახე) გიორგის ასული ბელაქა-ჯავახიშვილი

ცოქალას ვეება ლანდები, ერთ წუთში მისთვის მახლობელი აღმიანები ჰპარგავდნენ ფერსა და გამოიმეტყველებას.

ლანდები დაბობდავდნენ კედელზე და მის პაწია გონებას, ქოსის პირიდან ახლადგამოსულს, ეს ყოველივე ეჩვენებოდა, როგორც მაჯლაჟუნა ლანდების თამაში.

და იცვლებოდა ჩვილის წარმოდგენაში არა მარტო აღმიანთა აღნაგობა, მათი კიდურების მოძრაობანი, არამედ ხმაც, დახველები, ან ამოხვირინვა, ახაზდებული ძლიერდებოდა და სამიში ხდებოდა.

დაუთკუნა ლოყები ფუნთუშის დედამ, მერე ჩააწვიდა აკანში. უარესად ატირდა პატარა, უმწეოდ ასმარტალებდა მუშტებდა მკარულ ხელებს, ხანაოჭებულსა და ჩაბუტუნებულ ფეხებს.

ტირილობა საოცრად შესძრა მისი სალუქი სახე, ნაოჭები წამოვიდნენ ტურ-პირის არეში, სახე აეძრინა და გაუწითლდა. ორივე წინა კბილი ელავდა ჭრატის სინათლეზე, წითელი, შიშველი ღრძილები ფონზე.

„სუ. უ... გეხაცვალს დედა, მამილო მოგიტანს კაკას“, — ეუბნებოდა დედა, თანაც კარებისაკენ იხედებოდა.

ორივე ხელი გაუსწორა ბალოს, გაუჭიმა, მოსწია წინა ბრეტანს, გადაუჭიმა ზედ და მაგრად მოუჭირა გულმკერდზე.

პერანგი დაპატარავებოდა, ვასჭიმა კალთა დედამ, მაგრამ ჭაბს ქვემოდ არ გადასწვდა აკანში მწოლარეს, აკოცა და შიბაქი გაუკეთა, მერმე დასწვდა ორივე ხელით, ფეხები გაუშარბოდა, ცალი ხელი კვირისთავებზე დაადო, ცალითაც არტახი წამოილო და ასევე მოუჭირა მუხლებზე, აკვის საწოლზე გარს მოვლებული თასმები, მაგრამ მობა აკვის ტარს.

როცა მთელი სხეული საყვირით შეკრული ჰქონდა პატარას, იგი უარესად ატირდა, ცალკერდ არტახებისგან მტკიცედ შეკოჭილი, ცალკერდ ქონში დავანე-

ბული სიბნელისგან შემფოთებული.

იჯდა და არწევდა დედა აკანს.

მონოტონური ტყაბა-ტყუბი ისმოდა ბნელში, ამ რიტმიულ რყევისაგან თვალმომლულული ჩვილს მოერია რული.

არწევდა დედა აკანს, თანაც ფეჭობდა:

„ო რა უფლისას შემოეთვალა ამილახვრიანთ ჯოგებს მოყვებით სტეფანოვნიდან. ყოველ წელს ამ დროს ჩამოპყვებოდა ხოლმე ძია უფლისა ხევიდან ჯავახეთისაკენ გასალოვ ცხვარს. ახლა ახაზდებოდა, რომ გაილიყო კარი და ძია უფლისამ შემოპყვით თავი, რა ჰქნას მარტონელა დედაკაცმა? წვეთი ღვინო შინ არ ეგულემა, უღვირთო როგორ დაუხვდეს სტუმარს? დღეს შაბათია, შესაძლოა, ნაღვინევი მოვიდეს ბავშვის მამა ნაშუაღამევს...“

ემართლებოდნენ პატივდებს ძია უფლისას, ამ ოჯახის მოამაგეს, ძველს.

ასეთი რამეც შესაძლოა, ასე ფიქრობდა დედასაძლისა: ვინ იცის, ეგებ, გზაში შეხვდნენ სტუმარი და მასპინძელი ურთიერთს. თუ ცხვარს ქალაქს გარედ დასტოვებდა ძია უფლისა, დედასთან შეუხვდნენ სადღედახედ დედამ პატარას, აუძღვრეველი ძილი დაუფლოდა მოუსვენარს. ადგა ფეხაკრფით

რმა გაავსო ქალაქი. ცხვრის სუნი დადგა ქუჩებსა და მოედნებზე. გამოიკეტოდა დაუქნების კარბთან იდგნენ ყასბები, ლაზონდარობდნენ, დუმებდნენ უქებდნენ ფარს.

ეზოლან, გადმოდგარამ მანდილოსანმა დამაბა მზერა. თავის უბნისაკენ მომავალ შუკას დააცქედა.

ორთამორის წინ მომავალი უფლისა არაბული უნდა ყოფილიყო. გვირბისდენი, წოწოლა წელს ამ დროს ჩამოპყვებოდა ხოლმე ძია უფლისა ხევიდან ჯავახეთისაკენ გასალოვ ცხვარს. ახლა ახაზდებოდა, რომ გაილიყო კარი და ძია უფლისამ შემოპყვით თავი, რა ჰქნას მარტონელა დედაკაცმა? წვეთი ღვინო შინ არ ეგულემა, უღვირთო როგორ დაუხვდეს სტუმარს? დღეს შაბათია, შესაძლოა, ნაღვინევი მოვიდეს ბავშვის მამა ნაშუაღამევს...“

ემართლებოდნენ პატივდებს ძია უფლისას, ამ ოჯახის მოამაგეს, ძველს.

ასეთი რამეც შესაძლოა, ასე ფიქრობდა დედასაძლისა: ვინ იცის, ეგებ, გზაში შეხვდნენ სტუმარი და მასპინძელი ურთიერთს. თუ ცხვარს ქალაქს გარედ დასტოვებდა ძია უფლისა, დედასთან შეუხვდნენ სადღედახედ დედამ პატარას, აუძღვრეველი ძილი დაუფლოდა მოუსვენარს. ადგა ფეხაკრფით

ჯვრიდან და გაანათა ბნელში ჩაფლული ქალაქი.

„ეკე, შენა?“ წარმოსთქვა ეზომი შემოსულმა უფლისა არაბულმა და თვლებზე მოიხრდილა ხელი. დაწინაურდა დიასახლისი, შინ შეუძღვა სტუმრებს.

„ავგიშენდით!“ სთქვა ბოხი ხმით ღია კარებში შემობოტებულმა დედაკაცმა, ააჭრაჭუნა პაწია სახლი და მისი უზარმაზარი სხეულის ჩრდილი ახაზდებულად ატოკდა კედელზე.

იატაკის ჭრიალზე გამოედვინა ჩვილს და უმწეო ტირილი მობოთო.

ჩქიქურ მივიდა სტუმარი აკვანთან, წვეტწამახულ ულვაშებზე ხელი გადაისვა და მუხლმოღრევილიმე შეუძღვა აკოცა ყრბას.

მერმე უკუდგა, გაუღიმა აკვანში მწოლარეს, მონარმულ კნობსავით წითელი ხელი მკვერზე დაადო და შეანჯღრია იგი ტლანქად, მწყემსურად.

ბალი დადუმდა, რა შენიშნა, რომ ეს ტყაპუჭიანი მაჯლაჟუნა არც ისე საშიში ყოფილა ახლობლული, თვალები მიაშტერა უცნობს.

გამეხმა, უფროსმა ვაჟმა, თეთრი ციკანი გამოიყვანა მხრებზე წამოგდებულ თექიდან, უფლისამ მკლავი გაუსწორა, ბალოსს შესახედავად ყურებზე ხელი გადაუსვა და მიჭვავარა აკვანში მწოლარეს. ბავშვმა გაიღიმა და დააცქერდა ამ საოცარ, ყურებპანტურა ცხოველს.

მერმე გაუშვა ხელი უფლისამ ციკანს.

აკვის გარშემო დაბაკუნებდა, კიკინებდა იგი საწყოლობლად. ეშმაკით აცვეცდა თვლებს, გამოსავალს ეძებდა ამ ტყვეობიდან.

ისევ ატირდა ჩვილი, გაიბრძოლა აკვანში, ხელები ამოიღო არტახებიდან, ასავსებდა პაწია მკლავებს და ტირილი უმწეოდ, მიუხედა უფლისა ჩვილის საგანს, გამოუღდა კვალდაკვალ ციკანს, იმარჯვა ფენმარდმა ცხოველმა, ხან სკამს გადაახტებოდა, ხან საწოლსქვეშ შეძებებოდა, ხან კარტოფილის ტომრებს ზედ გადაივლებოდა.

ფრთამოტეხილ ძერასავით დაბობდავდა ბერიკაცი, მწეოსთა შორის მგელკაცად წყიდებული. უფლისა არაბული ისე გაიტაცა ციკანისა და ბალოსისაკენ წამოდგარამ ხალისმა, ყმარვილივით დახტოდა ირგვლივ დახორცილ კარტოფილის ტომრებზე.

და ბალოსს, სწორედ ისეთ დროს, როცა საწოლის წინ მუხლმობილი ცალი ხელით წაეტანა იგი ციკანს, ხელი მოეცა და ცალზედ დაყრდნობილს და იატაკზე გაიშოთა მოხუცი პირქვე.

გამეხმა და ქიტესა იცინოდნენ, დიასახლისის ძლივს დაიოკა ღიმი, ხოლო უფლისას უშველბელი სხეულის ბრავგანმა უარესად შეაშფოთა აკვანში მწოლარე.

კარის ალაგთან მიეწია ქიტესა ციკანს, ახლა მან დაიწოქა და მიჭვავარა ბალოსს ყურებპანტურა ტყვე.

ქიტესა იცინოდა, მუცელზე იჭვრდა ხელს. კვლავ შეპყრობილი ციკანის დანახვებზე სიხარულით ყვიროდა აღმონდა მკერდის ბალოსს. ეს იყო ის გახუნბული აღტაცება, რომელსაც ცხოველთან პირველი შეხვედრა მოჭვრის ხოლმე ადამიანს.

სახე გაუბრწყინდა, გაუაღმასდა პატარას, მოუცაცუნა თავისი პაწია ხელები თითოეკით რბილსა და ფეხუკ ყურებს, როცა ქიტესამ უფრო ახლოს მიჭვავარა ციკანი აკვანში მწოლარეს, ორივე ხელი მოხვია ბალოსს, მკერდში ჩაიხუტა ეს ჯალოსნურად ლამაზი ცხოველი. მისი მშვენიერი ფიგურით დამტკბარე მოილო ჯოგი, ცხვრებმა უკანა ფეხებს შორის მიუწყვეს ურთიერთს თავი და მიწაზე გართხილნი ისე ხენდნენ თითქოს უცნაური რამ სიმძიმისი შეუწყვინო პირტყვეს.

მთვარემ გადმოიხედა გორის-

ცეცა, ბედანებთან ნაოჭებიანი, ცარიელი საქალები პლისედ ნაკერით მიტყებოდა მეგრულზედ, ახლობლული ხმაძაღლა შეეხმინა სტუმრებს, შემდეგ ამისა მისი მომომიარე მზერა ხან ბავშვს მისწვდებოდა, ხანც ციკანს, აკვის ახლო დაიჭოქო ქიტესას ხელში ჩაბღუჭულს.

„ეს ციკანი ვამეხმა მოგართვათ, ბესოვან, სახალწლოდ დაპიკალით, ჩუენი სადღერამელო დალიეთ“.

ლულულულებდა უფლისა და მუხლისთავებზე ისევამა ხელს.

„სახელი... სახელი რაი გიქვიან ბატარია ბალოსა?“

„სახელი რა ბედენაა, ძია უფლისა, შენ სახრავი თქვი, თორემ სახელი ყოველი ხეცევის იოლოდ ავირჩევს. ვანაგრო ბესო. სახელი...? და ენა წაუბოროცია.“

ეკატერინე კილობანთან დაფათრობდა, პურებს ალაგებდა ხონახზე.

„ეს პურები დაგვიყვია, დედაკაცო, არც ღვინო სჩანს, არცა შეჭამადი, ბალოსს დუქანში გაიქე, ხაშლომა ან ჩაჩხი მოარბენიე“.

ბროწეულისფერად აენთენ ღრუბლები ბურეთის მთებისაკენ. მზე ამოვიდა. წითელ-ყვითელი ფერები აელვარდნენ უნების მტოვში.

მეცამეტე ყანწი აიღო მოხუცმა მეცხვარემ უნებისფერად ლოყებმოწეული და დაილოცა:

„ღმერთო დიდებულო და დიდ დასახენებო, შენ გაუძარჯვე ამ ოჯახის დედაბოძს, მის ჯავარსა და მის მამავალსა, ომში და ღვინო, შინა და გარეთა, წყალობი და ზღვარი, მთაში და ბარში, შენ მოანიჭე მაგასა სიმარდე ფოცხვერისა, ლომგულოვნობა ნადირთა მეფისა.“

ესა სთქვა, უფლისა არაბულიმა ახლობლის უბეში ხელი ჩაიყო, რაღაცა ამოიღო ჭინწში გახვეული, ეკატერინეს გაუსწორა და ეუბნებდა:

„ეს მგლის კბილებია და არწივის მწკლბია. აკვანზე ჩამაუკიდებ პატარია ბალოსსა, ვაიზარდოს, განადოს უფალმა ქომეგი გლენკაცისა, ჩუენითა ნაგაჭირბუნისი მოზამაგირისა, სულ ყველა იმათი, ვინც ჩუენსავით ცრემლნარევი ოფლით სჭამდეს პურასა, ვის ნაშრომსაც სხვები იტაცებენ.“

ღმერთო დიდებულო და დიდ დასახენებო, შენ გაუძარჯვე ჯუღანით იოსებსა“, — ეს სიტყვა ღიმილით წარაღოსთქვა მეცხვარემ და როცა ბალოსის მამა კმაყოფილი ღმერთით შეეგება მის სიტყვებს, დასძინა: „არწივის სილაღე მიე და მუხლი მგლისა.“

დეე, მთელმა ქვეყანამ ისრე შეაყვაროს იგი, გულის პირჩი ჩაიხვიან იგი, როგორც მაგან ჩუენგან ნაწუქვარი ციკანი ჩაიხვია გულში წელა“.

სტუმრები უკვე კარგად შეხარხოშებულნი იყვნენ, ეკატერინეს ეზოში გამოიყვანა ბალოსი. ტაბლით მოპყვდა ფეხშიშველს.

ჰყვიოდა, როცა ვადა ბავშვი, მტკიცედ აბჯენდა მიწაზე ფეხს და პაწია ვაჭოდებდა მეგრული ხელები ისე მოჭქონდა, კარგში იწვევსო თითქოს ვილაძას.

აღტყენებული ულიმოდა ჩვილი წითელ ნაყოფით დახუნძული უნების ხეს და მის ვადამა აზვიანებულ ცარცისფერ ღრუბლებს.

წამოდგა უფლისა, მისწვდა იქვე ამოსულ გვირბას, მოსიხარა, აფრილდებდა ხელში, აქეჭებდა ხელს, ბალოსს მოეჩვენა რაღაცა უცნაური ფრივგლის ფრთა რიალბესო ჰაერში, წაეპოტინა გვირბას და აიღდა ფეხი.

გახარა დედამ, როცა ბალოსს თავისთავად წარსდგა ორივე ნახვი, წინ მოეჭვა, აკოცა ოდნავ შეფაკლულ ლოყაზე და ვიდრემის ნაკონის თეთრი ტალი გაუჩინარდებოდა მის სალუქებზე, ისევ ხელი შეუშვა და სტუმრების გასავონად მიაძახა:

„დადგა ბიჭი, ხე წაიქცა!“

მედიანი

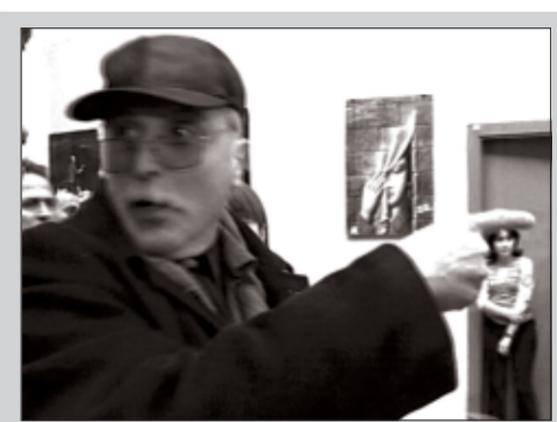
ის, რაც ისტორიას დაუბაღვს, ანუ

რა ხდება გურამ შარაძის სასამართლო პროცესზე?

თითქმის ორი წელი გვაშორებს 2004 წლის 25 ნოემბერს...

გემახსოვრებათ... ამ დღეს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, ილია ჭავჭავაძის ორტომეულის ავტორი, პროფესორი გურამ შარაძე დააბათილეს. მას ბრალად საქართველოს ეროვნულ ბიბლიოთეკაში გამოფენილი პოლონელი მხატვრის რაფაელ ოლბინსკის პლაკატების დანევა წაუყენეს. ილია ჭავჭავაძის ორტომეულის ავტორს სწორედ მისმა სიყვარულმა ჩამოაგლეჯინა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში პორნოგრაფიული პლაკატები და მიიყვანა იგი განსასჯელის სკამამდე...

გურამ შარაძე 25 ნოემბერს დაახლოებით დღის 12 საათზე დააკავეს მთაწმინდა-კრწანისის შინაგან საქმეთა სამმართველოს წარმომადგენლებმა. რასათიანი დაკითხვისა და ლობინის შემდეგ იგი მთაწმინდა-კრწანისის რაიონულ სასამართლოში გადაიყვანეს, სადაც მოსამართლე ზაურ მეტონიას თავმჯდომარეობით სამ საათზე მეტ ხანს ვაგრძელდა სხდომა...

მხატვარი გია ბულაძე კანონმდებელთა მოსვლამდე თითქმის გურამ შარაძისაქანე იზვირს და მის მიერ დახუტულ პლაკატებს მოთხას დოლაარად აუბანებს

სხდომის განხილვის შემდეგ სასამართლოს წინაშე საქმის მომკვლევი, პოლიციელი მერაბ უჭუშუაშვილი წარდგა. მომკვლევი პოლიციელი მერაბ უჭუშუაშვილი: - 25 ნოემბერს, დაახლოებით 12 საათზე, ქალაქ თბილისის საქართველოს ეროვნულ ბიბლიოთეკაში მივიდა ბატონი გურამ შარაძე, სადაც მიმდინარეობდა გამოფენა. გამოფენილი იყო რაფაელ ოლბინსკის პლაკატები. გაურკვეველი მიზეზების გამო ბატონმა გურამმა ჩამოხა პლაკატები. ეს ნახატები ამოღებულია და როგორც ნივთმტკიცება ინახება.

სამხატვრო აკადემიის რექტორის, ბატონ ვაგ ბულაძის განმარტებით, თითო ნახატის ღირებულება 400 ამერიკული დოლარია. აქედან გამომდინარე, საერთო ღირებულება განადგურებული ნახატებისა შეადგენს 2400 ამერიკულ დოლარს, მაგრამ დამატებით კიდევ ღვინდება და საბოლოოდ გაირკვევა, თუ რა ზარალი მიაღება სამხატვრო აკადემიის მეხატრონეს.

როდესაც ბატონი გურამი ანადგურებდა ზეგოთ ნახსენებ რადაც პლაკატებს, მომსახურე პერსონალმა მისცა სიტყვიერი შენიშვნა, რომ თავი დაენებებინა აღნიშნული ძალადობისათვის, მაგრამ მან კვლავ გააგრძელა პლაკატების განადგურება. ადგილზე მივიდა ქალაქ თბილისის საპატრულო პოლიცია და ქალაქ თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის პოლიციის თანამშრომლები. მოხდა შემთხვევის ადგილის დათვალიერება. ბატონმა გურამმა მოგვცა განმარტება, დადასტურა, რომ განადგურა რადაც პლაკატები და აღნიშნა თავის ახსნა-განმარტებაში, რომ შეკლებიდა გარდა დადასტურდა განადგურებული პლაკატებით მიყენებულ ზარალს.

მოსამართლე ზაურ მეტონიანი: - აქვს თუ არა შეკითხვები გურამ შარაძის ადვოკატს? **ადვოკატი ბაქრაძე ბაბაიძე:** - მაქვს შეკითხვები. თქვენ ბრძანებთ, რომ გამოძახებული იქნა შესაბამისი სამსახურის თანამშრომლები, რომლებიც მივიდნენ ადგილზე. ვის მიერ იქნა გამოძახებული? **პოლიციელი:** - ანა ქავთარაძის მიერ, ეს არის თანამშრომელი, რომელიც მუშაობს საქართველოს სასამართლოში.

ადვოკატი: - ანა, რა იცის გურამ შარაძემ განაცხადა, რომ ის დეტალურ განმარტებას მისცემს ბატონ მოსამართლეს. **ადვოკატი:** - სულგრძელად მაბაძეთ. ხომ არა გავქეთ რაიმე ოპერატიული მოხატვები იმის შესახებ, რომ გურამ შარაძე 2004 წლის 25 ნოემბერს ადგილის კიდევ ნახარები სასამართლოებს ნებისმიერი დარღვევისა თუ დანაშაულის გამო? **პოლიციელი:** - ასეთი ინფორმაცია პირადად ჩვენ არ გავგანხიანა.

ადვოკატი: - ანა, რა იცის გურამ შარაძემ, სად მისცემს განმარტებას. სად ნახეთ თქვენ პირველად გურამ შარაძე ასწრებთ? (მიმართავს სტენოგრაფისტს). **პოლიციელი:** - პოლიციის შენობაში. **ადვოკატი:** - რა იცის პოლიციის შენობაში წარდგენილმა გურამ შარაძემ, რომ ის სასამართლოში განმარტების მისაცემად განმწესდება 7 საათზე თუ ღამის 8 საათზე?

პოლიციელი: - მას განემარტა თავიდანვე, რომ ბატონი გურამი წარდგებოდა სასამართლოში. ჩვენ მოვალენი ვიყავით, რომ მისთვის აგვეხსნა, რასაც ბატონი გურამი თვითონ დაასაბუთებს... ჩვენ გვქონდა მასთან...

ადვოკატი: - ეს არ მიკითხავს! გურამ შარაძის რაიმე მოქმედება ხომ არ გინახავს? **პოლიციელი:** - რომ გვენახა, აღკვეთავდით ფაქტს. **ადვოკატი:** - არ მაინტერესებს. პირადად გამოძახებულმა ჩავუფხა გურამ შარაძის რა მოქმედება ნახეთ? **პოლიციელი:** - მისი მოქმედება დამთავრებული იყო.

ადვოკატი: - არ მაინტერესებს. ვისი? თქვენ არ იცით, რა იყო. არც დაწვება იცით და არც დამთავრება. ნახეთ თუ არა მისი მოქმედება? არა. კარგით. შენებებთ არ მინდა... ერთგვარი ბიბლიოთეკა, მაბატით ახლა მე, არ ვიცი, სად არის, ბიბლიოთეკა და სამხატვრო აკადემია ერთ შენობაშია? **პოლიციელი:** - არა.

ადვოკატი: - გმადლობთ. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმში დაფიქსირებულია: შევადგინეთ ოქმი ამიტომ, ამიტომ, ამიტომ, ამ დროსა და ამ საათზე. ხელი მოაწერა ამა და ამა. არ მოაწერა გურამ შარაძემ. გაკეთებულია მხოლოდ თქვენი შენიშვნა. ხომ არ დანიტერესებულხართ, რატომ არ აწერდა შარაძე ამ ოქმს ხელს? რა განაცხადა შარაძემ? **პოლიციელი:** - ბატონმა გურამ შარაძემ განაცხადა, რომ ის დეტალურ განმარტებას მისცემს ბატონ მოსამართლეს.

ადვოკატი: - არა, კარგით. ახლავ. ბატონო მერაბ, ჯერ ერთი, მე მოქალაქეობრივად უდიდეს სოლოდარობას გიცხადებ, როგორც კეთილსინდისიერ პოლიციელს, ნამდვილ ჩემს მეგობარს, რომელიც შარაძის მოსამართლეს სკოლა გაქვთ გამოვლილი, უბრალოდ, მე აქ ვდგევარ, თქვენი ოპონენტი ვარ და ცოტა უნდა შეგანჯღვროთ. ესლა მანდ არ დგას ჟღენტი, თორემ მას ვკითხავდი. რადგან თქვენ უფლებამოსილი ხართ, უწყობის სახელით მიმართავს აქვრს ხელს და ამბობს, მიგვანიაო ე. ი. სისტემის მაინია, რომ სხვა ალტერნატიული ზომების გამოყენება არასაკმარისია დამრღვევი შარაძის მიმართო. რას გულისხმობთ სხვა ალტერნატიული ზომების გამოყენებაში? ეს დამ-

ბა. იქ ქალაქ თბილისის საპატრულო პოლიცია ჩვენზე ადრე მივიდა. და არამც...

ადვოკატი: - საპატრულო პოლიცია, რომელიც გუშინ 17 წლის ბავშვი გამოასალმა სიცოცხლე? ჩაცხრილა! **პოლიციელი:** - არ ვიცი, სად რა ჩაიდინეს, მაგრამ მე მოგახსენებთ კონკრეტულ ფაქტს. **ადვოკატი:** - კარგით, გმადლობთ. ნაცვალში ვინ არის პოლიციაში? **პოლიციელი:** - არის ქალაქ თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის საგამოძიებო სამსახურის უფროსი.

ადვოკატი: - თქვენ გენბავთ, თქვით, რომ გურამ შარაძის განმარტა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 166-ე მუხლით მინიჭებული უფლება-მოვალეობები? **პოლიციელი:** - კი. **ადვოკატი:** - რატომ არ მოგიწერათ ხელი ამ უფლება-მოვალეობებზე? **პოლიციელი:** - მან სიტყვიერად განმარტა, თუ რატომ მოხდა და რატომ ჩაიდინა...

ადვოკატი: - არ გკითხვებით, რატომ მოხდა. ეგ უკვე ვთქვით. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში უკვე წარდგენილი გყავთ და ვერ არის მთლად სასიამოვნო სიტუაციაში, თქვენ სიმშვიდის მოგვრის მიზნით უმარტავთ მის უფლებებს და შარაძე არ აწერს ხელს? რას ნიშნავს ეს. ლოგიკურია? არ მოაწერა ხელი იმ უფლებებს, რომელსაც კანონი ანიჭებს მას და რომლითაც მან უნდა დაიცვას თავი. რამდენად ლოგიკურია თქვენი დასკვნა. მოდი, სხვა მიზეზი გამოგნახოთ, რაა? **პოლიციელი:** - ბატონი გურამი აქ ბრძანდება. სჯობია მას პირადად დაუსვით ეს შეკითხვა.

ადვოკატი: - შარაძის თუ ჰგონია, რომ დავინდობ, ცდენა! ეგ უკვე ჩემი საქმეა. შევეკითხები. - კარგით, ჩემო ძვირფასო. თქვენ ვისზე ბრძანდებით, რომ ეს ფაქტი შემბატონდეს? **პოლიციელი:** - ანა ქავთარაძემ, რომელიც არის თანამშრომელი. შემოვიდა შეტყობინება მთაწმინდა-კრწანისის შინაგან საქმეთა სამმართველოში, რომ მოხდა ასეთი ფაქტი.

ადვოკატი: - კი ბატონო, გმადლობთ. ბატონო მოსამართლევ, სულგრძელად მომიტყევეთ, დანორილი არ არის მასალაში, ესეც ძალიან დიდი დარღვევაა. ყოველ შემთხვევაში, კანონი მოითხოვს ამას და არ არის გაკეთებული, მაგრამ რიგითობით შევქმევე ფურცელი არის მანდ? **მოსამართლე:** - ახლავ მოგცხენ.

მოსამართლეს. **ადვოკატი:** - რა არის სხვა ალტერნატიული ღონისძიება? - გვეითებით, როგორც მომკვლევს. **პოლიციელი:** - რომ მის მიმართ არ აღძრულიყო სისხლის სამართლის საქმე.

ადვოკატი: - არა, არა, ეს არ არის ალტერნატიული, ჩემო სინატილო. რომ არ ვაგრცხვლებულიყო კი არა, რომ უნდა ვაგრცხვლებულიყო ალტერნატიული ღონისძიება. ეს არ არის საქმის მიმართ და ამიტომ პასუხისმგებლობის ტვირთი სასამართლოს მხრებზე გადავაქვთ. დამატებით მოითხოვთ სასამართლოსგან, 15 დღით ალუქვეთ თავისუფლება მოუხელთებულ წვრილმან ხელიდან. რას ნიშნავს ეს? თუ გიყვარდ, გამაგვიბოძე! **პოლიციელი:** (ღუმლი). **ადვოკატი:** - Я ЖДУ ОТВЕТА ОТ ВАС, ДОРОГОЙ! ვალდებული ხართ, მიპასუხოთ ამაზე. თქვენ წარუდგინეთ ეს დოკუმენტი ბატონ მოსამართლეს, თქვენივე საკმარისი არ არის ის ალტერნატიული სასჯელები, რასაც კანონი ავრცხვლებს ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევის მიმართ და ამიტომ დამატებით ითხოვთ კიდევ დამრღვევის მიმართ 15 დღით თავისუფლების აღკვეთას.

პოლიციელი: - ვინაიდან აღმართული იყო ფაქტი, ხელმძღვანელობამ ჩათვალა, რომ... **ადვოკატი:** - კარგით. თუ გიყვარდ, ვინ ბულაძე, ქოიავა რომ შეცვლა და აკადემია ედემის ბაღად აქცია, საიდან იქნა გამოძახებული დაკითხვის ობიექტად? **პოლიციელი:** - ანა ქავთარაძე მას დაუკავშირა მობილურ რი ტელეფონით და როდესაც ოპერატიული ჯგუფი მოვიდა, ბატონი ვინ ბულაძე უკვე იმყოფებოდა შემთხვევის ადგილზე. **ადვოკატი:** - ბატონო მერაბ, ვისი საკუთრებაა ეს პლაკატი? **პოლიციელი:** - ბატონი ვინ ბულაძის წარმოდგენით, აღნიშნული პლაკატი ეკუთვნის სამხატვრო აკადემიას, მისი განმარტებით. მე კონკრეტულად ახლა ვერ დავაკონკრეტებ.

ადვოკატი: - ე. ი. რაიმე ტიტული უნდა ჰქონდეს ჩვენ არ გავიწყვს. **პოლიციელი:** - არავითარი. ამ ეტაპზე არა. ბატონმა ვინ ბულაძემ, რომ აღნიშნული ერთი

პლაკატის ღირებულება წარმოადგენს 400 ამერიკულ დოლარს.

ადვოკატი: - Ладно. ეს პლაკატგამოფენა გააკეთეს ამერიკისა და პოლონეთის საელჩოებმა, არა? ასეა დოკუმენტებში აღნიშნული. **პოლიციელი:** - რამდენადც ცნობილია. Я против вас ничего не имею. ანა ქავთარაძეა ეს, არა? **ბაქრაძე შარაძე:** - ქვათაძე. **ადვოკატი:** - ქვათაძე, ეროვნული ბიბლიოთეკის ქართველოლოგიის ცენტრის უფროსია და არის სარკაზმი და მასხრად ადგება ჩემი ყოფის?! შემთხვევის ადგილის დათვალიერებას გურამ შარაძე დაესწრო თუ არა? **პოლიციელი:** - ბატონი გურამ შარაძე შემთხვევის ადგილის დათვალიერებას არ დასწრებია.

ადვოკატი: - რატომ? **პოლიციელი:** - როცა ჩვენ მივედით, იქ არ იმყოფებოდა. რომ დავგვედროდა, სისხლის სამართლის სამართალს კიდევ ქსით მოვალე იყო, გამოძიებულ შემთხვევის ადგილის დათვალიერების დროს შეეცანა, მაგრამ ვინაიდან ბატონი გურამ შარაძე არ ბრძანდებოდა იქ, ყველაფერი მოხდა კანონის დაცვით. **ადვოკატი:** - არ გვდავებთ. ესწრებოდა თუ არა? ვირს კუდი ვეწვის. ამ პოზიციიდან ნუ გამოვლიხარ.

პოლიციელი: - არა. უკვე გასული იყო თავის სამუშაო ოთახში. **ადვოკატი:** - ბატონო მერაბ, როცა ჩამთავრდა ყველაფერი, როცა თქვენ მიბრძანდით, შემთხვევის ადგილი დაათვალიერეთ, შედგა შესაბამისი სამართალს დოკუმენტები. გურამ შარაძე არ იმყოფებოდა ადგილზე, თავის სამუშაო ოთახში მუშაობდა. თავის სამუშაო ოთახიდან იქნა წარდგენილი პოლიციაში? **პოლიციელი:** - კი. **ადვოკატი:** - წარდგენილი იქნა თუ თვითონ მოვიდა? **პოლიციელი:** - თანამშრომლებთან ერთად მოვიდა ბატონი გურამი, მე პირადად არ ვყოფილვარ.

ადვოკატი: - რომელ თანამშრომლებთან? **პოლიციელი:** - შევეკითხეთ ბატონ გურამს, რომელ თანამშრომლებთან. მე პირადად ბატონ გურამისთან არ ვყოფილვარ. ამაზე კონკრეტულ პასუხს უკვე ვეღარ გავცემთ. ჩემი სამსახურის თანამშრომლებთან. **ადვოკატი:** - მოვიდა თუ წარმოდგენილი იქნა? **პოლიციელი:** - პოლიციის თანამშრომლებთან ერთად წარმოდგენილი იქნა.

ადვოკატი: - გმადლობთ. გმადლობთ. აი, ეს მინდოდა. რატომ მეგაჭრებთ. ხელი მტკიავ... რა უხედურებაა მიწველი ქალი წითელ ფერებში?! კარგით!.. ცნობისათვის, მე, პირადად, მიუხედავად ჩემი ემოციური გადატვირთულობისა, ამ ფაქტთან დაკავშირებით, რაიმე საბოლოო დარღვევებში თქვენ არ გედავებთ. ჩემო ბატონო მერაბ, ერთ რამეზე ვამტკიცებ პასუხს: - 15 დღით თავისუფლების აღკვეთის მოთხოვნა რამ განაპირობა - ჩადენილი ქმედების სიმძიმე, გურამ შარაძის უპროფიციენტო პიროვნულობამ თუ იმან, რომ გურამ შარაძემ ამ 15 დღეში არ ჩაიდინოს დანაშაული?! **პოლიციელი:** - მოსამართლე გადაწყვეტს.

ბაქრაძე შარაძე: - ბატონო მერაბ, როცა ჩამთავრდა ყველაფერი, როცა თქვენ მიბრძანდით, შემთხვევის ადგილი დაათვალიერეთ, შედგა შესაბამისი სამართალს დოკუმენტები. გურამ შარაძე არ იმყოფებოდა ადგილზე, თავის სამუშაო ოთახში მუშაობდა. თავის სამუშაო ოთახიდან იქნა წარდგენილი პოლიციაში? **პოლიციელი:** - კი. **ადვოკატი:** - წარდგენილი იქნა თუ თვითონ მოვიდა? **პოლიციელი:** - თანამშრომლებთან ერთად მოვიდა ბატონი გურამი, მე პირადად არ ვყოფილვარ.

ადვოკატი: - რომელ თანამშრომლებთან? **პოლიციელი:** - შევეკითხეთ ბატონ გურამს, რომელ თანამშრომლებთან. მე პირადად ბატონ გურამისთან არ ვყოფილვარ. ამაზე კონკრეტულ პასუხს უკვე ვეღარ გავცემთ. ჩემი სამსახურის თანამშრომლებთან. **ადვოკატი:** - მოვიდა თუ წარმოდგენილი იქნა? **პოლიციელი:** - პოლიციის თანამშრომლებთან ერთად წარმოდგენილი იქნა.

ადვოკატი: - გმადლობთ. გმადლობთ. აი, ეს მინდოდა. რატომ მეგაჭრებთ. ხელი მტკიავ... რა უხედურებაა მიწველი ქალი წითელ ფერებში?! კარგით!.. ცნობისათვის, მე, პირადად, მიუხედავად ჩემი ემოციური გადატვირთულობისა, ამ ფაქტთან დაკავშირებით, რაიმე საბოლოო დარღვევებში თქვენ არ გედავებთ. ჩემო ბატონო მერაბ, ერთ რამეზე ვამტკიცებ პასუხს: - 15 დღით თავისუფლების აღკვეთის მოთხოვნა რამ განაპირობა - ჩადენილი ქმედების სიმძიმე, გურამ შარაძის უპროფიციენტო პიროვნულობამ თუ იმან, რომ გურამ შარაძემ ამ 15 დღეში არ ჩაიდინოს დანაშაული?! **პოლიციელი:** - მოსამართლე გადაწყვეტს.

ბაქრაძე შარაძე: - ბატონო მერაბ, როცა ჩამთავრდა ყველაფერი, როცა თქვენ მიბრძანდით, შემთხვევის ადგილი დაათვალიერეთ, შედგა შესაბამისი სამართალს დოკუმენტები. გურამ შარაძე არ იმყოფებოდა ადგილზე, თავის სამუშაო ოთახში მუშაობდა. თავის სამუშაო ოთახიდან იქნა წარდგენილი პოლიციაში? **პოლიციელი:** - კი. **ადვოკატი:** - წარდგენილი იქნა თუ თვითონ მოვიდა? **პოლიციელი:** - თანამშრომლებთან ერთად მოვიდა ბატონი გურამი, მე პირადად არ ვყოფილვარ.

ადვოკატი: - რომელ თანამშრომლებთან? **პოლიციელი:** - შევეკითხეთ ბატონ გურამს, რომელ თანამშრომლებთან. მე პირადად ბატონ გურამისთან არ ვყოფილვარ. ამაზე კონკრეტულ პასუხს უკვე ვეღარ გავცემთ. ჩემი სამსახურის თანამშრომლებთან. **ადვოკატი:** - მოვიდა თუ წარმოდგენილი იქნა? **პოლიციელი:** - პოლიციის თანამშრომლებთან ერთად წარმოდგენილი იქნა.

ბაქრაძე შარაძე: - ბატონო მერაბ, როცა ჩამთავრდა ყველაფერი, როცა თქვენ მიბრძანდით, შემთხვევის ადგილი დაათვალიერეთ, შედგა შესაბამისი სამართალს დოკუმენტები. გურამ შარაძე არ იმყოფებოდა ადგილზე, თავის სამუშაო ოთახში მუშაობდა. თავის სამუშაო ოთახიდან იქნა წარდგენილი პოლიციაში? **პოლიციელი:** - კი. **ადვოკატი:** - წარდგენილი იქნა თუ თვითონ მოვიდა? **პოლიციელი:** - თანამშრომლებთან ერთად მოვიდა ბატონი გურამი, მე პირადად არ ვყოფილვარ.

ის, რაც ისტორიას დაუბაღუნს, ანუ

საქართველოს უდიდესი ალმოქატი და ბრწყინვალე ორატორი გულიკო ბაბანიძე მშობილდა: მან ათავითვე უწყის, რომ გურამ შარაძის ატაკირებული ატაკინების ჩასახსომად ნებისმიერი კოლაქსი და კანონმდებელი უქარსა.

დასახსომი 20-17 გვირგვინი

ადვოკატი: - მოთხოვნა რამ განაპირობა? მოსამართლე რასაც გადაწყვეტს, გავუსაჩივრებ.

პოლიციელი: - მაგი ჰკითხეთ, ვინც ეგ მოაწოდებ...

ადვოკატი: - კარგი. ეს უკვე პასუხია. ვმადლობთ. მე მეტი შეკითხვები არ მექნება.

მოსამართლე: - ბატონ გურამს ვკითხვით, ხომ აქვს შეკითხვები?

ბურბან შარაძე: - მე მაქვს შეკითხვები. დიახ. ბატონო გურამ, თქვენ ბრძანებთ, რომ ბატონი გურამი მიბრძანდა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში და იქ ჩაიღვინა ეს ქმედებები. მე გვკითხვით, გურამ შარაძე რისთვის მივიდა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში? თქვენ ეგ არ გითქვამთ.

პოლიციელი: - თქვენი განმარტებით, სამუშაოდ მიხვედით.

ბურბან შარაძე: - ვმადლობთ, მეორე შეკითხვა: თქვენ ბრძანებთ, ჩვენი პოლიციის წარმომადგენლები ბატონ გურამთან სამუშაოდ მოახსენებდნენ. ეს მოსამართლისა და ჟურნალისტთა კორპუსის წინაშე განაცხადეთ. გვკითხვით, რომელი სამუშაოდ მოახსენებდათ? თქვენმა წარმომადგენლებმა მე წამომიყვანეს ჩანაწერის სახელობის მუზეუმიდან?

პოლიციელი: - მე განვმარტებ, როცა ბატონი გურამი მოიყვანეს, მე იქ არ ვყოფილვარ. მე ვიწყობდი შემთხვევის ადგილზე, სადაც ხდებოდა შემთხვევის დათვალიერება, ყველა პროცესუალური ნორმების დაცვით.

ბურბან შარაძე: - თქვენი განმარტება არის უზუსტოდ და ამიტომ გვკითხვით: თქვენ უნდა აღიაროთ, რომ არ ბრძანდებოდით იქ და არ იცით. აი, ეს უნდა დადასტურდეს. შეკითხვა არა მაქვს.

ბულიკო ბაბანიძე: - გურამთან მაქვს შეკითხვები და შეიძლება შევეკითხო?

მოსამართლე: - ვერ გურამის განმარტება მოვისმინეთ და მეორე შეკითხვით.

გურამ შარაძის განმარტება სასამართლო პროცესზე:

- ბატონო მოსამართლე, დღევანდელ დღეს, 25 ნოემბერს 2004 წლის, ჩვეულებრივ, ჩემი სამუშაოდ დღე იწყება ან გრძელდება ბიბლიოთეკაში ან არქივში მისვლით. დღევანდელ დღეს მე შევინა და განახლავოლი, გამგებლები მუშაობენ ეროვნულ ბიბლიოთეკის ქართველოლოგიის განყოფილებაში, სადაც გამოწერილი მქონდა შევიცარიელი მოგზაურის იუგურ დე მონტერეს წიგნი (გამოწერილი, კიდევ ერთხელ თუ შეიძლება? - ეკითხება მოსამართლე). ფედერაციო იუგურ დე მონტერეს წიგნი. ეს არის გამოცემული შევიცარიაში 1940-იან წლებში და ასევე მქონდა გამოწერილი დიდი რუსი ხელოვნებათმცოდნის, ქართული კულტურის დიდი მოამბის

აკადემიკოს კონდაკოვის წიგნი, გამოცემული პეტერბურგში 1890-იან წლებში. მე დიდი ხანია ვმუშაობ შრომაზე - ექვთიმე თაყაიშვილსა და აკაკი წერეთელზე, ჩემი ილია ჭავჭავაძის ორტომიანი მსგავსი წიგნი... ეტყობა, ბევრმა არ იცის, რომ ეროვნული ბიბლიოთეკა სამი კორპუსისგან შედგება. მე მივედი მხოლოდ და მხოლოდ ქართველოლოგიის განყოფილებაში. ეს გამოვყენებ რომ სხვა კორპუსში ყოფილიყო, მას ვერ ვნახავდი და არც აღვშფოთდებოდი. ჩემი უფლებები, როგორც მოქალაქის, შევალ ან არ შევალ სამხატვრო გალერეაში. ჩემი უფლებები-მოვალეობა, მივიღებ ან არ მივიღებ პორნოგრაფიულ თუ არაპორნოგრაფიულ ხელოვნებას! ეს ჩემი, როგორც მოქალაქის, გემოვნებაა, მაგრამ მე იქ ვასართობად, ჩემი ხელოვნების სიყვარულის თუ გემოვნების დასაკმაყოფილებლად არ მივსულვარ. მე მივედი ბიბლიოთეკაში. ბიბლიოთეკა ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს წიგნთსაცავს და არა სამხატვრო გალერეას. თან მე მივედი ქართველოლოგიის განყოფილებაში, რომელსაც დიდი ქალბატონი, წმინდანი, ჩვენი თამარ მაჭავარიანი ხელმძღვანელობდა ათეული წლების მანძილზე და რომელსაც დღეს ქალბატონი ქვათაძე წარმოადგენს. თქვენ თუ იქ ბრძანდებოდით ვინმე, შეურაცხყოფით არ ვამბობ ამას, თუ ბრძანდებოდით, დამიდასტურებთ, რომ ვერ შეხვალ ქართველოლოგიის განყოფილებაში, თუ არ ვაიარე ე.წ. გრძელი დარბაზი, რომელიც მინით არის გადახურული. ეს არის ულამაზესი და უბრალოდ დასაწყობებული მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. თქვენ დასაწყობებული მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი არის უზუსტოდ და ამიტომ გვკითხვით: თქვენ უნდა აღიაროთ, რომ არ ბრძანდებოდით იქ და არ იცით. აი, ეს უნდა დადასტურდეს. შეკითხვა არა მაქვს.

მას დაგუბრუნდეთ.

ბურბან შარაძე: - ფაქტებზე საუბარი, ბატონო მოსამართლე. აი, ასეთი შეიღობა გამზარდელი, რომელიც აკაცის და ილიას - ჩვენი ეროვნული სიამაყევის ისეთ რაღაცებს აბრუნებს, რომელსაც მე აქ, უბრალოდ, ვერ ვაგვიმოგვრებ, ციტირებ ვერ მოვხატავ და საფლავში ვერ ვადავებარებ... და მან, სამხატვრო აკადემიის რექტორმა რეპროდუქციები 400 დოლარად შეაფასა და მე ვილაკის პორნოგრაფიულ სურათზე მაკისრებს 3000 დოლარამდე ფინანსურ ჯარიმას!

ბურბან შარაძე: - თქვენ სწორი ბრძანდებით, ავცილეთ საქმეს. მე მოვიტოვე ქალბატონი ყანასაგან... ეს ქალბატონი თამარ მაჭავარიანის გზის გამგებლები! ქალბატონი თამარ მაჭავარიანი, ქრისტიანი სარაჯიველი, თინა ნაკაშიძე - მეოცე საუკუნის ეს სამი ქალბატონი არის მეოცე საუკუნის ივანე ჯავახიშვილი, კორნელი კეკელიძე, აკაკი შანიძე. ისინი დღე და დამე შრომაში უჩუბრად ატარებდნენ და ისე უვლიდნენ და გადაცემდნენ მომავალ თაობას ქართული წიგნის ფასს, უზარმაზარ მემკვიდრეობას, როგორც კი ბარლამენტი შევედი, ეროვნული ბიბლიოთეკა კულტურის სამინისტროს გამოვყავნი, გადავიყვანეთ პარლამენტის შემადგენლობაში, ისევე, როგორც კონგრესის ბიბლიოთეკა ვამხატვრონ. ეროვნული ბიბლიოთეკის, როგორც არც ვათობა ჰქონდა, არც სინათლე და წყალი, დღეს ვათობაც აქვს, წყალიც და სინათლეც და თანამშრომლებს ხელფასებიც ვაუზარდეს. მე იქ არ დაგუბრუნდვარ, თორემ ვაგვიზარდ და დაგვიბრუნებ!

ბურბან შარაძე: - თქვენ მოსამართლე, მე ქართველოლოგიის კაბინეტი ვიქნებ, ვიღებ თამარის მემკვიდრეობას, ვიღებ თაყაიშვილის მიერ გადაცემულ საგანძურს და ვილაკა პოლონელმა ავადმყოფმა ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორის დირექტორის შელეფსობით თავზე ჩამომიკიდოს პორნოგრაფიული სურათი?!. მე თქვენ გვკითხვით, როგორც მოქალაქე, არის თუ არა ეს უფლებების შელახვა?! ჩემი სამუშაო პირობების დარღვევა, ჩემი ღირსების შელახვა! ვერც

სერგოშვილია ეჭვი, ბატონო მოსამართლე, რომ ის პორნოგრაფიული, ავადმყოფური განმეფება არის ინსპირირებული მისი დირექტორის ავადმყოფური ორიენტაციისა და ავადმყოფური მონაცემების გამო.

სამუშაოდ, ეს პოლიციის წარმომადგენელი, რომელიც დღეს მთელი დღე მეფერებოდა, თურმე, მატყუებდა. ეს ყოფილი ცივილი და გერაგი კაცი. ჩემი მად წამოვლია დოკუმენტი, სადაც 15 დღით დაპატიმრებას მიმიჩვენებ და მე მუშაობოდა, ბატონო გურამ, ვადავიდეთ სასამართლოში, იქ თქვენ ხუთ წუთში გაგიშვებენ სახლშიო. ვესმით? ეს ვინ ყოფილა?!

ეს გამოვყენებ-გაყიდვას იყო, არ ყოფილა ორიგინალი. ჩვეულებრივ ქალაქზე დაბეჭდილი პლაკატი იყო. შეიძლება ვა ბულაძე, აკადემიის რექტორი,

ლსაზრისით... ქალაქის მერი ზინბერაშვილი ამბობს, რომ საქართველოს დედაქალაქის სიწმინდე, ქართლის დედა, ქართლის დედა კი არ არის, ხელში ხმალი მტრის საწინააღმდეგოდ და თან სიყვარულისთვის კი არ უჭირავს, ეს არის ქრისტიანული, რომელსაც ერთ ხელში მამაკაცის უჭირავს, მეორეში საკუთარი... ასეთი ცინიზმად მე დიდს, ბატონებო! ამის მეგობარი და თავისუფლებების ინსტიტუტის აღზრდილია ჩვენი ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორი გვერნიანი, რომელმაც დაწერა, ბატონო მოსამართლე, რომ მართლად მართლად უფლებები არის განმარტებული და მისი ტრადიციები არის განმარტებული.

თქვენ სწორი ბრძანდებით, ავცილეთ საქმეს. მე მოვიტოვე ქალბატონი ყანასაგან... ეს ქალბატონი თამარ მაჭავარიანის გზის გამგებლები! ქალბატონი თამარ მაჭავარიანი, ქრისტიანი სარაჯიველი, თინა ნაკაშიძე - მეოცე საუკუნის ეს სამი ქალბატონი არის მეოცე საუკუნის ივანე ჯავახიშვილი, კორნელი კეკელიძე, აკაკი შანიძე. ისინი დღე და დამე შრომაში უჩუბრად ატარებდნენ და ისე უვლიდნენ და გადაცემდნენ მომავალ თაობას ქართული წიგნის ფასს, უზარმაზარ მემკვიდრეობას, როგორც კი ბარლამენტი შევედი, ეროვნული ბიბლიოთეკა კულტურის სამინისტროს გამოვყავნი, გადავიყვანეთ პარლამენტის შემადგენლობაში, ისევე, როგორც კონგრესის ბიბლიოთეკა ვამხატვრონ. ეროვნული ბიბლიოთეკის, როგორც არც ვათობა ჰქონდა, არც სინათლე და წყალი, დღეს ვათობაც აქვს, წყალიც და სინათლეც და თანამშრომლებს ხელფასებიც ვაუზარდეს. მე იქ არ დაგუბრუნდვარ, თორემ ვაგვიზარდ და დაგვიბრუნებ!

როგორ ფიქრობთ, ბატონო მოსამართლე, მე ქართველოლოგიის კაბინეტი ვიქნებ, ვიღებ თამარის მემკვიდრეობას, ვიღებ თაყაიშვილის მიერ გადაცემულ საგანძურს და ვილაკა პოლონელმა ავადმყოფმა ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორის დირექტორის შელეფსობით თავზე ჩამომიკიდოს პორნოგრაფიული სურათი?!. მე თქვენ გვკითხვით, როგორც მოქალაქე, არის თუ არა ეს უფლებების შელახვა?! ჩემი სამუშაო პირობების დარღვევა, ჩემი ღირსების შელახვა! ვერც

ვიღებ თამარ მაჭავარიანის გზის გამგებლები! ქალბატონი თამარ მაჭავარიანი, ქრისტიანი სარაჯიველი, თინა ნაკაშიძე - მეოცე საუკუნის ეს სამი ქალბატონი არის მეოცე საუკუნის ივანე ჯავახიშვილი, კორნელი კეკელიძე, აკაკი შანიძე. ისინი დღე და დამე შრომაში უჩუბრად ატარებდნენ და ისე უვლიდნენ და გადაცემდნენ მომავალ თაობას ქართული წიგნის ფასს, უზარმაზარ მემკვიდრეობას, როგორც კი ბარლამენტი შევედი, ეროვნული ბიბლიოთეკა კულტურის სამინისტროს გამოვყავნი, გადავიყვანეთ პარლამენტის შემადგენლობაში, ისევე, როგორც კონგრესის ბიბლიოთეკა ვამხატვრონ. ეროვნული ბიბლიოთეკის, როგორც არც ვათობა ჰქონდა, არც სინათლე და წყალი, დღეს ვათობაც აქვს, წყალიც და სინათლეც და თანამშრომლებს ხელფასებიც ვაუზარდეს. მე იქ არ დაგუბრუნდვარ, თორემ ვაგვიზარდ და დაგვიბრუნებ!

მოსამართლე: - მთავარ თე-

კი დაგისახელებთ, ისეთი სამარცხვინო რამ იყო! ზოგიერთებმა თქვეს, რომ შიშველი ქალის დახატვა დიდი ხელოვნებაა. თითქოს მე არც ანტიკური ხელოვნება ვიცი, არც რომაული ხელოვნება ვიცი, არც ბიზანტიური, არც იტალიური აღორძინება, არც ტიციანი გამგონი, არც ლეონარდო და ჯოკონდა მე მინახავს ლუვრში! მსოფლიო ყველა მუზეუმში ვყოფილვარ, თან ერთხელ კი არა! - ბრიტანეთის მუზეუმში, ლუვრი, მეტროპოლიტენის, ვაშინგტონის გალერეა, ბეიკინი... მოსკოვზე, პეტერბურგზე და ერიტრეაზე არ არის ლაპარაკი. მთელი ცხოვრება იქა მაქვს გატარებული.

მის ვამბობდი, რომ ჩვენ ამათი ფული მოგვეცო, მეუბნებოდა უხანა ქვათაძე და ეს რომ ჩამოვიღოთ, მე იმ ფულს ჩვენ ალარ მოგვეცემო. ე.ი. მიღის გახსნა უნდა იყოს. თანამდებობის მამარტული ვაჭარობა თამარ მაჭავარიანის საგარეოში, ქართველოლოგიის დარბაზში, რომ ვინ რამდენი ფული ვაკეთოს. ვესმით, კაცო! თანაც უტიფრად მიცხადებენ, თურმე, ამერიკული დოლარების გამო, ისინი იძულებული არიან, ეს სიბინძურეები ჩამოვიღოთ.

ჩვენი ეროვნული ბიბლიოთეკა საკუთარი ჯიბის ვამდებდები წყაროა, ბატონო მოსამართლე?! რაღაცნაირი იქ ვერ ვიმუშავებდი, პროტესტის ნიშნად დახეული ფურცლები დავტოვე, გამოვიხატე ბიბლიოთეკის დაცვა და ბიბლიოთეკის თანხლებით გადავიტანე ჩანაწერები მუზეუმში და იქ ვავაგრა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში წამართვეს, ბატონო მოსამართლე, და იძულებული ვაგვხდი, მუშაობა ჩანაწერის მუზეუმში ვამეგრებდებინა. შშმად ვმუშაობდი, დამადგენ თავზე და ძალიან თავაზიანად წამიყვანეს. რათ მინდა თავაზიანი მოპყრობა, თუ ზურგში მახვილს ჩამეკეცივ? მე მიჩვენებია, წმინდანი მხარობი, წმინდანი ჩამარტყანი შუბი, ვიდრე უჩინოდ მომიპყრონ. ასე იმით მომიტყენეს, რომ არ დავნახათ, როგორ დამამარტებდნენ.

როგორც მოსამართლეს და ქართულ ადამიანს, ვკითხვებით, ბატონო მოსამართლე, ამდენი უბედურება შეიძლება? - ეროვნული ბიბლიოთეკაში, ქალაქში, მერიაში, უნივერსიტეტში, აკადემიაში... ამიტომ ჩემი დღევანდელი მოქმედება იყო დიდი მორალური-ფსიქოლოგიური სტრესი. ასეთი პროტესტის ვარდა, სხვა გზა ვერ ვხედავ. სხვაგვარად ვერ მივიპყრობდი ხელისუფლების, მსოფლიოს ყურადღებას, თუ რა ხდება ეროვნულ ბიბლიოთეკაში. ეროვნული ბიბლიოთეკა პარლამენტის საკუთრებაა, გამომრჩანდეს ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე და, როგორც იტალიისა და პარლამენტის აუქციონარზე, თქვას: აქვს თუ არა იმის უფლება, რომ ეროვნული ბიბლიოთეკაში პორნოგრაფიული გამოფენის ხარჯზე ჩიბები გაისქელოს.

ადვოკატი ბულიკო ბაბანიძე: - ბატონო გურამ, თქვენი მონათხრობიდან ვარკვეული შეთავსებითლების ქვეშ აღმოჩნდა და შექმენდა გარკვეული აზრი, რამდენად დამიდასტურებთ, არ ვიცი, მაგრამ მე მაინც უნდა შეგვიკითხოთ - იმ აქტუალურ სიტუაციაში, როდესაც თქვენ სამუშაოდ შედგინდათ ბიბლიოთეკაში და ეს თქვენი პირველი შესვლა არ არის, მოხვდით თუ არა უზენაეს სიტუაციაში პორნოგრაფიული

ფენაო. ეს ის მილია, რომელმაც სოროსთან ერთად შარშან „გარდების რევოლუცია“ მოაწყო. მე რე განათლების კანონით შეურაცხყოფი ქართული სკოლა და „ფენისტისკოსანი“ და პაგოგრაფია... ახლა ეროვნული ბიბლიოთეკის კვლევები უნდა შეურაცხყოს-მეთქი, ვუბნახებ და მაშინ იყო, რომ ჩამოვვლიყ სურათები... ადვოკატი არ შემოუშვს. მე თვითონ გამოვიდი, დავუკავშირე ჩემს პრესცენტრს და ვაცნობე. ჩემგან ვაიგებს ეს. ჩემი არ გამოიტყობია. მთელი დღის განმავლობაში მიტრეკავდა „რუსთავი-2“, „იმედი“ და ვუბნახებოდი, ნეტა ამისთანა საზოგადოებაში ვიყო პარლამენტში, აკადემიაში, თურმე აქ 15-დღიანი პატიმრობაში მოვყავართ. გესმით! ასეთი ვერაგობა?! თორემ მე მაშინვე ვავაგრა პროტესტები ამას და მაშინვე დავაყენებდი მთელ მასმედიაში და მსოფლიოს ფეხზე, რომ ასეთ ტყუილებს და ზეწოლას ჰქონდა ადგილი.

მის ვამბობდი, რომ ჩვენ ამათი ფული მოგვეცო, მეუბნებოდა უხანა ქვათაძე და ეს რომ ჩამოვიღოთ, მე იმ ფულს ჩვენ ალარ მოგვეცემო. ე.ი. მიღის გახსნა უნდა იყოს. თანამდებობის მამარტული ვაჭარობა თამარ მაჭავარიანის საგარეოში, ქართველოლოგიის დარბაზში, რომ ვინ რამდენი ფული ვაკეთოს. ვესმით, კაცო! თანაც უტიფრად მიცხადებენ, თურმე, ამერიკული დოლარების გამო, ისინი იძულებული არიან, ეს სიბინძურეები ჩამოვიღოთ.

ჩვენი ეროვნული ბიბლიოთეკა საკუთარი ჯიბის ვამდებდები წყაროა, ბატონო მოსამართლე?! რაღაცნაირი იქ ვერ ვიმუშავებდი, პროტესტის ნიშნად დახეული ფურცლები დავტოვე, გამოვიხატე ბიბლიოთეკის დაცვა და ბიბლიოთეკის თანხლებით გადავიტანე ჩანაწერები მუზეუმში და იქ ვავაგრა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში წამართვეს, ბატონო მოსამართლე, და იძულებული ვაგვხდი, მუშაობა ჩანაწერის მუზეუმში ვამეგრებდებინა. შშმად ვმუშაობდი, დამადგენ თავზე და ძალიან თავაზიანად წამიყვანეს. რათ მინდა თავაზიანი მოპყრობა, თუ ზურგში მახვილს ჩამეკეცივ? მე მიჩვენებია, წმინდანი მხარობი, წმინდანი ჩამარტყანი შუბი, ვიდრე უჩინოდ მომიპყრონ. ასე იმით მომიტყენეს, რომ არ დავნახათ, როგორ დამამარტებდნენ.

როგორც მოსამართლეს და ქართულ ადამიანს, ვკითხვებით, ბატონო მოსამართლე, ამდენი უბედურება შეიძლება? - ეროვნული ბიბლიოთეკაში, ქალაქში, მერიაში, უნივერსიტეტში, აკადემიაში... ამიტომ ჩემი დღევანდელი მოქმედება იყო დიდი მორალური-ფსიქოლოგიური სტრესი. ასეთი პროტესტის ვარდა, სხვა გზა ვერ ვხედავ. სხვაგვარად ვერ მივიპყრობდი ხელისუფლების, მსოფლიოს ყურადღებას, თუ რა ხდება ეროვნულ ბიბლიოთეკაში. ეროვნული ბიბლიოთეკა პარლამენტის საკუთრებაა, გამომრჩანდეს ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე და, როგორც იტალიისა და პარლამენტის აუქციონარზე, თქვას: აქვს თუ არა იმის უფლება, რომ ეროვნული ბიბლიოთეკაში პორნოგრაფიული გამოფენის ხარჯზე ჩიბები გაისქელოს.

ადვოკატი ბულიკო ბაბანიძე: - ბატონო გურამ, თქვენი მონათხრობიდან ვარკვეული შეთავსებითლების ქვეშ აღმოჩნდა და შექმენდა გარკვეული აზრი, რამდენად დამიდასტურებთ, არ ვიცი, მაგრამ მე მაინც უნდა შეგვიკითხოთ - იმ აქტუალურ სიტუაციაში, როდესაც თქვენ სამუშაოდ შედგინდათ ბიბლიოთეკაში და ეს თქვენი პირველი შესვლა არ არის, მოხვდით თუ არა უზენაეს სიტუაციაში პორნოგრაფიული

ფენაო. ეს ის მილია, რომელმაც სოროსთან ერთად შარშან „გარდების რევოლუცია“ მოაწყო. მე რე განათლების კანონით შეურაცხყოფი ქართული სკოლა და „ფენისტისკოსანი“ და პაგოგრაფია... ახლა ეროვნული ბიბლიოთეკის კვლევები უნდა შეურაცხყოს-მეთქი, ვუბნახებ და მაშინ იყო, რომ ჩამოვვლიყ სურათები... ადვოკატი არ შემოუშვს. მე თვითონ გამოვიდი, დავუკავშირე ჩემს პრესცენტრს და ვაცნობე. ჩემგან ვაიგებს ეს. ჩემი არ გამოიტყობია. მთელი დღის განმავლობაში მიტრეკავდა „რუსთავი-2“, „იმედი“ და ვუბნახებოდი, ნეტა ამისთანა საზოგადოებაში ვიყო პარლამენტში, აკადემიაში, თურმე აქ 15-დღიანი პატიმრობაში მოვყავართ. გესმით! ასეთი ვერაგობა?! თორემ მე მაშინვე ვავაგრა პროტესტები ამას და მაშინვე დავაყენებდი მთელ მასმედიაში და მსოფლიოს ფეხზე, რომ ასეთ ტყუილებს და ზეწოლას ჰქონდა ადგილი.

ჩვენი ეროვნული ბიბლიოთეკა საკუთარი ჯიბის ვამდებდები წყაროა, ბატონო მოსამართლე, ამდენი უბედურება შეიძლება? - ეროვნული ბიბლიოთეკაში, ქალაქში, მერიაში, უნივერსიტეტში, აკადემიაში... ამიტომ ჩემი დღევანდელი მოქმედება იყო დიდი მორალური-ფსიქოლოგიური სტრესი. ასეთი პროტესტის ვარდა, სხვა გზა ვერ ვხედავ. სხვაგვარად ვერ მივიპყრობდი ხელისუფლების, მსოფლიოს ყურადღებას, თუ რა ხდება ეროვნულ ბიბლიოთეკაში. ეროვნული ბიბლიოთეკა პარლამენტის საკუთრებაა, გამომრჩანდეს ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე და, როგორც იტალიისა და პარლამენტის აუქციონარზე, თქვას: აქვს თუ არა იმის უფლება, რომ ეროვნული ბიბლიოთეკაში პორნოგრაფიული გამოფენის ხარჯზე ჩიბები გაისქელოს.

ადვოკატი ბულიკო ბაბანიძე: - ბატონო გურამ, თქვენი მონათხრობიდან ვარკვეული შეთავსებითლების ქვეშ აღმოჩნდა და შექმენდა გარკვეული აზრი, რამდენად დამიდასტურებთ, არ ვიცი, მაგრამ მე მაინც უნდა შეგვიკითხოთ - იმ აქტუალურ სიტუაციაში, როდესაც თქვენ სამუშაოდ შედგინდათ ბიბლიოთეკაში და ეს თქვენი პირველი შესვლა არ არის, მოხვდით თუ არა უზენაეს სიტუაციაში პორნოგრაფიული

სახალისო ფლორ თაბაჯანი სასიკვდილო ზედობით

გაზეთი № 14-17, 22-27
„მამული“ № 14-17, 22-27

საოცარ დროში ვცხოვრობთ, გუშინდელი ამხანაგებო, ამჟამინდელი ქალბატონებო და ბატონებო. მსოფლიოში ყველაზე ეკონომიური ეკონომიკა ერთ წუთში გადაიქცა ბოროტად, სრულიად უკონტროლო თავისუფალ ბაზრად. ჯერ კიდევ ილიჩის დანაპირები ფულის გაუმეხვად გვემართებოდა და განუხრებლად ნორციელდებოდა პრაქტიკულად - პენსიონერების, საბიუჯეტო ორგანიზაციების და თავშესაფარ და იმედდაკარგული დევნილების მიმართ. სახალხო ხელისუფლება მეჭენილ მართავს, რომელიც ძალზე წააგავს იმას, „ფაუსტში“ მეფისტოველი რომ უძღვებოდა. და ამ შექანებული დემოკრატიის ერთადერთი და უცვლელი გარანტიები „ცხოვრების საბჭოთა წესის“ და „განვითარებული სოციალიზმის“ გუშინდელი ბურჟუაზი გახდნენ.

მართლაც, საიდან არიან ისინი, მთელი ეს შეგარდნები, ალიკები, ქარიშხლები და მსგავსი თურქმენებში? როგორ თუ - საიდან? ერთი ბოლშევიკური ინსტიტუტიდან. ოლიონ ჩამოსხმა დაგვიანდა. ღვინო სულ დაძვარდა. და დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თავისუფალ მოქალაქეებს ამ ძმის ყლაპვა უწყვეტ ნაცვლად შეშინებდა თავისუფლების, არადეკლარირებული სუვერენიტეტის და საქმით დემოკრატიის მაცოცხლებელი ნექტარისა.

და ვინ არის ის, ფართო მეგრები რომ გადაუშლია და ანტიხალხურ რეჟიმს შეურთებულ ოპოზიციას ჩასდგომია? ყარა-ყუმის ქვიშებსა და კასპის ზღვის სანაპიროზე პასუსს ვერ გავგებ, მაგრამ ჩვენთან, საქართველოში ეს (ოლიონ არ გაგვიცნოთ, გეთაყვა) ბატონი-ამხანაგი ჯუმბერ პათიაშვილი ვახლავთ. იმავე ინსტიტუტიდან. და ისიც ილიჩების დინასტიიდან. არა პირველი ილიჩის, რა თქმა უნდა, მაგრამ მეორის - უდავოდ.

მოგუსმინოთ, რას ქადაგებს იგი დაუსრულებელი ინტერვიუებით საკუთარ გაზეთში, სადაც არა მხოლოდ რედაქტორი, პირმოთენე კორესპონდენტც მისი ხელიდან იკვებება. რაზე საუბრობს, როცა პარლამენტის ტრიბუნას დაისაკუთრებს, როცა თავის პირქუშ სახეს ტელეეკრანზე მოათავსებს. ლაბარაკობს, თითქოს კვლავინდებურად პირველი მდივანი იყოს - უდიდძამოდ, ბუს თვალეებით წინასწარ მომზადებულ ტექსტს დასწერებია.

რას ამბობს? ეპ, ახალს არადერს. იმას, როგორი კარგი ადამიანია. იმას, რომ დადგა დრო, საქართველო შევარდნაძის ბებრული მკლავებიდან გამოვვლიჯოთ და მის ვაჟკაცურ მკლავებს ჩავახუტოთ. იმას, რომ მოვა დრო და ის საზარელ, სისხლის გამყინავ საიდუმლოებებს გაამჟღავნებს. ახლავე გაამჟღავნებ, ჯუმბერ ბატონო, მოიღვე მოწყალე. რამეთუ, ვშიშობ, იმ დროისათვის, როდესაც შენ ამოძრავდები და ნომენკლატურული შიშის მრავალწლოვან სინდრომს დაძლივ, ისინი აღარაგისთვის იქნება საიდუმლო. თუმცა, ამ „საიდუმლოებებზე“ მთელი საქართველო დღესაც დაუფარავად საუბრობს.

ჰო, და კიდევ, შევადამოვ ბატონა ილიჩი სხვადასხვა უჩვეულო ამბებს ყვება. სიუჟეტო იგივეა - მდრინავი ხალიჩა, რომელმაც სტარტი საგამომძიებო იზოლაციიდან აიღო და დიდი ილიჩის საძვალის კვლევებზე დაემყარა. ოლიონ გმირები იცვლებოდა. აქვით ეს ქალია, „ბაზრის ლედი“, რომელსაც ის არ იცნობდა, თვალთვალ არ ენახა, ყურითაც არ გაეგონა და მის ტრაგიკულ ბედთან არანაირი კავშირი არ აქვს. მაგრამ რომლის ყოველი ნაბიჯი, ყოველი ამოსუნთქვა, ყოველი დაკვირვება, მიუხედავად ამისა, დაწვრილებით იცის - უმცირესი დეტალებით და უფაქიხესი ნიუანსებით.

და მაინც, ჯუმბერ ბატონო, გაქვს თუ არა რაიმე კავშირი ამ ქალის ბედთან?

ჩვენი გმირი გზის გასაყარზე დადგომით. იმ მომენტში, როდესაც მამაკაცი ოპერაში შედის „კანარეიკებში“ მუხრატუბის დრუკით გამოვლდებიან და მის მაკვებზე ჩხაკუნით დაეკრება ფოლადის სამაჯურები. განსაკუთრებით საშიში დამნაშავე იქ მიჰყავთ, სადაც ჯერ არს. და აი, პოლიციური ტექნიკის ყველა წესის დაცვით დამუშავება დაიწყა.

გაოგნებული, გაბრუნებული ქალის თვალწინ ქრთამის მიმცემთა მწკრივი ჩაივლის. ისინი თვად არ იდებენ, უთავბოლოდ ბურტყუნებენ რაღაც და მის მაკვებზე ჩხაკუნით დაეკრება ფოლადის სამაჯურები. განსაკუთრებით საშიში დამნაშავე იქ მიჰყავთ, სადაც ჯერ არს. და აი, პოლიციური ტექნიკის ყველა წესის დაცვით დამუშავება დაიწყა.

მოგვიანებით, სასამართლო განხილვის (კინალამ „ბალაგანის“ დაწერე) მსვლელობისას „ქრთამის მიმცემები“ დიამეტრულად საპირისპიროს განაცხადებენ.

ბრალდების მოწმე მხედრე: „განცხადება ჩემი ხელით არის დაწერილი, მაგრამ აზრები მისში სხვისია. ეს ჩემი სიტყვები არ არის, რომ წიქარიშვილი ქრთამის მიმცემის მიმართ მიაძინებდა. განცხადების დაწერა მის-ში მოხდა. თავზე 5 ადამიანი მედგა. არ ვაბრუნებდი დაწერას, მაგრამ მიაძინებდა. ძალით მიმეყვანეს იქ და მიკარნახეს...“

ბრალდების მოწმე მხედრე: „გამომძიებელს წინასწარ დაწერილი ნიმუში ჰქონდა, რომელიც წინ დამიდო და მე გადავწერე... მიმეძლეს, წიქარიშვილის გვარი ჩამეწერა...“

როგორც ხედავთ, ბრალდებამ ნაკერებზე რღვევა დაიწყო. მაგრამ მალაქ სასამართლოზე ამის არავითარი შთაბეჭდილება არ მოუხდენია.

თუმცა, ეს ყველაფერი გაცილებით გვიან იქნება. ჯერჯერობით კი მკაფიოდ და შეუფერხებლად მუშაობს მოკვლევის მექანიზმი. ეგზეკუტორები დროდადრო კულისებში იმალებიან - დასასვენებლად, წასახეისებლად, ძალის მოსაკრებლად. ქალი კი ავანსცენაზე რჩება. მაგრამ არ ნებდება. ასე მიჰყვება ერთმანეთს დღეები, ღამეები. და მაშინ მას, გაწამებულს, მაგრამ გერგატეხილს, თავად

თავს. პირდაპირ და გულახდილად გეუბნებით - სხვა გამოსავალი არ არსებობს.

პატიმარს ვაჟკაცობა ათობით პროკურორ რაზმებზე და ორმოცდაათ მინისტრ გორგოძეზე ეყოფა, ხოლო ისეთებს, როგორც „შემკვეთი“ ჯუმბერ ილიჩი გახლავთ - ვინ მოსთვლის. ჩვენი გმირი ნამდვილად არ შეიყუარებოდა ცხატყავით კაბინეტში, როცა ფანჯრებს მიღმა სახალხო მრისხანების ზღვა ბობოქრობდა, ასფალტს კი ქალებისა და ბავშვების სისხლი ღებავდა.

ნათელას ვაჟკაცობა ეყო. მისი ბავიდან აღიარება ვერა და ვერ ამოგლოჯეს. და „უხუნაესი“ დაკვეთა ჩავარდა.

ვფიქრობ, დროა, მკითხველს ჩვენი გმირი წარვეუდგინო. წიქარიშვილი ნათელა ალექსანდრეს ასული. საბჭოეთის დედა. ნასამართლევი მანამდე არ ყოფილა. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არ უცხვარია. საუბარზე არის ნათელას ბიძა არ ჰყავს. სკვპ წევრია. დაპატიმრების მომენტში ქალაქ თბილისის საკოლმურნო ვაჭრობის გაერთიანების მმართველი გახლდათ. ვხედავ მკითხველს

გვეყავს ჯუმბერ ილიას ძე პატიშვილი? ის საკოლმურნო ვაჭრობაში „განუკითხაობას“ არ მოითმენს. სიმშვიდის დამრღვევის იზოლაციის შემდეგ „ველ წესებს“ მხოლოდ დააბრუნებს კი არა, ამავს ნუ დავუკარგავთ, მნიშვნელოვნად განამტკიცებს მათ. და საწყობის გამგებები, მწონაგებები და სხვა წამგლეჭები, უმწიკვლო შრომისაგან ხანმოკლე დასვენების შემდეგ ისევ „ქერის ორმოსკენ“ გაეშურებიან.

მამასადამე, ნათელას იზოლაცია ერთადერთ მიზანს ისახავდა - ქალაქის ბაზრებში „ველმურის წესრიგში“ დამყარებას; ღვინის გულისსათვის, ნუ იჩქარებთ დასვენების გამოტანას. დამყარება თანხმობები მიზანი გახლდათ, მთავარზე კი ახლა მოგიყვებით.

ერთ-ერთ წინა თავში ვწერდით, რომ გენმდევანი გორბაჩოვისთვის საქართველოში თავისი შესაძლო შემოკლებების ჩამოთვლისას საკავშირო მინისტრმა ედუარდ შევარდნაძემ საქართველოს კუბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი გურამ გაბუნიაძე დაასახელა. მისადები და, გარკვეულწილად, ტრადიციული ვარიანტია. თავის დროზე ეს ტრადიცია თავად შევარდნაძემაც გაიარა. გურამ გაბუნიაძის გვარი მაშინ გორბაჩოვის კაბინეტში გაისმა და იქვე ვაქრა, ისე, რომ ორი მალაქი თანამოსაუბრის ცნობიერებაში კვლიც არ დაუტოვებია, მაგრამ ჯუმბერ ილიჩის შურისმაძიებელ მენსიერებამ ის დიდი ხნით და საფუძვლიანად დამკვიდრა. ყელში კი ძვალივით გაეჩნია.

როგორ უნდა გადაეყლაპა ეს ძვალი?

ძალიან უბრალოდ. „ნაბიშვილისეული“ მეთოდი აქაც გამოიყენა. მაგრამ ამჯერად უმარტივესი ჯაჭვი გაიბა - საბჭოეთისაგან: ქრთამის ამლენი, ქრთამის მიმცემი, შუაში კი - მეკავშირე. ქრთამის ამლენი, ბუნებრივია, ქალაქკომის პირველი მდივანი გახლავთ, ქრთამის მიმცემი - საკოლმურნო ბაზრების მმართველი, ქალაქკომის ხომენკლატურა, ბიუროზე ცოტა ხნის წინ დამტკიცებული. და აი, დანიშნისთვის პატივისცემამაც არ დაახანა. „მეკავშირის“ როლს კი ვინმე ნუგზარ სიჭინავა ითხოვს, ამჟამად სამინისტროს ვაჭრობის ორგანიზაციის სამმართველოს უფროსი, რომელიც ბაზრების კურატორებს. მანამდე კი - რა იღბალია! - ქალაქკომის ინსტრუქტორი, რომელიც, როგორც ამბობენ, პირველი მდივანის განსაკუთრებული კეთილგანწყობით სარგებლობდა. მოკლედ, ყველაფერი საათივით აეწყო.

და საათივით იმუშავებდა კიდევ, ნათელა რომ არა. „მეკავშირე“ გატყდა. ნუ გაკიცხავთ მას. „სუფთახელობა“ არავაკცებს ზემოქმედების ისეთი მეთოდები აქვთ, ჩვენც ვერ გავუძლებდით, ჩემო მკითხველო. და ახლა მას გამომძიებელთან არითმეტრიკული საუბარი აქვს - „ქრთამის“ თანხას ახუსტებენ. ნუგზარი ნებისმიერზე თანხმება. ის მზად არის, ყველაფერი აღიაროს - კიროვის, ინდირა განდის, კენედის მკვლელობა - და ყველა ერთდროულად.

მამაკაცი გატყდა. დედაც კი მაგრად დგას. მას ისევ ჩაუტარებენ წინ ცრუმოწმეთა ოცულს. ნაკად ჩეკისტურ „კონვეიერზე“ გაუშვებენ. დამსმენებს მიუგზავნიან. ოჯახით, ბავშვებით დაამინებენ. ამას სიტყვებით ვერ გადმოცემ. ამაზე მხოლოდ ყვირილი მძიძვდება. მაგრამ ყველაფერი ამაოა. ყველაფერი ფუჭად ჩაივლის. გამოკვლევა ქალაქკომის მთელი ძალისხმევა წყალში ეყრებათ.

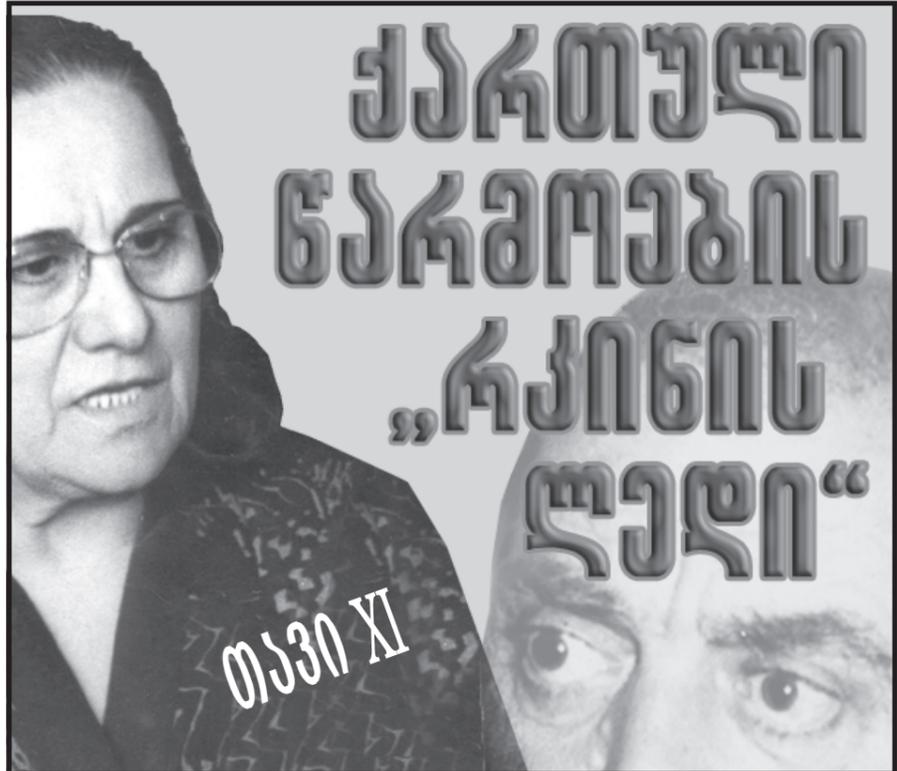
ამ დროს კი პარტიული დღისაღებად ცდილობენ, ქალაქკომის მდივანი პატიშვილის ფასონზე შეკრიჭონ. პრესაში ჩნდება ინფორმაცია მისი თავისუფლების შესახებ „სხვა სამუშაოზე გადასვლისთან დაკავშირებით“. მის კი ფუნდამენტი მთორე მოჰყვება - სსრკ უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს დეპუტატობიდან გურამ გაბუნიაძის ვაზე აღრე გაწვევის შესახებ... „პირადი განცხადების საფუძველზე“.

მორჩა და გათავდა. სასწაულები არ ხდება. ბოხნა მოამზადე და კარზე დაიმუშო კაჟის დაელოდე. მაგრამ სასწაული მიხივ მოხდა. კარზე არავის დაუკაკუნებია. გურამ გაბუნიაძის გვარი სასამართლოზე არ გამოუცხადებიათ. ნათელა წიქარიშვილი მათავის სუსტი ხელებით ჩეკისტური ჯაჭვის გაგლეჯა შეძლო. და გაიმარჯვა, თუმცა - 14-წლიანი პატიმრობის ფასად.

ისე, მდრინავი ხალიჩით მოსკოვში მის სასწაულებრივ მოგზაურობაზე მაინც არ ვიამბეთ. როგორ შეხვდა ის, უბრალო საბჭოთა პატიმარი, მსხვილ ბობოლქებს, როგორ აუტალახა კარი რედაქტორებს და როგორ ჩამოყვანა თავისი ხანოქით თბილისში „ოგონიოკის“ სპეციალური კორესპონდენტი. მაგრამ მშობლიურ ციხეში, სოლიკოს მაგალითით, დროულად დაბრუნდა.

ამ ამბავს ჩვენ კიდევ დავუბრუნდებით. მანამდე კი საქართველოს კომპარტიის ცკ-ის პირველი მდივანი ჯუმბერ პათიაშვილის კაბინეტში შევიხედოთ. რესპუბლიკის უმაღლესი მწვერვალის დაპყრობამ წარმატებით ჩაიარა. დაღვა დიდი ხნის ნოლოვანი ყველა გვემისა და ჩახაფქარის განხორციელების ჟამი.

გიორგი ბუზირბანი

ამხანაგი რესპუბლიკის პროკურორი მოინახულეს. სწორედ ის, რომელმაც ზურაბ მაისურაძის და თემურ ხოლდის დაპატიმრების სანქციებს მოაწერა ხელი. სწორედ ის, რომელმაც ამ პოსტზე უეცრად და, რაც მთავარია, დროულად გარდაცვლილი ანზორ ბარაბაძე შეცვალა. ახალ პროკურორს ვახტანგ რაზმაძე ჰქვია. ჩვენს დღეებში და ჩვენ თვალწინ მან კინალამ თავბრუდამხვევი პოლიტიკური კარიერა გაიკეთა „ბათუმური ალიანსში“. რაც უნდა ითქვას, ახალი კადრები კარგია, მაგრამ ძველი - უკეთესი.

პატიმარი და პროკურორი ერთმანეთს იცნობენ. - ოპ, ნათელა, - შემპარავად ამბობს ვახტანგ რაზმაძე, - როგორ გახსენარხართ.

- გიკვირთ, ვახტანგ? - მხოლოდ დამსკდარი ტუჩებით იღივება პატიმარი, თვალწინ კი სიბუღვილი და ტკივილი უნთია, - მე კი ის მიკვირს, ჯერაც ცოცხალი რომ ვარ. უმჯობესია, მითხრათ, რას ნიშნავს მთელი ეს ბალაგანი?

- ნათელა, - თვალს არიდებს პროკურორი, - მეტწილად, მე არაფერ შუაში ვარ. ეს ყველაფერი მხოლოდ მაშინ შევიტყვე, როცა უკვე დაპატიმრებული იყავით...

დავუწეროთ ამხანაგ პროკურორს? რა გავწყობა, ვიცისროთ ეს ცოცხალი, დაუწვევოთ. წარმოუდგენელია, რომ თემიდის მსახურმა მთავარი კონონის წმინდა მცნებები დაარღვიოს.

- დავეუშვათ, მაშინ არ იცოდით, ახლა ხომ იცით... პროკურორი ნერვიულად დააბიჯებს ოთახის ერთი ბოლოდან მეორეში. და მცირე პაუზის შემდეგ:

- ახლა? ახლა, ნათელა, მთელი თქვენი ვაჟკაცობა ერთ მუშტად უნდა შეკრათ და... და აღიაროთ ყველაფერი, რამიც ბრალს გდებენ. მხოლოდ ასე, მეტწილად, მხოლოდ ასე შეძლებთ ამ კომპარტიდან თავის დაღწევას. მე თქვენი მტერი არა ვარ და მზად ვარ, დაგეხმაროთ, მაგრამ, პირველ რიგში, თქვენ უნდა დაეხმაროთ საკუთარ

ლის ნიშნისმომგებ დიმილს. ყველაფერი ცხადია. მოქაფვა, იქურდა და - იკმაროს.

უნდა გავაწილოთ, ყველაფერი ცხადი სულაც არ არის. ხსენებულ თანამდებობაზე ნათელა სულ რაღაც სამიოდე თვეა, დანიშნეს. მანამდე კი - კომკავშირი, პარტია. ორი დიპლომი - ფილოლოგისა და მშენებლის. სამუშაოთა მწარმოებლად მუშაობა მშენებლობაზე. ლიდერობა პროფკავშირში. მაგრამ მალაქი პარტიული ტრიბუნებიდან დახინებით გაისმის მოწოდება - „ქალები ვაჭრობაში“ და პარტია, რომელიც არც თანხმობას ეკითხება, არც საწინააღმდეგო ვადას იღებს, მას ამ „უმიწველოვანეს“ უზანზე“ გადასცემს - ტრანზიტით „კავებენ“ საგამომძიებო იზოლაციის ჩვენთვის უკვე ნაცნობ მე-18 საკანში გამგზავრებამდე. საკნის ყოველმა მკვიდრმა სოლიკო ხაბეიშვილი (საწყობის გამგებები, მწონაგები, კონტროლიორები და ა. შ.) ნახევარზე მეტმა კი სამსახურს უკვე დაანება თავი. ზოგს 30 წელზე მეტი სტაჟი ჰქონდა. წავიდნენ, რადგან დარწმუნდნენ, რომ აღარ დაბრუნდებოდა ძველი წესები, როდესაც ადგილის, სასწორის ან სულაც არაფრისთვის მოვაჭრებნისაგან მანეთიანების და სამანეთიანების გამოძახავა შეიძლებოდა.

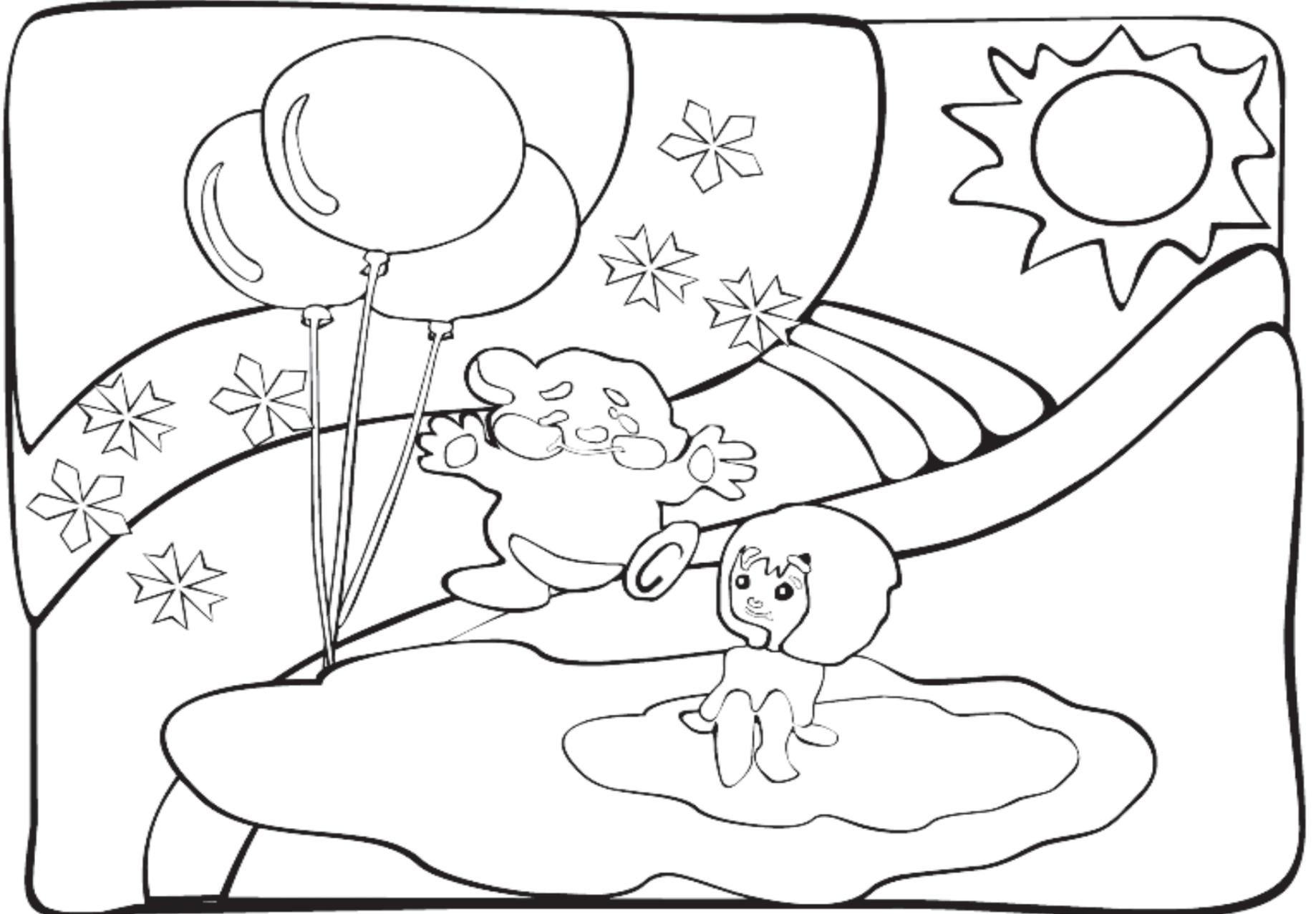
ნათელას დაპატიმრებამდე დაახლოებით ერთი თვით აღრე გახეთი „იზვესტია“ სტატიაში „ცვლილებები დასოთან“ წერდა:

... თბილისის საკოლმურნო ვაჭრობის საქალაქო გაერთიანებაში უფროსი შეიცვალა. ბაზრებს ახლა ნათელა წიქარიშვილი „ხელმძღვანელობს“... მისი ექსპერიმენტი ახლახან დაიწყო, ბაზრის პერსონალის (საწყობის გამგებები, მწონაგები, კონტროლიორები და ა. შ.) ნახევარზე მეტმა კი სამსახურს უკვე დაანება თავი. ზოგს 30 წელზე მეტი სტაჟი ჰქონდა. წავიდნენ, რადგან დარწმუნდნენ, რომ აღარ დაბრუნდებოდა ძველი წესები, როდესაც ადგილის, სასწორის ან სულაც არაფრისთვის მოვაჭრებნისაგან მანეთიანების და სამანეთიანების გამოძახავა შეიძლებოდა.

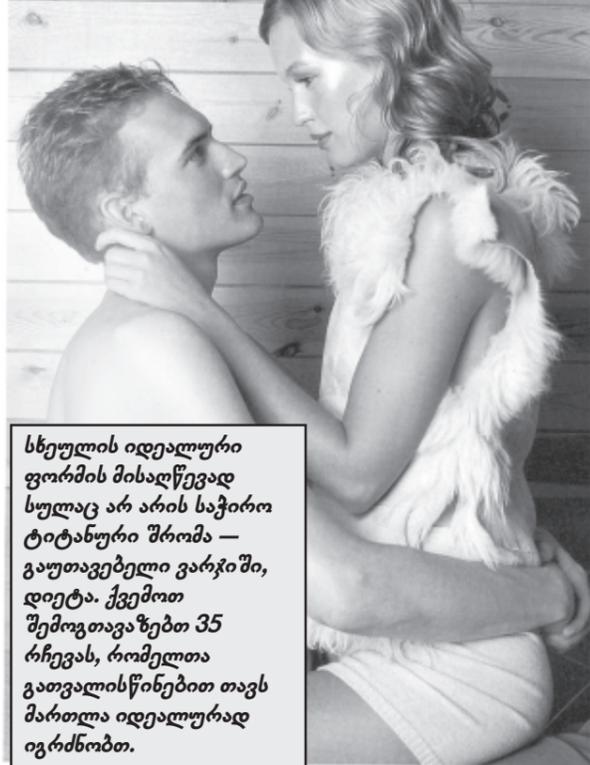
დმერთო, კიდევ ერთი დონე კიხობი, ამჯერად - კაბაში. მაგრამ ისიც იმავე ქარის წისკვილებს ებრძვის, რომლებიც თავის ვატეხვას უქადის. ძველი წესები არ დაბრუნდება? აბა, რისთვის

შემდეგ ნომერში: „ახსნაღოს ღაზიუსი“

პანსპირისეპილი

35 მსუბუქი ნაბიჯი სხეულის სრულყოფისაკენ

სხეულის იდეალური ფორმის მისაღწევად სულაც არ არის საჭირო ტიტანური შრომა — გაუთავებელი ვარჯიში, დიეტა. ქვემოთ შემოგთავაზებთ 35 რჩევას, რომელთა გათვალისწინებით თავს მართლაც იდეალურად იგრძნობთ.

ლობას. მიირთვით, რამდენიც გენებოთ.

9. საკვები მიირთვით ერთსა და იმავე დროს. თუ საუზუნს არ მიირთმევთ, სადილობისას მხოლოდ ბუტერბრედს იირჩევთ ან მთელი დღის განმავლობაში ჭიჭა ყავის მეტს არაფერს იღებთ, ჯანმრთელი და მონდენილი არასოდეს იქნებით.

10. სპორტს დაუმიგობრდით. მცირე ვარჯიშიც კი სასიცოცხლო ძალებს შეგატეხებთ.

11. წლის განმავლობაში ერთი-ორჯერ დაიცავით სწორად შერჩეული დიეტა.

12. ქალბატონებს ვურჩევთ, ატარონ მაღალქუსლიანი ფეხსაცმელი. კარგია თუ ფეხსაცმლის ქუსლი 5 სანტიმეტრს არ აღემატება.

13. ხშირად გაიცინეთ. სიცოცხლის დროს მუცლის კუნთები აქტიურად ვარჯიშობს. შესაბამისად, მუცელიც პატარავდება.

14. შეიყვარეთ გრეიპფრუტი. მისი წვენი ბუნებრივი შარდმდენია, მდიდარია C ვიტამინით, სხეულს ენერჯით ავსებს და მავნე ნივთიერებებისაგან ათავისუფლებს.

15. ყურადღება მიაქციეთ კალორიებს. ნაკლებად მიიღეთ ცომეული და შემწვარი კარტოფილი.

16. წელში გაიმართეთ და ისე იარეთ. ეს ხელს უწყობს ღრმა სუნთქვას, სხეული მდიდრდება ჟანგბადით.

17. პატივი ეცით პროტეინებს. მიირთვით ზღვის პროდუქტები, ცილებით მდიდარი საკვები.

18. ებრძოლეთ ცელულიტს. მიიღეთ ანტიცელულიტის კაფსულები Callasene, ოღონდ ექიმთან კონსულტაცია გაიარეთ.

19. ალკოჰოლზე უარი თქვით. ეს ზედმეტი კალორიაა. თუ თავს ვერ იკავებთ,

დალიეთ მინერალური წყლით გაზავებული თეთრი ღვინო.

20. არასოდეს გაიციხეთ საკუთარი თავი. სტრესი საჭირო არ არის. დეპრესიის მოსახსნელად კარგია ნაყინი.

21. აკონტროლეთ წონა. თვეში მხოლოდ 2 კილოგრამი უნდა მოიმატოთ ან დაიკლოთ. ეს იდეალური ვარიანტია.

22. დაიცავით საკვების ულუფის ოდენობა. მიირთვით ხშირად, მაგრამ ცოტა-ცოტა.

23. კარგია აუზუნე სიარული. ცურვა გულის მუშაობას არეგულირებს, ცხიმებს წვავს.

24. ყურადღებით წაიკითხეთ პროდუქტის ეტიკეტი, ვადაგასული არ იყოს, ზუსტად გაითვალისწინეთ კალორიები, ცხიმები, ნახშირწყლები და ა. შ.

25. არ დაივიწყეთ მასაჟი. ეს არის სხეულისთვის აუცილებელი პროცედურა. კარგია კანის გელი — Shape-up, ემულსია — Double-up, ცელულიტის საწინააღმდეგო კრემი — OZONC.

26. წყალი დიდი რაოდენობით მიიღეთ — 8 ჭიჭა.

27. ჩანთაში ყოველთვის იქონიეთ შოკოლადის ფილა ან ვაშლი, შიმშილის გრძნობას ჩაეკლავათ, განწუგებას გაგიუმჯობესებთ.

28. ვიდრე მაღაზიაში წახვალთ, საყიდლების სია ჩამოწერეთ. ამით სხვა საკვებზე თვალს არ გავქცევთ.

29. ყურადღება მიაქციეთ ხელებს. რეგულარულად გაიკეთეთ მანიკური, შეარჩიეთ ხელის კრემი. თითები თქვენი ორგანიზმის მდგომარეობაზე მეტყველებს.

30. ისწავლეთ სიამოვნების მიღება, გასხვავდეთ, რომ სხეულზე ზრუნვა სიამოვნება, თავისუფლება და სიმსუბუქეა.

31. არ დაივიწყეთ ებილიცია. ეს აუცილებელია. გლუვი ტანი ყოველთვის სასიამოვნოა — როგორც ქალისთვის, ისე — მამაკაცისთვის.

32. ყურადღება მიაქციეთ კანს. ჯანსაღი კანი სიცოცხლის ხალისს შეგატეხებთ. სწორად შეარჩიეთ ლოსიონები.

33. მკერდი მაღლა დაიჭირეთ. ღრმად ისუნთქეთ, მკერდის კუნთების ვარჯიში ჩაიტარეთ და თავს მსუბუქად იგრძნობთ.

34. სწორად შეარჩიეთ სახის ტონი. ამისათვის მრავალი საშუალება არსებობს. ნათელი სახე ყველასთვის სასიამოვნოა. აბა, ჩახედეთ სარკეში?!

35. იყავით თავდაჯერებული. იფიქრეთ, რომ მიზანს აუცილებლად მიაღწევთ.

რაზე მეტყველებს მობილური ტელეფონი?

ყურადღებით დააკვირდით თქვენი ახალი ნაცნობის მობილურ ტელეფონს, ის მფლობელის შესახებ ბევრ ინფორმაციას მოგაწვდით.

დასაკვირვებელი ტელეფონი. ასეთი ტელეფონის მფლობელს თვალში ნაცრის შეყვარებული უყვარს. მასზე შემომავალ ხარებს ვერაფერს დააფიქსირებს. ეს იმას ნიშნავს, რომ ფრთხილია, ასეთი აპარატის მფლობელი კონფიდენციალურობაზე ფიქრობს.

ბოლო მოდელის მინიტელეფონი. ასეთ ტელეფონებს იძენენ მდიდარი ადამიანები, რომლებიც მოდას მიჰყვებიან. აგრეთვე, მდიდარი მამიკოების შეილიკოები.

ფერადკორპუსიანი ტელეფონი. ეტყობა, თქვენი მეგობარი კექლუცობს. მას სურს, საზოგადოებისგან გამოყოფა, ზედმეტი ყურადღების მიქცევა.

ჩვეულებრივი ტელეფონი, რომელშიც უმარავი თამაშია. ან დიდი ბავშვია, ან სერიოზული ადამიანი, რომლისთვისაც თამაში საუკეთესო დასვენებაა.

ძველი მოდელის ტელეფონი. ასეთი აპარატის მფლობელი საკუთარ ჩვევებს არ ლაღობს, არ მისდევს მოდას. მიიმე ხასიათი აქვს.

თუ მამაკაცი სამაყთამობს, რომ მობილური ტელეფონი სახლთან დაკავშირების ერთადერთი საშუალებაა, ეს მხოლოდ მის ნაკლებ მეტყველებს. ღირს თუ არა მასთან ურთიერთობა, თავად გამსჯელთ!

მოყოფა, ზედმეტი ყურადღების მიქცევა.

ტელეფონის მფლობელს თვალში ნაცრის შეყვარებული უყვარს. მასზე შემომავალ ხარებს ვერაფერს დააფიქსირებს. ეს იმას ნიშნავს, რომ ფრთხილია, ასეთი აპარატის მფლობელი კონფიდენციალურობაზე ფიქრობს.

ბოლო მოდელის მინიტელეფონი. ასეთ ტელეფონებს იძენენ მდიდარი ადამიანები, რომლებიც მოდას მიჰყვებიან. აგრეთვე, მდიდარი მამიკოების შეილიკოები.

ფერადკორპუსიანი ტელეფონი. ეტყობა, თქვენი მეგობარი კექლუცობს. მას სურს, საზოგადოებისგან გამოყოფა, ზედმეტი ყურადღების მიქცევა.

ჩვეულებრივი ტელეფონი, რომელშიც უმარავი თამაშია. ან დიდი ბავშვია, ან სერიოზული ადამიანი, რომლისთვისაც თამაში საუკეთესო დასვენებაა.

ძველი მოდელის ტელეფონი. ასეთი აპარატის მფლობელი საკუთარ ჩვევებს არ ლაღობს, არ მისდევს მოდას. მიიმე ხასიათი აქვს.

თუ მამაკაცი სამაყთამობს, რომ მობილური ტელეფონი სახლთან დაკავშირების ერთადერთი საშუალებაა, ეს მხოლოდ მის ნაკლებ მეტყველებს. ღირს თუ არა მასთან ურთიერთობა, თავად გამსჯელთ!

წუთს. მამაკაცთა ზარების 50 პროცენტი საქმიანია, ქალთა ზარების 70 პროცენტი — პირადული. მამაკაცები ორჯერ უფრო მეტად საარგებლოდ იმტერნეტს — WAP-ის, GPRS-ის, MMS-ის მომსახურებით. ქალბატონები 10 პროცენტით მეტ SMS-ს გზავნიან. ხმოვანი ფონითა და ზარის გადამისამართებით მამაკაცები უფრო სარგებლობენ, ვიდრე ქალბატონები.

მობილური ტაბისტიკა

ამერიკაში: მამაკაცები — ერთი თვის განმავლობაში 589 წუთს საუბრობენ მობილურ ტელეფონზე, 472 წუთს — ბინის ტელეფონით სარგებლობენ.

ქალბატონები — თვეში 394 წუთს საუბრობენ მობილურ ტელეფონზე, 491 წუთს — ბინის ტელეფონით სარგებლობენ.

მამაკაცთა ზარების 63 პროცენტი საქმიანია, ქალთა ზარების 80 პროცენტი — პირადული. მამაკაცთა 16 პროცენტი მობილურზე საუბრობს უფრო მეტად, ვიდრე მამაკაცთა, არ აჩერებს

წუთს. მამაკაცთა ზარების 50 პროცენტი საქმიანია, ქალთა ზარების 70 პროცენტი — პირადული. მამაკაცები ორჯერ უფრო მეტად საარგებლოდ იმტერნეტს — WAP-ის, GPRS-ის, MMS-ის მომსახურებით. ქალბატონები 10 პროცენტით მეტ SMS-ს გზავნიან. ხმოვანი ფონითა და ზარის გადამისამართებით მამაკაცები უფრო სარგებლობენ, ვიდრე ქალბატონები.

წუთს. მამაკაცთა ზარების 50 პროცენტი საქმიანია, ქალთა ზარების 70 პროცენტი — პირადული. მამაკაცები ორჯერ უფრო მეტად საარგებლოდ იმტერნეტს — WAP-ის, GPRS-ის, MMS-ის მომსახურებით. ქალბატონები 10 პროცენტით მეტ SMS-ს გზავნიან. ხმოვანი ფონითა და ზარის გადამისამართებით მამაკაცები უფრო სარგებლობენ, ვიდრე ქალბატონები.

მამაკაცები — ერთი თვის განმავლობაში 119 წუთს საუბრობენ მობილურ ტელეფონზე. **ქალბატონები** — 73

როგორ დავივიწყოთ საყვარელი მამაკაცი, როგორ ვიგვიპოვებ?

გთავაზობთ სიყვარულისგან თავის დასაღწევ წამალს, რომელიც 31 დღის განმავლობაში უნდა მიიღოთ.

1. მტრინი — 1 დღე: ტირილი ადამიანს იცავს სტრესისა და უარყოფითი ემოციებისგან. ოღონდ, შეეცადეთ ცრემლი არავის დაინახოთ.

2. თავს მიტოვებთ — 2 დღე: კარგი იქნება, თუ შინ მიიწვევთ უახლოეს მეგობარებს ან მათთან ერთად კაფეში წახვალთ. უამბეთ მათ თქვენი იმედგაცრუების შესახებ. ისინი განუგებებენ, გაიხსენებენ საკუთარ წარსულს, თქვენც იგრძნობთ, რომ მართა არ ხართ.

3. ბრუნობთ — 3 დღე: შეგიძლიათ, რაღაც ნივთი გატეხოთ კიდეც. გაიხსენეთ სკარლეტ ოპარა „ქარწყინებულიდან“. როგორ ამტკრევეს ის ბროლის ლარნაკს. დახეივთ ან გადაყარეთ შეყვარებულის ფოტოები.

4. ისწავით მის უარყოფით თვისებებს — 5 დღე: დაარწმუნეთ საკუთარი თავი, რომ მან არასწორად შეაფასა თქვენი პიროვნული თვისებები, არ დაგაფასათ, უსინდისოდ მოგატყუათ, სიკეთე ვერ დაინახა. ვინც თქვენს თვისებებს ვერ ამჩნევს, დაე, თქვენგან შორს იყოს!

5. ვაიმუშავებთ უარსიამოვნო ბაზმას — 3 დღე: ყოველგვარი სირთულე უკან დაიხია. ბინაში თუ მისი პერანგი დავარჩათ, შეგიძლიათ, დახეივთ. ჩახედეთ სარკეში, მოდურად ჩაიცვით, სალონში მოდური ვარცხნილობა და გამოიწვევი მკაცრი გაიკეთეთ. შეამზადეთ თქვენი თავი ახალი ცხოვრების დასაწყებად.

6. თავი დაარწმუნეთ, რომ ღირსული ნივთიერება სიბრძნეა — 2 დღე: ის უკვე სხვასთანაა, სხვას ანებივრებს ყურადღებით, თქვენ არც კი გიხსენებთ, აღარ გეძებთ ქუჩაში, აღარ გელოდ-

ბათ. დაარწმუნეთ თავი, რომ თუ მონდომებთ, პრინცსაც კი გამოპყრავთ ხელს.

7. დაგვიტოვებთ თავს — 2 დღე: სიცოცხლის დროს ადამიანი საკუთარ წარსულს ივიწყებს. ჩაუღრმავდით სიტუაციას და იპოვით გამოსავალი, შემდეგ დასაძინებთ რომ არ გახდეთ.

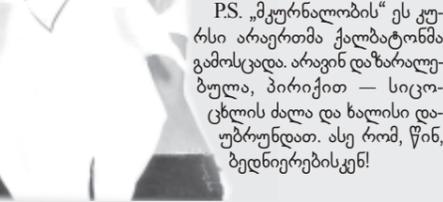
8. ვაიმუშავებთ თავს — 5 დღე: ეს პროცესი რთულია, მაგრამ აუცილებელია. სტუმრად წადით, გაიცანით ახალი ადამიანები. მიეცით თავს ფლორის უფლება.

9. ყოფილი შეყვარებული მეგობრად ჩათვალეთ — 3 დღე: წარსული ურთიერთობა წაიხილეთ წიგნად, ნანახ სპექტაკლად ან ფილმად ჩათვალეთ. ბოლოს და ბოლოს, იქნებ მისგან რამე დაგჭირდეთ, რატომ არ უნდა გამოიყენოთ?!

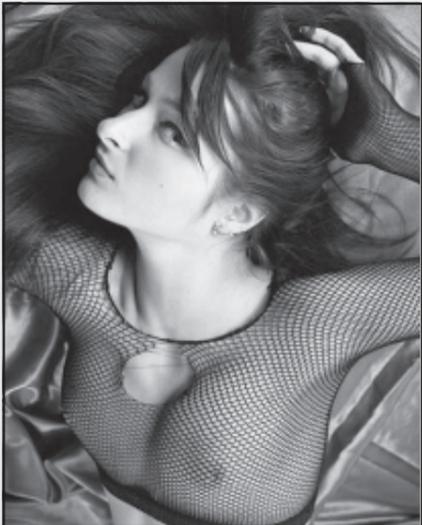
10. სხვა ვაიმუშავებთ — 4 დღე: ეს პუნქტი ყველაზე სასიამოვნოა. დამშვიდდით, აიყვით ენერჯით, მიირთვით ჯანსაღი საკვები, ჩაიცვით კორსეტად, გაიკეთეთ მაკიაჟი — გამოუცნობი ღმილი აუცილებელია! თქვენ უკვე ყურადღების ცენტრში ხართ! რამდენიმე დღის წინ გაცნობილ სიმპათიურ მამაკაცს ხომ არ დაურეკავთ?

11. 31-ე დღეს უკვე გინდათ მამაკაცი — მართლაც დასრულდა. კომენტარი ზედმეტია. იღივიტებ ბედნიერი და გრძნობთ, რომ თქვენს გვერდით, ასევე, ბედნიერი ადამიანია.

P.S. „მკურნალობის“ ეს კურსი არაერთმა ქალბატონმა გამოსცადა. არაფერს დაზარალებულა, პირიქით — სიცოცხლის ძალა და ხალისი დაუბრუნდათ. ასე რომ, წინ, ბედნიერებისკენ!

რამდენს ინონის თქვენი ბედნიერება?

მართალია, დიდი კლასიკოსი გვარწმუნებდა, რომ ყველა ერთნაირად ბედნიერია, მაგრამ მთლად ასეც არ ყოფილა საქმე. მაგალითად, თქვენ ბედნიერი ხართ? მოდით, ავწონოთ თქვენი ბედნიერება!

1. გაქვთ შესაძლებლობა, აირჩიოთ ნებისმიერი სამსახური, რომელს მინიჭებთ უპირატესობას?

ა. პრესტიჟულ სფეროს, სადაც მოიპოვებთ კეთილდღეობას.
ბ. რთულს, სადაც წარმატება კარიერაში აღმასვლას გპირდებათ.

ა. სამსახურს, რომელიც შეესაბამება თქვენს ძალებსა და შესაძლებლობებს.
ბ. მოკრძალებულ თანამდებობას, რომელიც მოგცემთ შესაძლებლობას, იმუშაოთ გავლენიან და აზრობრივად ადამიანებთან მჭიდრო კონტაქტში.

2. მოგწონთ, როდესაც ადამიანებს ეხმარებით?
ა. დიახ, იშვიათად ვამბობ ამას უარს.
ბ. ვერ ვიტყვი, რომ მომწონს, მაგრამ ყოველთვის ვეხმარები ადამიანებს, როცა ვგრძნობ, რომ ეს ჩემი ვალაა.

ა. დავმხმარებ, თუ ეს უხერხულობას არ შემიძნის.
ბ. მიყვარს ახლობლების დახმარება, მაგრამ აბსტრაქტულ ჰუმანიზმს არ ვამართლებ.

3. ხშირად ხართ ისეთ მდგომარეობაში, როცა განმარტობა თქვენთვის აუცილებელია?
ა. დიახ, ხშირად, ყველაზე მშვენიერ და პოეტურ ტიპური პერიოდის მართობისას მაქვს — ღირებულებები ახრები და იდეები მხოლოდ მაშინ მომიდის.

ა. არა, ძალიან მიყვარს საზოგადოება და მიხიარია, როცა ჩემს გარშემო ბევრი ადამიანია.
ბ. ამის აუცილებლობა არასდროს მიგრძნია.

ა. თუ უინტერესო ადამიანების საზოგადოებაში მოხვდები, ვიცნობ განმარტობას, თუ სიმპათიური და კარგად ადამიანებთან ვარ, ამას არ ვიფიქრობ.
ბ. ყველაზე ნაკლებად როგორც მაშაქაცის ისურვებდით გვერდით?

ა. ისეთს, რომელმაც არ იცის, როდის მოყვეს საკუთარი დამსახურებების და გავლენიანი ნაცნობების შესახებ.
ბ. უხეშს.

ა. ისეთს, რომელსაც უყვარს სუსტებზე საკუთარი უპირატესობის დემონსტრირება.
ბ. ჩაჯღანას, თავდაჯერებულს, სინამდვილეში კი არაბობას.

5. შემოგთავაზეს სამსახური, რომელზეც მხოლოდ ოცნება შეიძლება, მაგრამ გულის სიღრმეში მშვენივრად იცით, რომ თქვენ მას არ იმსახურებთ. როგორ მოქცევით?
ა. მივიღებ წინადადებას და მეორე ვნახოთ, გავართმევ თუ არა თავს.
ბ. უარს ვიტყვი.

ბ. ავწონ-დავწონი. დავთანხმდები, თუ წარმატების მიღწევის მინიმალური შანსი მაინც მაქვს, ხოლო უარს ვიტყვი, თუ ვგრძნობ, რომ საქმეს თავს ვერ გავართმევ.

ა. თუ დაჟინებით მთხოვენ, დავთანხმდები.
ბ. მოგწაუბრებ წინ შეიტყვეთ, რომ დანიშნულების ადგილას სტიქიური უბედურება ან სახელმწიფო გადატრიალება მოხდა. უარს

იტყვით გამგზავრებაზე?
ა. არავითარ შემთხვევაში! მიყვარს თავდადასაფიცობა.
ბ. შევშფოთდები, მაგრამ გვემებს არ შევცვლი.
ბ. თუ რეალური საფრთხე არც ისე დიდია, წავალ.

ა. ვის ჰირდება ზედმეტი უსიამოვნებები? რა თქმა უნდა, უარს ვიტყვი გამგზავრებაზე.
7. თქვენ უსამართლოდ გავწეინის. დიდხანს იქნებით გაბრაზებული?
ა. საქაოლ ცუდად თუ მომექცენ, იოლად ვერავის მივუტყვებ.
ბ. არ ვგებრაზდები. უსამართლოდ მხოლოდ სულმდაბალ ადამიანს შეუძლია მომექცეს.
ბ. არც ისე დიდხანს. ვგებრაზდები, მაგრამ მალე გამივლის.

ა. რა გავბრაზდები, უბრალოდ, გავწყვეტ მასთან ურთიერთობას.
8. შეფასეთ თქვენი ამჟამინდელი მდგომარეობა. რა ხდება პირად, ოჯახურ, პროფესიულ ფრონტებზე? როგორი პერსპექტივა გაქვთ?
ა. ყველაფერი კარგადაა, მომავალიც მშვენივრად წარმომიდგენია.
ბ. ყველაფერი ნორმალურადაა, მომავალი კიდევ უკეთესი იქნება.

ბ. ახლა კარგად ვარ, მაგრამ მთელი ძალით ვიბრძობ ნათელი მომავლისთვის.
ა. ხან კარგად ვარ, ხან — ცუდად. სიტუაცია ისე სწრაფად იცვლება, რომ მომავალზე არც კი ვფიქრობ.

9. ამოირჩიეთ სამი თვისება, რომელიც აუცილებლად უნდა ჰქონდეს თქვენს რჩეულს.
ა. გარეგნული სილამაზე.
ბ. სიმდიდრე და გავლენა.
ბ. გონება და კარგი განათლება.
ა. კონტაქტურობა და საერთო ინტერესები.
მ. საზოგადოებაში პოპულარობა.
8. სექსუალობა — ის არაჩვეულებრივი საყვარელი უნდა იყოს.
ა. მახვილგონიერება.
მ. სიკეთე, რბილი ხასიათი.
მ. არტიზმობა.
ა. ძალა, ლიდერობისკენ სწრაფვა.
10. რომელი მტკიცებულება ახასიათებს ყველაზე სწორად საზოგადოებისადმი თქვენს დამოკიდებულებას?
ბ. მეგობრების შერჩევისას მკაცრი მოთხოვნები მაქვს და ამიტომ ახლობელთა ვიწრო წრეს ვეჭვრდობ.
ბ. ძალიან აქტიური ვარ, ნაცნობ-მეგობრების მთელი ჯარი მხვევია ვარს.
ბ. ბევრი მეგობარი მაყვს, მაგრამ მათთან მუდმივი ურთიერთობა არ მაქვს.
ა. ჩემი მეგობრები — ეს ერთი წრეა. ერთმანეთთან ყველას საუკეთესო ურთიერთობა გაქვს და საქაოლ ხშირად ვიკრიბებით.

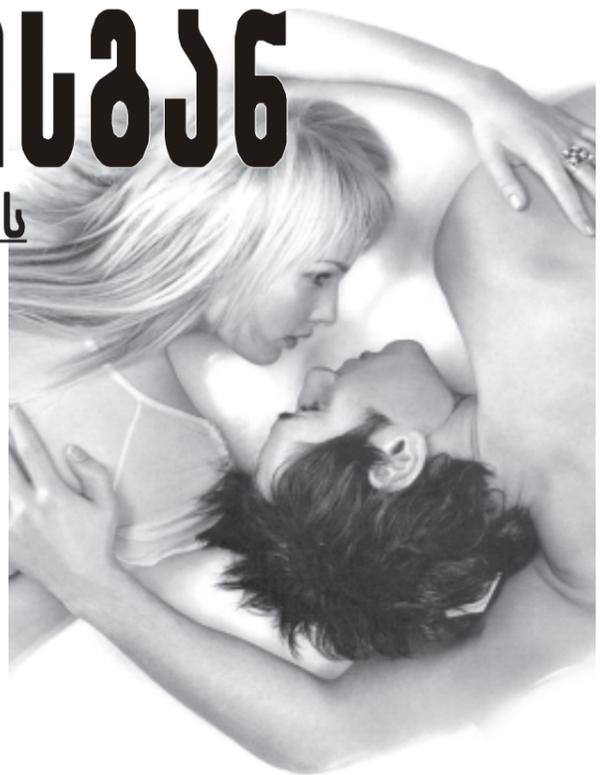
შეადარეთ თქვენი პასუხები „ბედნიერ“ პასუხებს და ყოველი თანხვედრისთვის თითო ქულა მიითვალეთ.
14 — ბედნიერი ქალი პროლოტურულიად შრომობს და მაქსიმალურად იყენებს საკუთარ შესაძლებლობებს.
26 — ისწრაფვის, დაეხმაროს ადამიანებს, მაგრამ საკუთარი თავის მსხვერპლად გაღების გარეშე.
36 — თვითკმარია და მარტოობისკენ არ მიისწრაფვის.
46 — იტანს წვრილმან უსიამოვნებებს, მაგრამ ვერ ვგუფბა და უნდობლობას და უსამართლობას.
56 — ილუზიების გარეშე ჯანსაღად აფასებს საკუთარ თავს.
66 — თავდაჯერებულია სარისკო სიტუაციებში.
76 — არ ამხვილებს ყურადღებას ნეგატიურ ემოციებზე.
86 — ცხოვრობს შეგრძნებით, რომ ყველაფერი კარგადაა, მაგრამ თუ მოინდობებს, უკეთ იქნება.
96 — სიმდიდრეზე არ გიყვდება და შესაფერის მამაკაცს ირჩევს.
106 — თავდაჯერებულია ნებისმიერ კომპანიაში.

ბედნიერების შპალა

1, 2, 3, 4, 5 ქულა
გაანალიზეთ თქვენი დამოკიდებულება გარშემო მყოფი ადამიანების, სამყაროსა და თვით საკუთარი თავის მიმართ. ნუ გაამახვილებთ ყურადღებას საკუთარ და სხვათა ნეგატიურ ემოციებზე, შემოიკრიბეთ სანტიმენტური ადამიანები, მოახდინეთ საკუთარი ნიჭის რეალიზება და თამადა გაუსწორეთ თვალი მომავალს.
6, 7, 8, 9, 10 ქულა
ჭეშმარიტი ბედნიერება თქვენს შინაგან ბუნებაშია. მართალია, სირთულეებისა და უსიამოვნებებისგან დაზღვეული არავინაა, მაგრამ ვერანაირი სირთულე ვერ შეგიშლით ხელს, გიყვარდეთ სიცოცხლე და მთელი ძალით დატყუებთ მისით. თქვენ ყოველთვის მაქორულ გუნებაზე ხართ და შესაძლოა ნიჭი გაქვთ, არასდროს ჩამოყაროთ ყურები. იცით, რა უნდა მოინიშნებოდეთ, რათა თავი ჭეშმარიტად ბედნიერ ქალად იგრძნოთ.

მტრისგან

სარგებლობის მიღების თირთმეტი მეთოდი

ნამდვილ ფრთიან ანგელოზებსაც კი ჰყავთ მტრები, ასეა სამყარო მოწყობილი. და რადგან ამას ვერსად გავეცქევით, უნდა შევეცადოთ, რომ მაქსიმალურად ვისარგებლოთ, თუნდაც ესოდენ არასასიამოვნო ფაქტით. მაშ ასე, რა ხეირი გვაქვს მტრისგან?

1. გაიზავთ. ვინაა ნაგვიანი მამოპაი

სენტენციაა, რომ „მეგობარი ჰირში იცნობა“, არ ძველდება. თუ ამასი დღემდე ექვი გეპარებათ, დარწმუნდებით, როგორც კი მტრები შეტევაზე გადმოვლენ, სწორედ ჰეშმარიტი მეგობრები მოგვევლინებიან დამცველებად, გამოვიწვედიან დანაშაულის ხელს და მორალურ-ფიზიკურად დაგიდებინ გვერდით. მოკლედ, მტრები დაგეხმარებიან ნამდვილი მეგობრების შეცნობაში.

2. შეიქმნათ ახალ მამოპაი

აქ მოქმედებს პრინციპი: ჩემი მტრების მტრები ჩემი მეგობრები არიან. ფსიქოლოგიური კანონების მიხედვით, ყველას ვინც თქვენს მტრს ვერ იტანს, თქვენზე კეთილმოსურსენ აზრი უყვლიბდება. მით უფრო, რომ ორისთვის გაცილებით უფრო მოსახერხებელია ერთის წინააღმდეგ ბრძოლა. თუ რამდენიმე მტერი შეიძინეთ, ზუსტად იმდენივე მეგობრის შექმნის პერსპექტივა გელოდებია.

3. შეაყოფეთ შენი პირადი და მამოპაი

თუ ის თქვენს დასაცავად წამოეწიება, გინაროდეთ — ნამდვილად უყვარხართ და განსაცდელში არასდროს მიგატოვებთ. თუ განუვ გადგება ან ნეიტრალურ პოზიციას დაიკავებს, მისი თქვენსადმი სიყვარული დიდი კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას. და საერთოდ, მტრების არსებობისას სიყვარული გაცილებით ძვირად ფასობს.

4. განსწავლოთ ქლირი და თანდაჯარა

ფსიქოლოგიური ბრძოლა გამოვიწერთომბ ნებისყოფას და გასწავლით საბრძოლო ეშმაკობებს. ამჟამა ან საიდუმლო კონფრონტაცია გაიძულვებთ, სადა იაზროვნით და მყისიერი რეაგირება მოახდინოთ, საჭირო დროს თამამად თქვათ „არა“ და თუ მოცემულ მომენტში თქვენთვის თანხმობა მიუღებელია, თამამად გადაეფეთ კონფლიქტში. ასეთი ხასიათით კი შეძლებათ, ისევე წააცალოთ თავები მტრებს, რო-

გორც ზღაპრის გმირები ატრიბუნი ცხრათავიან გველუშაებს. ყველა წვრილმანი გამარჯვება ავიმალვებთ თვითშეფასებას და ამებს თქვენს თავმოყვარობას.

5. გაიხილეთ მნიშვნელოვანი ფიგურა იქნებით

ვინც მტრის შექმნას გაბედვს, უოველთვის ურადლების ცენტრში უოფნასა და პატივისცემას იმსახურებს. რასაკვირველია, იმ პირობით, რომ მტრებს წინააღმდეგობას უწევთ, ესე იგი, თქვენ გაქვთ ღირებულებათა სისტემა და პრინციპები, რომლებსაც არ თმობთ. ასე რომ, თუ ვინმეზე შთაბეჭდილების მოხ-

დენა გსურთ, უოველგვარი უოფნის გარეშე სამიზნე მტერი უორის აირჩიეთ და გაანადგურეთ. უმალ დაგიფასდებთ.

6. დასაჯავთ ნაგვიანი მამოპაი

თუ რომელიმე „ძალოვანი“ სპორტი არ ხართ დაკავებული, შეგიძლიათ მთელი აგრესია მტრებს აზრობრივად გადააფრქვოთ. არ არის რეკომენდებული ბრანისა და სიმულაციის საკუთარ თავში დათრგუნვა და ამ სახით მორალური უბრაატესობის გამოვლენა. მტრები იმისთვის არიან, რომ მუდმივად იყვენ განტევის ვიცის როლში. თავშეკავება ფსიქოსომატურ დაავადებებს იწვევს. რა ძალა გადგაიათ? აფეთქება მიხვ იქნება და წარმოიღვინეთ, რა უხერხულ მდგომარეობაში აღმოჩნდებით, თუ თქვენი მსხვერპლი მტერი კი არა, ახლობელი გაცნდება.

7. შეიქმნათ ალამიანება და მსოვრება

მტრებიც და გარშემოყოვებიც სხვადასხვაგვარად რეაგირებენ თქვენს კონფრონტაციაზე და ნელ-ნელა გაგიფაზნებენ ილუზიებს ადამიანური ბუნების შესახებ. დროთა განმავლობაში გაიქრებათ მინდობი და გულუბრველობა ხასიათი. შეგვეცვლებათ წაროდგენები სიკეთესა და ზოროტებაზე. მართალია, ამ პრიციპში გული ბევრ რამეზე დააქვდება, მაგრამ, სამაგიეროდ, ცხოვრებას ვარდისფერი სათვალის გარეშე შეხედავთ და ეს ნამდვილად სასარგებლოა.

8. შეიქმნათ ალამიანება და მსოვრება

მტრები საუკეთესო საარგულამო აგენტები არიან. მათი წყალობით, ინფორმაცია თქვენს შესახებ თქვენს საახლობლოს გასცდება. თუნდაც არასახარბიელო მხრიდან, ბევრი გაცივნობთ. ამდენად, შეუმჩნევლად დარჩენის საფრთხე არ გეშეუქრებათ. საკანალური რეპუტაცია დიდი ხანია, მომგებიანად ითვლება და ძვირად ღირებულ საარგულამო მომსახურებას მტრები უფასოდ გავიწვენ. ქება-დიდება რეპუტაციისთვის მაინც დამინც სასარგებლო არ არის; ყველაიარი სისახავლე კი, რასაც თქვენზე მტრები იტყვიან, არაორდინალურობას და მიშინდევლობას შეგამტებთ. მთავარია, „გაბრწყინდეთ“, მერე კი თავად დაიშვილებთ სასურველ მიქსს.

9. კრიტიკის დასაქმება

თქვენს ნაკლოვანებებზე მეგობრები, როგორც წესი, თავაზიანობის გამო დუმან, მტერი კი არაფრით გაუშვებს ნელიდან შანსს, რომ ყველა წვრილმან წარუმატებლობაზე „წაგვიხიოთ“. სწორედ ესაა სტიმული, რომ უმალ გამოასწოროთ შეცდომა და მომავალში კრიტიკის მიზნე არავის მისცეთ. თუ მტრებს კარგად დააკვირდებით, უსიამოვნებათა თვიდან აცილებაც შეგიძლიათ ისწავლოთ. ამით მტრებსაც გაახანგრძობს და თქვენც ისიამოვნებთ.

10. შეიქმნათ მსოვრება

უამრავი მაგალითია, როცა ადამიანებმა მტრების ვინაზე კარიერაც შეიქმნეს, ბიზნესიც ააყვეს, მგოლიც გააჩინეს. ჯერ ჩაიფიქრებთ ამ ყველაფერს სწორედ მტრის გასაშფარებლად, ბოლოს კი აღმოჩნდებით, რომ არახულ წარმატებას მიაღწიეთ. მტრები ისე ქრებიან უკვალოდ, თითქოს არც არასდროს ყოფილიან.

11. მსოვრება სიკეთესა და გულწრფელობის მიხედვით

ვისაც ჰირი არ უგებია, ვერც ბედნიერებას შეიგრძნობს. მტრების შეფუთვა და მათთან ბრძოლაში ჩართვით მიხედვით, რაოდენ მნიშვნელოვანია, რომ გარშემო წესიერი ადამიანები გყავდეთ. თუ ამ გაცემით სწორად გამოიყენებთ, დიდი ძალისხმევის გარეშე შეძლებთ, უახლოესი წრე სიკეთისა და გულწრფელობის თანხად აქციოთ. სწორედ ამას გისურვებთ!

მთაზე ინსტრუქტორი ტურისტებს ეუბნება:
 - ეს ძალიან საშიში დაღმართია, მაგრამ თუ ფეხი მაინც დაგიცვლება და გადავარდებით, არ დაგავიწყდეთ მარჯვენა გუნდვა - იშვიათი სილამაზის ხედი იშლება.
 * * *

ჭიჭიკია მიკვდა. დაასაფლავეს. ღამე ცოლს ტირილი აუვარდა:
 - ისევე ქუჩაში გაათევ შე უბედურო...
 * * *

საშუალო სტატისტიკური მონაცემების მამაკაცის ცხოვრების პერიოდები: 20 წლის ასაკში - როცა დედა ეკითხება მას, სად მიდის; 40 წლის ასაკში - როცა ცოლი უსვამს იგივე შეკითხვას; და გარდაცვალების პერიოდი - როცა ყველა დამტირებელი იგივე შეკითხვას იმეორებს.
 * * *

- რას ნიშნავს როცა კომპიუტერთან ჩუსტები აწყვია?
 - ესე იგი, სვანი ინტერნეტშია შესული.
 * * *

- დედა, ყველა ბავშვი ტყბილ ბამბას ჭამს და მე რატომ მაჭმევ ჩვეულებრივს?
 * * *

ცოლ-ქმარი მანქანით სოფლის გზაზე მიდიან და გზაში ჩხუბობენ. უცებ ღორები გამოჩნდებიან, ცოლი: - შენი ნათესავები არიან?
 ქმარი: - კი, ჩემი სიდედრი და სიმამრი!
 * * *

ქმარი დილით ლოგინიდან დგება, ფანჯარასთან მიდის, მოტრიალდება და ცოლს ეუბნება:
 - როგორც ვხედავ, დღეს მშვენიერი დღე იქნება.
 - მერე?
 - შენ არ მეუბნებოდი, ერთ მშვენიერ დღეს შენგან წავალო?
 * * *

შემოდის სახლში მამა დათვი და გაბრაზებული კითხულობს:
 - ვიიინ შეჭამაა ფაფა ჩემი ჯამიდან?!
 შემოდის შვილი დათვი:
 - ვიიინ შეჭამა ფაფა ჩემი ჯამიდან?!
 შემოდის დედა დათვი:
 - სულელებო! მე ჯერ არ მომიზადებია!
 * * *

ახალგაზრდა გათხოვილი ქალი დაფეხმძიმდა და ექიმთან მივიდა კონსულტაციაზე. ექიმმა გასინჯა იგი, ფეხმძიმობა დაადასტურა და შემდეგ ხმის ამოუღებლად რეზინის შტამპით მუცელზე რაღაც აღნიშვნა გააკეთა.
 ქალი დაბრუნდა სახლში, ქმარს ყველაფერი უამბო და სიხოვა წაეკითხა, თუ რა წარწერა გააკეთა ექიმმა. მაგრამ წარწერა იმდენად წვრილიასობებიანი აღმოჩნდა, რომ მისი წაკითხვა მხოლოდ გამაღიებელი შუშით აღმოჩნდა შესაძლებელი. იქ კი ეწერა:
 "როცა ამ წარწერის წაკითხვას გამაღიებელი შუშის გარეშე შეძლებ, სამშობიაროში გააქანე შენი ცოლი!"
 * * *

სვანი სიცრუის დეტექტორზე უნდა შეამოწმონ. უხსნიან: - გისვამთ კითხვას, თქვენ პასუხობთ. თუ მართალს ამბობთ, მწვანე ნათურა აინთება, თუ მოიტყუებთ - წითელი. გასაგებია.
 - გასაგებია, - უთხრა სვანმა და წითელი ნათურა აინთო.
 * * *

მიხოს შვილი ბრუნდება სახლში სკოლიდან. მიხო უხსნიან და დედას, ქართულში დიდი ორიანი უწერია, იქვე კი ათლარიანი დევს. - ეს რა არი? - ეკითხება მიხო. - რა არი და ქართულის მასწავლებელმა გამიყვანა დაფასთან, დამაწერინა წინადადება: თამუნას დედასთან დაქალები მოდიან, ყავას სვამენ და სიგარეტს ეწევიან. მითხრა, გარჩევი ეს წინადადებაო. მე ვუთხარი, რა გარჩევა უნდა, ბოზები არიან-თქო. - მიხო ბიჯო, ეგ კი გავიგე, მაგრამ ეს ათლარიანი რაღაა? - ეგა მამი დირექტორთან რო ჩამიყვანეს, იმან მომცა, ჩუმად თამუნას დედის მისამართი გამიგეო.
 * * *

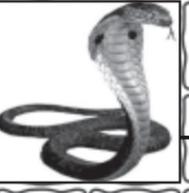
ამერიკელი ჩავიდა თბილისში სტუმრად. ქართველი ათვალიერებინებს თბილისს. ჩაუარეს ოპერის სახლს. ამერიკელი ეკითხება: - რამდენი ხანი მოუწოდებ ამის აშენებას? - 2 წელი, - უპასუხა ქართველმა. - ამას ჩვენ ერთ წელიწადში ავაშენებდით. ქართველს ეწყინა. შემდეგ გაუარეს ფილარმონიას, ამერიკელი ეკითხება: - ეს შენობა რამდენ ხანში ააშენეთ? ქართველმა იფიქრა მოდი მოვატყუებ და უთხრა: - ერთ წელში. - ამას ჩვენ 6 თვეში ავაშენებდით. კიდევ ეწყინა ქართველს. გაუარეს დინამოს სტადიონს. - ეს რამდენ ხანში ააშენეთ? - ეკითხება ამერიკელი. - რავი, წელიდან გამოვიარეთ, არ იდგა, - უპასუხა ქართველმა.
 * * *

თვითმფრინავით მეზარობენ ბუში, პუტინი და შევარდნაძე. მათ გარდა კიდევ არის სტუარტსა და პილოტი, ანუ სულ 5 კაცი. უცებ ირკვევა, რომ თვითმფრინავი უნდა აფეთქდეს, არადა სულ ერთი პარაშუტია. ბუშმა თქვა: - მე ყველაზე დიდი ქვეყნის პრეზიდენტი ვარ და მე უნდა გადავხტე! პუტინმა: - მე ყველაზე პატარა ვარ! ედიკამ: - ისე, ზრდილობა რომ გქონდეთ, მე

უნდა გადავხტე, ამ ხნის კაცი ვარ და პატავი უნდა მცეთ, მარა სამართლიანობისთვის მოდი არჩევნები ჩავატაროთ და ვინც მოიგებს, ის გადაჩრეს. კაიო, დეოთან-მნენ. რა თქმა უნდა, ედიკამ მოიგო და გადახტა. პუტინი გაბრაზდა: - მე უნდა

უნდა გადავხტე, ამ ხნის კაცი ვარ და პატავი უნდა მცეთ, მარა სამართლიანობისთვის მოდი არჩევნები ჩავატაროთ და ვინც მოიგებს, ის გადაჩრეს. კაიო, დეოთან-მნენ. რა თქმა უნდა, ედიკამ მოიგო და გადახტა. პუტინი გაბრაზდა: - მე უნდა

ს კ ა ნ დ ე ვ ი რ დ ი

ვერსია- გა სან- დორი იარაღი	ზურიკა- ლან სი- ვარული	რა აქვთ პო- ლიტიკო- გა და ვი- ტაგოვს გვარში?	არუი- ყოზა	ანისბა- რგის მხსვე- რალი	შვანიის ღარამი, რო- გორი სწავლის მოდროვას	მეგობრე- ბისთვის თავსა- წირული დავინი	დაბადე- ბის მო- წმობა	სანთლის მასალა
გერგე- ბის შემს- წავლელი მეცნიე- რება						რას მოს- ვს მხვილ- ობა ბოლ- სრონობა?		
ზღვის ხელების მსაბ- ვარი	ათასი თილიონი		ნელა, დინჯაღ (მუს.)		..ლვთაბ- რში ქოვდის ავტორი	აირი- საირ, ანუ ...ა...		
სნობილი კუბის შემგ- მელი			შორენას შველი					
			... ლაზდა			სორ- ბული იარაღი		
გამარჯ- ვების ქალაქ- მთი		ქაბოს ადგილი		ვაბარა ქაბა- რინე		რა არის ფული ბ. ფრანკ- ლინის აზრით?		
..ლა- სქალაქ- ადგილი	ვაბარა სამხარე ფრანკ	ინდო- ლი მს- წავლე- ბელი				... სად? როდის?	გაირ- თიანება	სამარ- კო ქოვ- ისინის ავტორი
ფრანგი მწერალი								
კავშირი ჩემო- თქვის დროს		სარკ- ლაპო რგოლი	33-ე	სხენის ბარბენა მოკლე მინილუა		შექანი- ლი ქო- რდავა		
მეზა- ხელი				ქრისტია- ნობის წამებუ- ლი არაბი	წამის ფრანკ		რა ქო- რდა შინდ- ლარს?	თვალში საქრალი
პორტ- რეტის მეორე- ნაწი	... ფიქსა- რალი	საღმრთო წიგნი	ნარკო- პო- ლიტიკა და მის დარბა- ნიანი?					
		5642 მ. კაპა- სინონა						ქეღისი (ქვ.)
				ბრინჯაო	ქველა- ბური დღეობა	პირი, რომ- ელიც წამის ბარ- სანსა კაბა- ლის სარგებლობით		
რაოდენიმე ზარბაზნის პრო- ბლე- მის განხილვა	...ჩაიარა							
ჩხობის ..სამი..	ბალთას საწინა- დგომე						ბასი	აფრიკის მკვიდრი
		საილოს ..მასალა"					ნილი საბრთო საქმე	
პორტი- კით მოლაპა- რაკე		სხენის ვარაუდი და ..და- ბარ- ბერი		ქველი ქუთინი		საწინა- დგომე- თა ში- ვრის ლვითა	პეიერ- დალის ნაწი	მეოთხე ნობი
			ბ					..მარტო- რის ... წალი- წალი"
შვედური ავტორი- ბილი	ნორინი	სახალხო მგონი- მომე- რალი					ანლაღ ამოსული ბალანი	მხარე- ბის ნაირსა- ხეობა
...და ჩემო- ბელა				იუნიბა- რის თანაბ- რავარი			რას ვერ სწავის ზოგი საქმე თვალში?	
უდილო- მოს სანი- მარე		დიდრის სახელი	მდინარე რუსეთში		ბროვიკა- ლი მხარე- ბის ნაირსა- ხეობა			ბაჰი- რება
								სოფელი ონის რაიონი

უნდა გადავხტე, ამ ხნის კაცი ვარ და პატავი უნდა მცეთ, მარა სამართლიანობისთვის მოდი არჩევნები ჩავატაროთ და ვინც მოიგებს, ის გადაჩრეს. კაიო, დეოთან-მნენ. რა თქმა უნდა, ედიკამ მოიგო და გადახტა. პუტინი გაბრაზდა: - მე უნდა

უნდა გადავხტე, ამ ხნის კაცი ვარ და პატავი უნდა მცეთ, მარა სამართლიანობისთვის მოდი არჩევნები ჩავატაროთ და ვინც მოიგებს, ის გადაჩრეს. კაიო, დეოთან-მნენ. რა თქმა უნდა, ედიკამ მოიგო და გადახტა. პუტინი გაბრაზდა: - მე უნდა

- როგორ მიხვდით? - თქვენი ძალი კუდს აქეთ-იქეთ კი არა, ზემოთ-ქვემოთ აქციებებს * * *
 - რა გვარი ხარ? - წერეთელი! - ცნობილი გვარია ძალიან! - ცნობილი იქნება აბა რა, 20 წელია ამ უხნის ფოსტალიონი ვარ!

მაია ნინოშვილი

ბისუროვით ბედნიერ მგზავრობას

1950 86th street, 2FL
Brooklyn, NY 11214

საქონლზე-მძაყ და
მსოფლიოს ნებისმიერი
მომსახურების

დღისით: 917-974-7166
საღამოს: 718-621-6346
ფაქსი: 718-621-6846
ელ.ფოსტა: mnc7@earthlink.net

ვაშადავ ინგლისურში ნებისმიერი დონისა და ასაკის მსურველებს.
ტელ: 718-784-1337 ლელა

კომპანია

LIA INTERNATIONAL

გთავაზობთ შემდეგი სახის მომსახურებას:

- ნებისმიერი ტექსტის კომპიუტერზე დაბეჭდვა;
- ყველა სახის წერილის ან დოკუმენტის ქართულ და ინგლისურ ენაზე შედგენა;
- ნებისმიერი დოკუმენტის: დაბადების და სხვა სახის მოწმობის, დიპლომის და დიპლომის დანართის (ე.წ. „ტრანსკრიპტის“), საემიგრაციო ინტერვიუსთვის საჭირო დოკუმენტების და სხვ. მაღალკვალიფიციური, ნოტარიალური თარგმანი სათანადო ტიტულიანი ფურცლით;
- ინგლისურ ენაზე თარგმანში დახმარება ტელეფონით ან პირადი თანხლებით საემიგრაციო ინტერვიუზე ან სხვაგან, ინგლისურ ენაზე მოსაუბრე პირებთან კომუნიკაციისას;
- ნებისმიერი ასაკის პიროვნებისთვის თანამედროვე სასაუბრო ინგლისური ენის შესწავლა უახლესი და დაჩქარებული მეთოდით; ინგლისური ენის შესწავლის კურსი ე.წ. „კომპატენტებისათვის“;
- საქართველოს პასპორტის აღებაში და ვადის გაგრძელებაში დახმარება;
- ინდივიდუალური TAX ID-ის აღება;
- მცირე ბიზნესის გახსნა;
- აშშ-ს ნებისმიერ შტატში ბინების ყიდვა-გაყიდვა.
- განქორწინება

ტელ: 718-490-3179;
ფაქსი: 718-336-1209;
liabarnab@yahoo.com

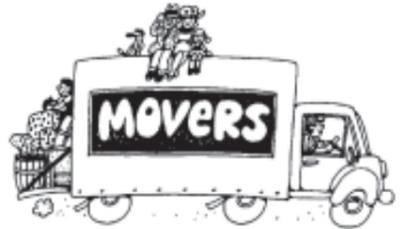
აუჯის მაღაზია All kind FURNITURE

502 მმ-5 ავენუე, ბრუკლინი
(მმ-12 და მმ-13 ქუჩებს შორის)

- ახალი და ნახმარი ავეჯი;
- მაგიდები, სკამები, თაროები;
- საძილე და სასადილო ოთახების გარნიტურები;
- რბილი ავეჯი;
- საოფისე ავეჯი;
- მატრასები იაფად და ხელსაყრელ ფასებში;
- სახლში მიტანა უფასოდ.

ავეჯის გადაზიდვა!

- იაფად;
- ხარისხიანად;
- სწრაფად;
- მოკლე და გრძელ მანძილზე.

დაგვიკავშირდით:

1 (917) 583-2941 ს.უ.გ.

ქრისტე აღსდგა!

ნიუ იორკის წმინდა ნინოს ქართული ეკლესია მოგესალმებათ უცხოეთში მცხოვრებ ყოველ ჩვენს თანამემამულეს და მოგილოცავთ ბრწყინვალე აღდგომის დღესასწაულს. ვისურვებთ ჯანმრთელობას, წარმატებებს, ღვთის რწმენის გაძლიერებას, გამრავლებას, სამშობლოსა და დედა ეკლესიის სიყვარულს და ყოველივე სულიერ და მატერიალურ სიკეთეს. დაე, ეს აღდგომა ყოფიყოს ჩვენი ქვეყნის და ხალხის აღდგომის და დიდების დასაწყისი.

წმ. ნინოს ეკლესია ამავე დროს თხოვნით მიმართავს ყოველ ჩვენს თანამემამულეს, რათა მხარში ამოგვიდგნენ და თავიანთი წვლილი შეიტანონ ეკლესიის აღმშენებლობის საქმეში.

ჩვენ აქტიურად ვიწყებთ თანხების შეგროვებას ეკლესიის აღმშენებლობისათვის. იმედი გვაქვს, რომ უახლოეს მომავალში ჩვენ შევძლებთ საკუთარი შენობის შექმნას. თქვენი დახმარების გარეშე ამის განხორციელება შეუძლებელია. მხოლოდ ერთობლივი ძალებით და უფლის შეწევნით შევძლებთ ამ საქმის სასიკეთოდ დაგვირგვინებას.

გთხოვთ გამოწეროთ ჩვეი ან მანი ორდერი და გამოაგზავნოთ შემდეგ მისამართზე:

St. Nino Georgian Orthodox Church
P.O. Box 351160
Brooklyn, NY 11235
თანხა შეგიძლიათ აგრეთვე გადარიცხოთ პირდაპირ ანგარიშზე:
Chase Bank
St. Nino Georgian Orthodox Church
Acc# 907225332065
Bank# 021000021

შემოწირულობა შეგიძლიათ ასევე პირადად მოიტანოთ ეკლესიაში. დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ დაუკავშირდეთ მამა ალექსანდრეს 973-601-7098, fralextn@yahoo.com

აღდგომას, შუაღამის ლოცვა დაიწყება შაბათს, 22 აპრილს ღამის 11 საათზე, ლიტანიობა დაიწყება ღამის 12 საათზე, რასაც მოჰყვება სააღდგომო ცისკარი და იოანე ოქროპირის წირვა-ლიტურგია. საზეიმო მსახურება დასრულდება დილის 3-4 საათისათვის. წირვის დასასრულს, რომლის დროსაც მარხვაც მთავრდება, გაიმართება საზეიმო ტრაპეზი, მას მოჰყვება სიმღერები და ცეკვები. გიწვევთ!

სუქში 7

დაგვიკავშირდით:
347-724-0770

**ელიტარული სახლი ქუთაისში
თამარ მეფის ქუჩაზე**

1994 წლიდან

მოიგე \$75,000*
რომ იყიდო სახლი
დედისთვის

პლუს 40-ჯერ მოგება \$500
ავტომატიურად ერთდროს ამ გათამაშებაში იმ შემთხვევაში, თუ ფულს აგზავნით აშშ-დან სხვა ქვეყნებში. ცალკე არ გჭირდებათ მონაწილეობისათვის თანხის გადახდა. გთხოვთ გაეცნოთ წესებს ამ გათამაშების ოფიციალურ წესდებაში.

2006 წლის
1 აპრილიდან
31 მაისამდე

1-800-926-9400 www.moneygram.com

MoneyGram
საერთაშორისო ფულადი გზავნილება

*გათამაშება იწყება 2006 წლის 1 აპრილს და მთავრდება 2006 წლის 31 მაისს. მასში მონაწილეობა შეუძლია ამერიკის ტერიტორიაზე მყოფ ყველა სრულწლოვან ადამიანს. ეს გათამაშება ეფუძნება იმ ოფიციალურ წესებს, რომელიც გამოქვეყნებულია MoneyGram-ის ვებ-გვერდზე ან www.MoneyGram.com ისევე, როგორც თამაშში ჩართულია ის ვიდეოები, სადაც აკრძალვა არ არის. მთავარი პრისი გადაიხდება დანაწევრებული სახით ან მთლიანად, ოღონდ ნაკლებად. გაეცანი ოფიციალურ წესებს დეტალურად. ლიცენზირებულია ნიუ-იორკის შტატის საბანკო დეპარტამენტის მიერ, © 2006 MoneyGram, ყველა უფლება დაცულია.

GEMA_MC_10 x 75

ერთადერთი ქართული გაზეთი ამერიკულ შტატებში

რედაქტორ-გამომცემელი მანუჩარ კატახიძე
EDITOR & PUBLISHER MANUCHAR KATCHAKHIDZE

მსტუმრეთ ჩვენს ინტერნეტ
გვერდს www.mamuli.com

მამული

სამართლებლოში „მამულს“ წარმოადგენს
სამომავლო სახლი „სასვალ-დასავალი“
ლავა ნადარეიშვილის პატრონაჟით

ქოსტავას 14, V სართული,
თბილისი, 0108
ტელეფონი: 98-97-21

Phone: 347-724-0770
mamuli@comcast.net

P.O. Box 13121,
Jersey City, NJ 07303

სასვალ-დასავალი